161 BRABANT STRIP

BS MAGAZINE

BRABANT STRIP magazine

nr.161 (8) van 31/10/2008

Gratis voor leden van Brabant Strip vzw, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub. Wordt niet los verkocht.

Redactie en bestuur
P.Vranken, Y. Kerremans, J. Delamane Willem Gay, JP. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Stefaan Lezy, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Felix De Keye, Pierre Borms, Léon den Hartog, Bertrand Van Herp, Etienne Hauwaerts, Wallie Hakkens, Ine en Martin van Meenen, Antoine Ryckman.

Eindredactie
Patrick Vranken

Layout
Jeroen Denters

Logo
Dirk Stallaert

Cover : © Tibet

Auteursrechten
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. **Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.**
Alle Kuifjeafbeeldingen:
© Hergé/Moulinsart 2008

Lidgeld
Lidgeld 2008 B & NL : 20 euro
Rest van de wereld : op aanvraag
(B): **001-2980926-95**
BIC GEBABEBB
IBAN BE76 0012 9809 2695
(Nl) : Giro **7616528**
(altijd deze naam gebruiken :
Brabant Strip vzw, Londerzeel)

Verantwoordelijke uitgever
Brabant Strip vzw, 1840 Londerzeel
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
Oplage 1.400 exemplaren

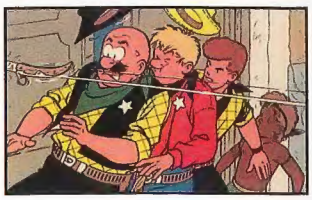

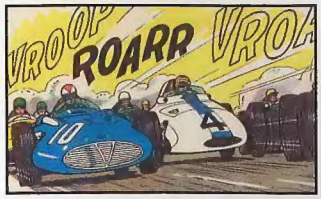

Van de redactie

Of de kredietcrisis gevolgen zal hebben voor de stripmarkt, is voorlopig nog onduidelijk. We lazen in de krant dat de tijden van gekke bestedingen in de kunstwereld - miljoenen voor echte of evengoed voor twijfelachtige kunst - voorbij lijken. De kunstmarkt kent een dipje. Ook miljonairs letten voortaan op de portemonnee. Heden miljonair, morgen ex...
In de stripwereld gaat het er voorlopig bescheidener aan toe. We stelden vast dat op de recente stripveiling bij Bernaerts verschillende liefhebbers en/of beleggers alvast meer vertrouwen hadden in de bekende antieke stripverhalen dan in aandelen van welke bank dan ook. *Suske en Wiske* en *Kuifje* blijken het nog altijd goed te doen... een goeie keuze volgens ons. In ieder geval een belegging die wij nog steeds kunnen aanbevelen, want als de prijzen al niet zouden stijgen, dan heb je er nog altijd leesplezier aan, en met enige zorg de kleinkinderen ook nog. Ondergewaardeerd bij Bernaerts waren de klassieke Tibetstrips van Chick Bill uit de Lombardcollectie, niet aangeboden wegens te zeldzaam is eigenlijk de verklaring. Tibet maakt nog steeds Chick Bill's anno 2008, maar zijn uitgever ziet er geen brood meer in : als de oplage niet astronomisch meer is, dan wordt er geen moeite meer gedaan, zo lijkt het wel. De altijd goedlachse Tibet vertelt zijn verhaal vanaf pagina 4.

3 Agenda

4 Tibet interview

18 Jean Graton & De grote Match 1958

22 Koffieklets

34 Reclame

38 Flipje

40 Verschenen

Agenda stripevenementen

Organisatoren sturen alle info naar : **johan.van.ransbeeck@pandora.be** met als onderwerp : Brabant Strip Agenda. De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand. De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

Let op het logo! Brabant Strip is aanwezig met een stand op aangeduide beurzen. Kom albums afhalen...

11 november
BRABANT STRIP LEDENDAG WEERDE

In d'Oude School, **Damstraat 49,** vanaf **13u**

Iedereen welkom !!! Ieder lid heeft recht op een **gratis ruilstand.** Een goeie gelegenheid om wat boeken op te ruimen en wie weet wat manco's door te strepen...

Reservatie stand noodzakelijk : Marc (0032)(0)15 - 41 27 99

Nog tot 16 november Brussel
Tentoonstelling Eendracht maakt Smurf In BCB, Zandstraat 20 van 10u00 tot 18u00 (behalve maandag) Info : stripmuseum.be

Nog tot 30 november Groningen
Expositie De vele gezichten van Eric de Noorman van Hans G. Kresse in Nederlands stripmuseum, Westerhaven 71, di tot zo van 10u00 tot 17u00. Info : stripmuseum.nl

31 oktr tm 11 nov Antwerpen
72ste Boekenbeurs in Antwerp Expo, Jan Van Rijswijcklaan 191 van 10u00 tot 18u00, donderdagen tot 22u00. Met tal van signeersessies. Info : boekenbeurs.be

Signeersessies aan de stand van Pinceel, Hal 1, stand 115 :

1/11	2/11
Tom Bouden	Zeina Abirached
Ilah	Marguerite Abouet
Simon Spruyt	Marc Verhaegen
Randall C	Pieter De Poortere
Willy Linthout	
Lectrr	

8/11	8/11
Igor Kordey	Igor Kordey
Hanco Kolk	Thé Tjong Khing
Peter De Wit	Nix
Reinhart	Jeroom
Kim	Marc Verhaegen
Randall C	

1 november Heist-op-den-Berg
Strip en DVD-beurs in Sonybelstudio's, Impulsstraat 5 (industrieterrein) van 10u00 tot 18u00. Info : 0495/21.01.63 of stripskoper.be

1 en 2 november Lille
3de Comics Festival in Halle aux sucres, rue de l'entrepôt 1at. van 14u00 tot 19u00 zon. van 10u00 tot 18u30. Met signeersessies van Sean Phillips, Philippe Cardona, Adi Granov, Barry Kitson, Gerald Parel,...
Inlichtingen : www.lillecomicsfestival.com/

8 en 9 november Lys-les-Lannoy
21ste Bulles en Nord in Espace Agora, Salle Desmulliez, av. Paul Bert van 10u00 tot 19u00. Info : www.bdlys.com

9 november Sint-Truiden
Stripbeurs in sporthal KCST, Diesterstraat 1 (ingang Plankstraat) van 10u00.

22 en 23 november Damme
Stripfestival in het stadhuis, op het marktplein. Met signeersessies van Gihef, Ferry, Luc Morjaeu, Thomas Ducaju, Michel Schetter,... Info : stripfestivaldamme.be

22 en 23 november Sint-L-Woluwe
9de festival 1200 Bulles in Wollubilis, av Paul Hymans 251 van 14u00 tot 18u00
Info : www.1200bulles.com

29 en 30 november Saint-Ghislain
Festival Bédélique (opvolger van Hornu) in Lycée Provincial d'Enseignement Technique, Place Albert Elisabeth van 10u00 tot 18u00. Met signeersessies van Aymond, Denayer Christian, Dubois Pierre, Gibrat, Olivier Magnin,...
Inlichtingen : www.bedelique.be

7 december Gent
Stripbeurs in bouwschool Gent, Martelaarslaan 13 van 10u00 tot 18u00. Met signeersessies van Willy Linthout en Walter Laureyssens. Info : Stripwinkel Pierke 09/ 227.70.86 of gentsestripbeurs@skynet.be

14 december
BRABANT STRIP LEDENDAG TURNHOUT

Iedereen welkom !!!

Ieder lid heeft recht op een **gratis ruilstand**

Reservatie : Paul
(0032)(0)14 - 65.73.79

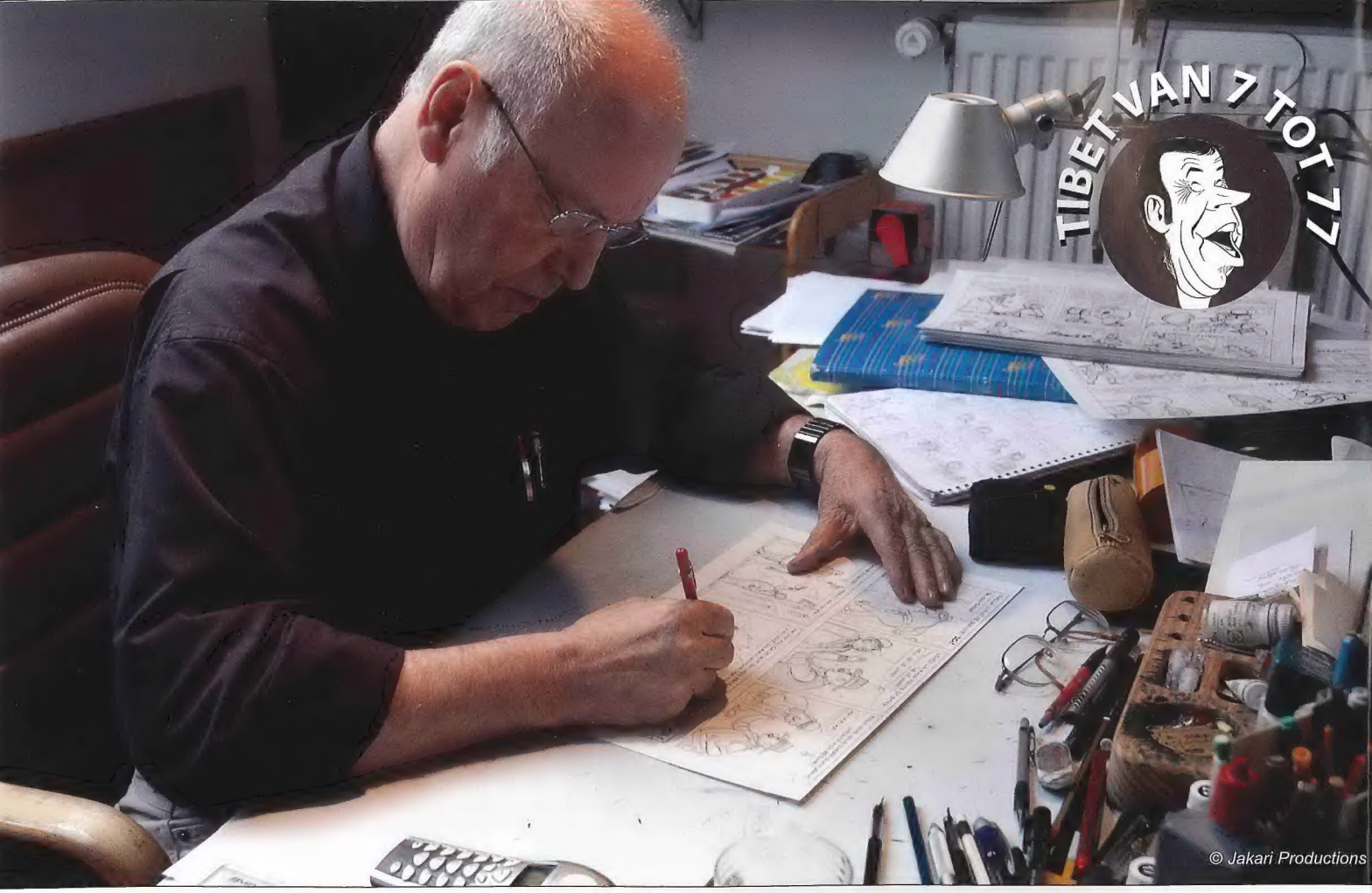

© Jakari Productions

"Weg met Hergé!

Eindelijk kijkt hij niet meer over mijn schouder!"

DOOR **LÉON DEN HARTOG**

Meneer Gascard, vriendelijk bedankt dat ik u na 35 jaar kan ontmoeten! Als stripliefhebber – in het bijzonder van Chick Bill en Rik Ringers – gaat voor mij een wens in vervulling...
Nou, dat werd dan na zoveel jaren ook wel eens tijd *(lacht)*. Maar noem me alsjeblieft geen "meneer Gascard". Er is niemand die mij Gilbert Gascard noemt, zelfs mijn vrouw niet. Als mijn vrouw tegen mij zegt, ik hou van je Gilbert, dan krijgt ze een draai om haar oren *(schaterlacht)*. Mijn kleine broertje had moeite met mijn naam Gilbert. En hij verbasterde dat tot Tibet. Sindsdien heet ik Tibet (zelfs op de brievenbus staat Tibet, -red.).

Ik las een recensie van het in 2007 verschenen boek *Qui fait peur à maman*. Waarom schreef u dit boek?
Ik was vier jaar oud toen ik met mijn moeder in 1935 uit het warme Marseille vertrok naar Brussel. Mijn twee broers en zusje gingen mee, mijn vader bleef achter. Mijn moeder had een ziekte, een ingebeelde ziekte, een fobie. Ze leed aan smetvrees, ze dacht dat ze kanker kreeg als ze in de buurt van Marseille bleef wonen. Ze wilde er weg, ver van Marseille, naar Brussel, omdat daar de dokters beter zouden zijn. Vader bleef achter in Marseille want we hadden daar een sportwinkel. Mijn vader heeft nog in het eerste voetbalelftal van Marseille gespeeld! De ziekte van mijn moeder werd steeds erger, steeds die obsessieve drang om haar handen te wassen. Maar toch waren er ook momenten van ontspanning, van veel plezier. In het begin bezocht mijn vader ons nog, maar mede door de oorlog kwam er een definitieve scheiding die 11 jaar heeft geduurd. Ik weet nu dat hij na de oorlog naar ons toe wilde komen. Maar moeder had hem geschreven dat de kinderen hem vergeten waren, en dat het zo beter was voor haar ziekte.
Toen mijn moeder gestorven was, kwam mijn vader naar Brussel en vertelde ons dat hij had willen komen, maar dat moeder het niet wilde. Veel mensen vroegen mij later over mijn jeugd, waarom ik vanuit het warme Marseille naar Brussel verhuisd ben. Dan vertelde ik hun mijn verhaal, over mijn jeugd en zo. Tenslotte ben ik ook begonnen deze verhalen op te schrijven en zo is mijn hele levensverhaal op papier gekomen. *Qui fait peur à maman* is het relaas van een ongelukkig jongetje maar toch ook van een jongetje dat veel lachte en plezier had. Soms trof mijn vrouw me huilend aan achter mijn bureau.

Eindelijk was het dan zover: ik zou naar Tibet gaan. Cultuurbarbaren vroegen me wat ik in dat land te zoeken had, net nu, met al die onrust, en zo vlak voor de Olympische Spelen (die ondertussen alweer voorbij zijn). Rustig legde ik uit dat ik stripliefhebber ben en op bezoek zou gaan bij de tekenaar van *Chick Bill* en *Rik Ringers*, ja *die* Tibet. En dan werd er meestal instemmend geknikt: ja, ja, die verhalen kennen we wel. Zo'n 35 jaar geleden las ik mijn eerste stripboeken: Suske en Wiske en Rik Ringers. Sindsdien is de belangstelling voor het werk van Vandersteen (lees: Paul Geerts) en Tibet gebleven. Ooit hoopte ik die tekenaars eens te ontmoeten om ze wat vragen te stellen. Bij Paul Geerts is dat gelukt (zie o.a. BSM 112), maar Tibet leek een onmogelijke opdracht... ik spreek (helaas) geen woord Frans. Maar dan belt Karin Ceulemans mij op (van het fotoboek van Jakari Productions). Ik wilde toch graag Tibet eens spreken? Dat kan! Zo komt het dan dat ik na 35 jaar – redelijk onverwacht – met Karin en haar man Jan Magito als tolken, enigszins nerveus bij Tibet aan tafel zit. Maar gelukkig heeft hij een hele lieve vrouw, Nicole, die goed Nederlands spreekt, omdat zij vroeger op school wel goed opgelet heeft.

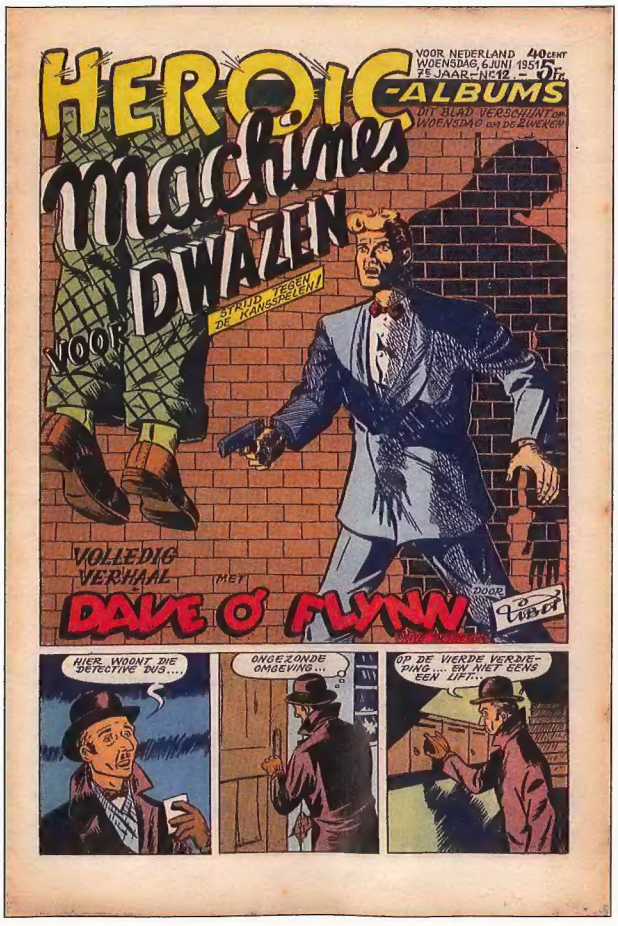

Helaas is het boek niet vertaald in het Nederlands. Gaat dat nog gebeuren?
Ik weet het niet. Het boek is uitgegeven door een Franse literaire uitgever, *L'Esprit des Péninsules*, maar die is inmiddels failliet. Inmiddels heb ik een tweede boek geschreven. Daar zoek ik nog een uitgever voor, en als dat lukt hoop ik dat het eerste boek vertaald kan worden. Het tweede boek is namelijk een roman, gebaseerd op het echte leven, maar met een gefantaseerde omgeving. Meer wil ik er nog niet over vertellen.

Heeft u dan nog wel tijd om u bezig te houden met strips?
Natuurlijk, tekenen is mijn leven. Ik teken al van jongs af aan. Ik kan niets anders dan tekenen. Mijn moeder had ook geen angst voor mijn toekomst: ofwel werd ik tekenaar, ofwel werd ik clown *(schaterlacht)*. Ik was altijd maar aan het tekenen en aan het plezier maken, ik was overduidelijk geen goede leerling op school. Daarom spreek ik ook geen Nederlands. Ik zat altijd maar te tekenen, zelfs in mijn schoolschriften, want in leren had ik niet

Na een voorzichtige start als 16-jarige assistent-animator bij de Brusselse Disney-Studio's, ging Tibet vanaf 1949 tekenen voor Heroic. Dave O'Flynn kan beschouwd worden als een voorloper van Rik Ringers. Deze beleefde 7 avonturen in Heroic tot in 1951 waarvan 2 in het Nederlands verschenen. In de jaren '70 werden de verhalen heruitgegeven in het Frans en speciaal voor deze gelegenheid tekende Tibet een nieuwe cover, die de gelijkenis tussen Dave en Rik goed in de verf zet

TOEN DAMME IN HET GEZICHT KWAM, ZIJN DE GEUZEN UIT ELKAAR GEGAAN. TIJL HEEFT SOETKINDOP DE HOOGTE GEBRACHT VAN HET VOORNEMEN VAN DE GEUZEN. SAMEN LADEN ZE DE BUIDELS OP DE WAGEN. JORIS EN ZIJN KNECHTEN HEBBEN ZICH ONGEMERKT ROND DE BRANDSTAPEL OPGESTELD
Tijl, hoor je de trommels? Ze zullen te laat komen...
Op dat ogenblik geeft Joris het sein tot de aanval met een schot uit zijn lichte haakbus
De beul wankelt, de toorts ontglipt zijn handen en hij slaat ruggelings neer
De verbijsterde spanjaarden lopen verschrikt door elkaar, ze weten niet waar het schot vandaan kwam
Wanneer de andere Geuzen eveneens het vuur openen, wordt het een ware paniek
Pickeniers, rond de brandstapel! Ren wil de Geus verlossen!
De bajuw gelukt er niet in zijn soldeniers te verzamelen. Tijl ziet het ogenblik gunstig en stormt met de wagen naar de plaats van terechtstelling
Naar de wagen, Claes! Vlug!
De wagen op en in volle vaart naar de kade! Naar Sluis!
Vooraleer de vijand van zijn verrassing bekomen is, belt de wagen in volle vaart naar de waterkant...
Bij het verlaten van Damme, wordt de wagen door een valdraad onder vuur genomen
13

Deze plaat uit Opstand der Geuzen werd geïnkt door Tibet!

zo'n zin. Ik wilde de grootste tekenaar worden! *(lacht)* Maar toen ik Franquin zag, besefte ik dat dat niet kon. *Guust Flater*, dat is het werk van een artiest, het is poëzie. Nee, daar kan ik niet aan tippen met mijn tekeningen en humor. Franquin, dat is een verdieping hoger. Zelfs Uderzo tekent beter. Follet is ook geweldig, dat is een artiest, ik bewonder hem. Maar hij is niet zo'n compleet auteur. Zijn strips zijn nooit een groot succes geworden, hij is geen verteller. Degene die het best verhalen vertelt, dat is Hergé. De beste verteller, niet de beste tekenaar. Zijn werk, dat is de cinema op papier...

U heeft Hergé natuurlijk gekend.

Ik was ongeveer 14 jaar toen ik mijn werk toonde aan Hergé. Het was een vriendelijk man en ik heb van hem zeer goede raad gekregen. Toen ik een jaar of 19 was, ben ik voor het weekblad *Kuifje* gaan werken. Hergé was daar artistiek directeur en Raymond Leblanc was uitgever. Toch was Hergé daar de baas, die bepaalde wat er in het blad kwam. Op een gegeven moment had Leblanc het idee om een verhaal te maken met dieren in de hoofdrol. Ik ging met dat idee aan de slag en kwam met mijn eerste verhaal van *Chick Bill* aan. Leblanc vond het prima en wilde het in *Kuifje* laten verschijnen. Stel je voor, 19 jaar was ik, en dan publiceren in *Kuifje*! Ook Hergé vond het prachtig, maar zei er direct bij: *"dieren, dat ga ik niet plaatsen in Kuifje. Een verhaal met dieren, dat werkt niet. Ik heb het zelf geprobeerd, dat wordt niets"*. (o.a. *Leo en Lea bij de Lapino's* – red.). Hij gaf me allerlei tips hoe ik het dan wel moest doen : ik moest geloofwaardige verhalen maken, dit kon niet, dat moet je overdoen, zo moet het. Hergé liet me alles opnieuw maken, hij heeft me dikwijls tot tranen toe bewogen. Tenslotte moest er wel geld op de plank komen...

Maar Raymond Leblanc, die ook een akkoord met andere bladen had, heeft het eerste verhaal van *Chick Bill* in *Ons Volkske* geplaatst. Al heel snel evolueerden de dieren naar mensen, ik denk zelfs dat de uitgever het nooit gemerkt heeft. Toen mocht het opeens wel in *Kuifje*.

Heeft dat uw relatie met Hergé beïnvloed?

Het is niet zo dat ik slecht gezien was bij Hergé. Ik heb veel aan zijn adviezen gehad en ik heb nog steeds een grote bewondering voor hem. Hij had natuurlijk ook een bepaalde verantwoordelijkheid over zijn blad. Hergé was een zeer vriendelijk en hartelijk man. Maar ook streng, hij zei waar het op stond. Ook Vandersteen heeft zijn tekenstijl moeten aanpassen aan de wensen van Hergé. Wat een man trouwens, die Vandersteen! Daar kon je plezier mee hebben. Ooit heb ik hem nog eens geholpen met het inkten van een plaat van *Tijl Uilenspiegel*, omdat hij zoveel werk had. Dat was gedetailleerd met kanonnen, en zo (*album1, pag. 13 -red*). Maar Hergé wilde dat ik volgens zijn instructies tekende, zonder vrijheid. Dat is zo gebleven. Al die jaren heeft Hergé meegekeken over mijn schouder. Altijd vroeg ik me af, als ik tekende, wat Hergé er van zou vinden.

Jaren later bent u zelf artistiek directeur bij Lombard geworden. U heeft wellicht ook vervelende beslissingen moeten nemen?

Ook ik heb dingen moeten weigeren. Omdat het verhaal niet klopte,

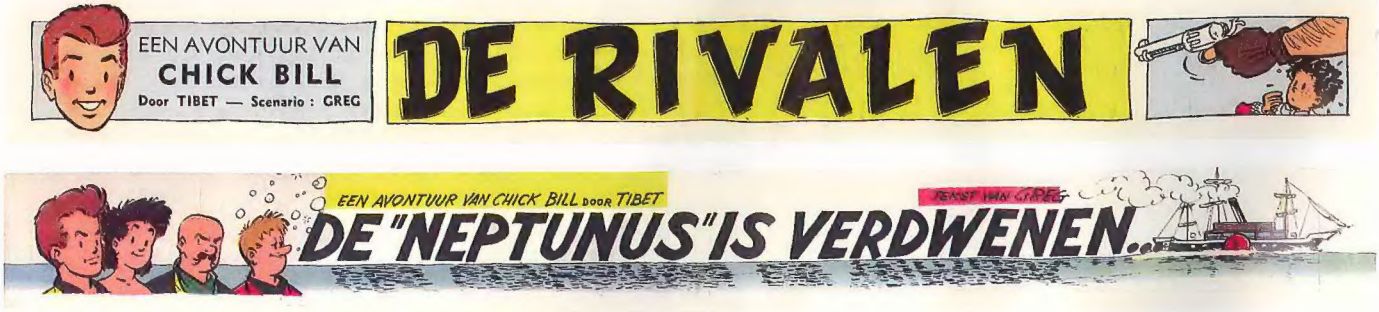
EEN AVONTUUR VAN
CHICK BILL
Door TIBET — Scenario : GREG
DE RIVALEN
EEN AVONTUUR VAN CHICK BILL DOOR TIBET
DE "NEPTUNUS" IS VERDWENEN...

Voor Ons Volkske tekende Tibet prachtige hoofdingen boven de Chick Bill-afleveringen

Diverse kopjes van Rik Ringers op de covers van de albums door de jaren heen

◀

Exclusief voor Ons Volkske (in het Frans Junior) tekende Tibet vanaf 1958 ook nog een andere reeks : De avonturen van Jan, later De ravottersclub genaamd. Het is een strip in de heerlijke traditie van kinderen met een eigen clubhuis, zie ook Sjors, De Lustige Kapoentjes, De Vrolijke Bengels en vele anderen. Een sympathieke reeks (met scenario's van o.a. Greg, Tibet zelf, Duchateau en Bob de Groot), die helaas niet verwend werd door uitgever Lombard. Van de 26 verhalen verschenen 3 albums in de Favorietenreeks (V12, V13 V14), en 3 deeltjes werden weggeschonken als gratis vakantiebijlage bij Kuifje : De Ravottersklub (V1, in 1966), Vakantiekoningen (V26? in 1979) en De koningen van de reporters (V15 , in 1981). Pas in 1985 probeerde Lombard om een echte albumreeks te starten, met de uitgave van V1,V2 en V3. Daar bleef het bij. Nu verschijnt bij Arcadia V4, De koningdetectives

Tekening gepubliceerd in het blad Vakopleiding in de bouwnijverheid (1975) om jongeren te stimuleren om in de bouwsector te werken. Tibet werkte voor dit blad samen met tekenaar Geri

▼

of omdat ik aanmerkingen had op de tekeningen. Met Hergé heb ik ooit eens een verhaal besproken, waarbij dieven al het goud zouden stelen. Ik vroeg hem: *"ook de gouden kiezen van hun slachtoffers?"* Hij schreeuwde het uit: *"hoe kom je erbij, dat is toch absurd, dat is geen voorbeeld voor de jeugd!"* Bij Hergé kon zoiets niet, bij mij wel.

Dan moet *Aldo Remy* wel een soort therapeuthische waarde hebben voor u?

Inderdaad! Eindelijk kan ik eens iets tekenen waarbij Hergé niet met me meekijkt. Hergé is zijn hele leven omgeven geweest met pastoors en die hebben dus indirect invloed op mij gehad. *Rik Ringers* is een brave jongen, hij vloekt en scheldt niet en heeft alleen seks met Nadine als het verhaal uit is, totdat het volgende begint. Op een bepaald moment had ik er genoeg van en zo is *Aldo Remy* ontstaan. Die doet de dingen die Rik Ringers zich niet durft te permitteren. Er komt grove taal in voor, en een beetje bloot. Weg met Hergé! *(lacht)*. Natuurlijk kon dit niet uitgegeven worden bij Lombard, daar lopen kindvriendelijke reeksen als *Chick Bill* en *Rik Ringers*. Maar gelukkig had men er geen moeite mee als ik een andere uitgever zou vinden, en dat is Glénat geworden. Inmiddels werk ik aan mijn derde verhaal.

Heeft u voldoende tijd over voor uw andere reeksen?

Van Rik Ringers verschijnen om de twee jaar drie albums. Chick Bill of Aldo Remy teken ik wanneer ik tijd heb.

Van wie kwam het idee voor de figuur *Rik Ringers*?

Rik Ringers is mijn idee geweest en André-Paul Duchâteau heeft het uitgewerkt. Ik wilde graag een spannende, realistische reeks starten met een jonge detective. We zijn begonnen met kortverhalen en die waren dermate populair dat Leblanc ons vroeg eens lange verhalen te maken. Ik ken Duchâteau al zo'n 60 jaar. Hij is een gentleman, een zeer goede schrijver. Vroeger kreeg ik de scenario's in delen aangeleverd.

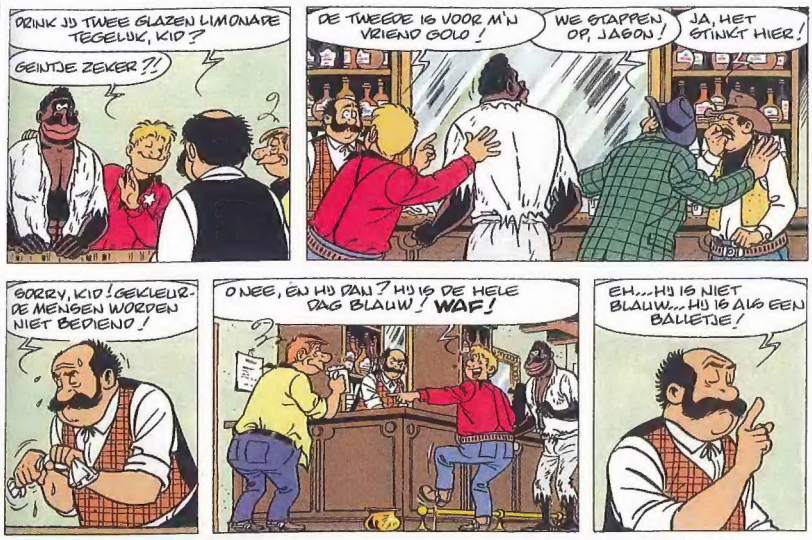
DRINK JIJ TWEE GLAZEN LIMONADE TEGELIJK, KID?
GEINTJE ZEKER?!
DE TWEEDE IS VOOR M'N VRIEND GOLO!
WE STAPPEN OP, JAGON!
JA, HET STINKT HIER!
SORRY, KID! GEKLEURDE MENSEN WORDEN NIET BEDIEND!
ONEE, EN HIJ DAN? HIJ IS DE HELE DAG BLAUW! WAF!
EH... HIJ IS NIET BLAUW... HIJ IS ALS EEN BALLETJE!

Cover van en fragment uit De zwarte vriend, Lombard 1997

Maar dat is lastig. Ik heb eens een heel dik personage getekend maar aan het eind van het verhaal bleek dat helemaal niet te kunnen. Duchâteau schrijft soms dingen die niet kunnen en ik kan niet terugkomen op wat ik pagina's eerder getekend heb. Daarom krijg ik de verhalen nu compleet, en kan ik zelf de tekeningen bij het verhaal laten passen.

Persoonlijk vind ik de scenario's van Rik Ringers steeds moeilijker en ingewikkelder worden. Ik moet vaak terugbladeren om er bij te blijven.

(Lacht). Dat klopt, ik heb Duchâteau er ook al eens op gewezen. Ik heb gezegd dat de verhalen soms te ingewikkeld zijn. Hou het simpel, heb ik gezegd. Maar het is natuurlijk moeilijk om na ruim 50 jaar weer een nieuw verhaal te verzinnen. André-Paul heeft nog veel uitstekende ideeën, hij mixt dat door elkaar en er komt een verhaal uit. Maar Hergé blijft was toch de beste verteller.

Ooit heeft René Goscinny een scenario voor u geschreven, *De goudmijn van Dog Bull*

Ook dat is eigenlijk weer door Hergé gekomen. Mijn eerste verhalen schreef ik zelf, daarna heb ik de hulp ingeschakeld van scenaristen. Ik ben tenslotte geen echte verteller maar in de eerste plaats een tekenaar, en mijn ideeën raakten op. Franquin raadde mij Greg aan. Maar ik kende Goscinny al eerder en die verzon *De goudmijn van Dog Bull*. Aan Goscinny denk ik nog met veel plezier terug. Wij waren echte vrienden. Goscinny had als grote voorbeeld de Marx Brothers en dat was aan Hergé niet besteed... Goscinny had een ongelofelijke fantasie, Hergé niet. Die verzon geen doldwaze avonturen. Maar op dat ogenblik was Hergé eigenlijk de enige die groot succes had op stripgebied, dus wat hij zei, dat gebeurde. Goscinny had toen nog geen naam gemaakt, die kon zijn verhalen niet kwijt. Hergé wilde van die doldwaze scenario's niet weten. Wel, de geschiedenis heeft anders uitgewezen. Hergé kon er niet bij dat de verhalen van Goscinny *(Asterix –red.)* beter verkochten dan *Kuifje*.

EEN FABELACHTIG LEVEN
door TIBET
NAAR EEN IDEE VAN Y.GRIGNARD "STUDIO BATA-BELGIE"
NAAR HET BOEK VAN A.CEKOTA: "BATA, CRÉATEUR GÉNIAL"

Een fabelachtig leven, zeldzame reclamestrip over het leven van schoenfabrikant Bata, 1979

Een ophefmakende zaak, Rik RIngers waardig : originelen van De klauwen van de onbekende werden in 1977 gestolen uit de kantoren van Lombard in Brussel. Tibet was in die tijd helemaal niet te spreken over de collectioneurs

Wat zijn de hoogtepunten en dieptepunten die u zich herinnert bij de vele albums die verschenen tijdens uw lange carrière?

Aan Chick Bill 60, *De zwarte vriend,* bewaar ik de beste herinneringen. Daar zit een anti-racistische boodschap in. Minder goede herinneringen heb ik aan Rik Ringers, *Circus Bouglione* (*De klauwen van de onbekende* –red.). De platen van dat verhaal had ik op vrijdag inge-

IN DEZE REEKS
VERSCHIJNEN DE VOLGENDE TITELS :
Het Geheim van de Zwaardvis, I en II E.P. Jacobs
Het Geheim van de Grote Pyramide, I en II E.P. Jacobs
De Avonturen van Corentin, I en II Paul Cuvelier
Het Sein staat op Rood Jacques Martin
De Avonturen van Chick Bill, I en II Tibet
TE VERSCHIJNEN :
Alex de Onverzaagde Jacques Martin
De Gouden Sphinx Jacques Martin
De beste verhalen, voor jullie gemaakt
door de beste tekenaars.

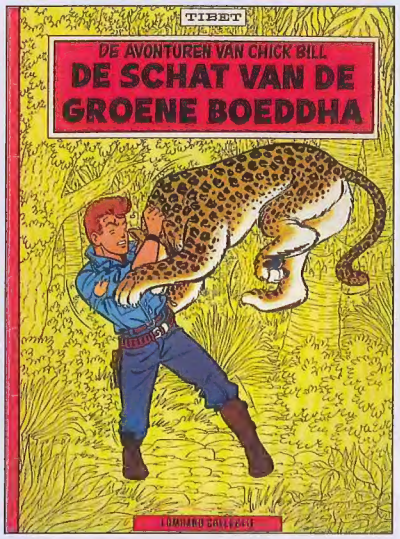

Hoewel gemeden in het weekblad Kuifje, verschenen de avonturen van Chick Bill van 1954 tot 1960 wél in de prestigieuze Lombardcollectie, naast monumenten als Het geheim van de Zwaardvis, Het geheim van de Grote Pyramide, Corentin, Le Fantôme Espagnol, en zelfs nog voor de eerste Alex-albums… De eerste 11 delen uit de reeks variëren van zeldzaam in goede staat, tot gewoon archi-zeldzaam. Wie goed naar de covers kijkt, merkt dat de figuren vanaf verhaal drie geen dierenkoppen meer hebben

leverd en 's maandags waren ze weg. Ze zijn later nog eens gesignaleerd door een vriend en er is toen een advocaat aan te pas gekomen. Maar uiteindelijk was het mijn woord tegen het woord van die ander. Die platen zijn dus gestolen. Tijdens een verhuizing had ik eens mijn originelen opgeslagen in een kelder en toen is er ook een aantal platen verdwenen. Door de ratten opgevreten, volgens de conciërge. Maar die platen zijn later gesignaleerd in Luik en door snel overleg met de politie in Ukkel zijn deze platen weer bij me terug.

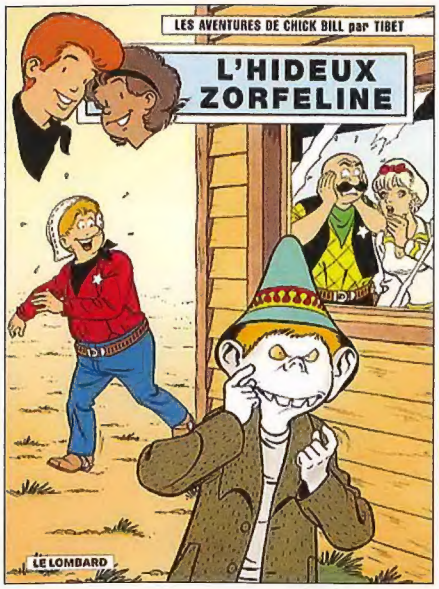

Waarom is Chick Bill 68, *L'Hideux Zorfeline* uit 2007, niet in het Nederlands uitgebracht?
(Verbaasd) Is dat zo? Het zou te maken kunnen hebben met een andere verantwoordelijke binnen de uitgeverij. Maar ik ga maandag direct bellen!

In oktober wordt u 77 jaar. De slagzin van het weekblad Kuifje indachtig – voor de jeugd van 7 tot 77 jaar – zou dit dan uw laatste jaar als tekenaar kunnen zijn…
(Lacht) Nee, ik ga door tot ik niet meer kan. En ik hoop dat dat nog heel lang is. Een tekenaar gaat niet met pensioen.

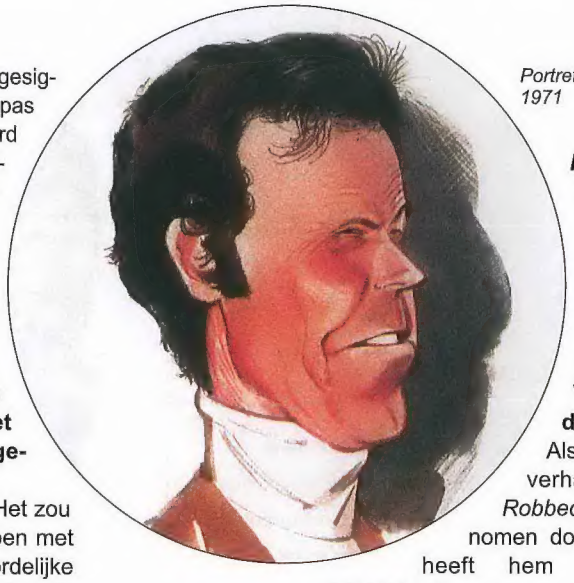

Portret van Tibet door Roba, 1971

***Kuifje* mocht niet voortgezet worden na de dood van Hergé, *Suske en Wiske* is gewoon doorgegaan na het overlijden van Vandersteen. Wat doet Tibet?**
Als het kan worden de verhalen voortgezet. *Robbedoes* is ook overgenomen door Franquin en die heeft hem zelfs verbeterd. Misschien komen er na mij ook wel betere tekenaars dan ik, die mijn reeksen voortzetten *(lacht)*.

En daar sluiten we mee af. Graag wil ik Tibet bedanken voor zijn tijd en zijn vrouw Nicole voor de vertaling. Ook bedank ik hem hartelijk voor de prachtige cover, die hij speciaal voor Brabant Strip maakte! Dit interview werd mogelijk gemaakt dankzij Karin Ceulemans en Jan Magito. Tot slot wil ik de geïnteresseerde lezer nog wijzen op een prachtig boek over Tibet, La fureur de rire, helaas weer alleen in het Frans; maar de illustraties zijn schitterend. En kijk tot slot eens op de site van de grootste fan van Tibet: tribute2tibet.nl.
(Met dank aan Jean Smits)

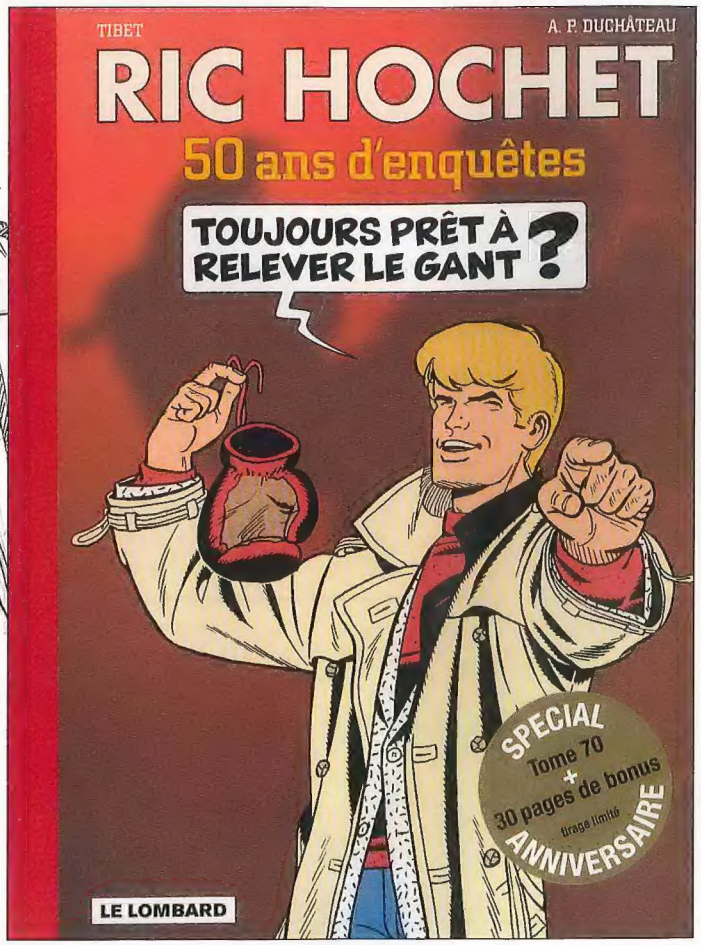

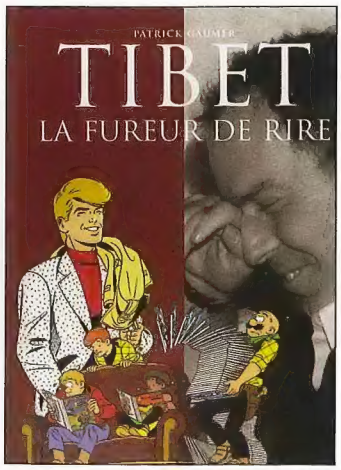

Tibet-Biografie La fureur de rire, Patrick Gaumer, Lombard, 2000

In 2005, ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van Rik Ringers, verscheen bij Lombard deze luxe-editie met 30 pagina's extra artikelen, helaas alleen in het Frans

2008

Nieuwe albums

Collectie Fenix 2008

52. Bessy - *De laatste bron (St. Vandersteen)* - *uitverkocht*
53. Kari Lente - *De vreemde luchtbel (Bob Mau)* - *uitverkocht*
54. Dag en Heidi - *Het rode licht (J. Broeckx)* - *uitverkocht*
55. Arendsklauw – *Het tweegevecht (Karel Verschuere)* - *uitverkocht*
56. Kari Lente - *De breingolfmachine (Bob Mau)* - *pas uit*
57. Kenton - *(Berck)* - *pas uit*
58. Oktaaf Keunink - *(Marc Sleen)* - *verschijnt in Turnhout*
59. De Lustige Kapoentjes - *(Marc Sleen)* -*verschijnt in Turnhout*

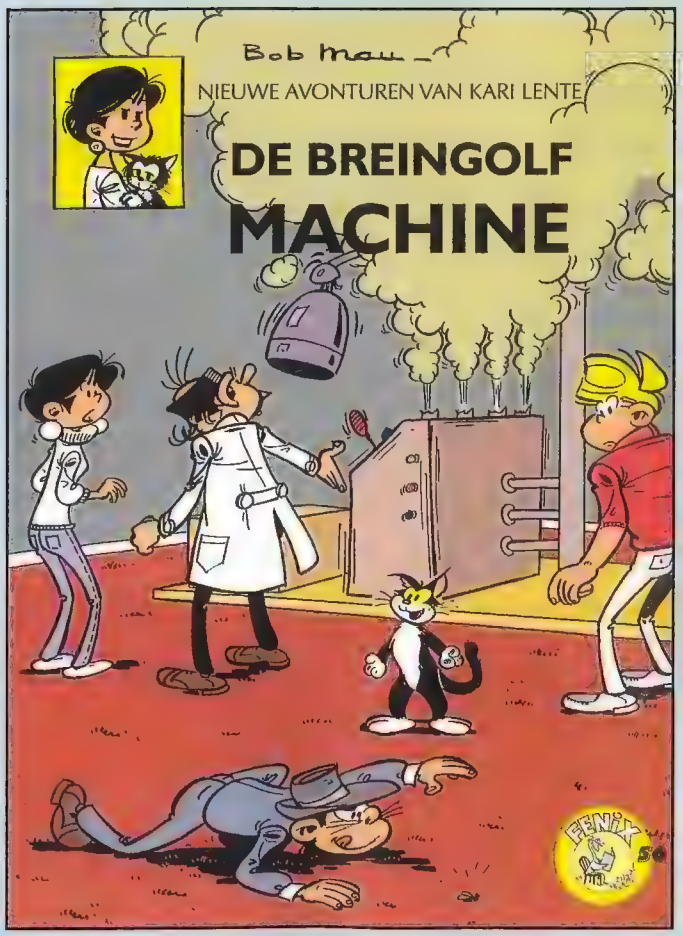

Vijftig jaar geleden klonk het startschot voor

De grote Match

Toen Jean Graton Michel Vaillant in 1957 voor het eerst een kort avontuur liet beleven in het *weekblad Kuifje* (Nr. 24 van dat jaar), had hij geen flauw benul van het potentiële succes dat dit verhaaltje in zich droeg. Hoe het sinds het eerste vervolgverhaal *De Grote Match* uit 1958 met de carrière van Michel Vaillant en zijn « papa » verging, ligt in de lijn van menig succesverhaal uit de hoogdagen van de Frans-Belgische striptijdschriften uit de jaren vijftig en zestig. Jean Graton en zoon zijn nog steeds in de running in de grote klassieke-striphelden-koers, 70 verhalen zagen het licht en Michel Vaillant rijdt inmiddels reeds 50 jaar rondjes in zijn blitse sportwagens. Wat voorafging aan het succes van Graton en zijn helden, is minder bekend maar daarom niet minder boeiend. Ter gelegenheid van de Grote Verjaardag brengen we een terugblik op de beginjaren van de auteur.

J. GRATON
Deze jongen met kogelrond gelaat is Jean Graton. Sedert zijn prille jeugd heeft hij twee passies : tekenen en alles wat rijdt op twee of vier wielen. Hier zijn eerste meesterwerk.

Jean Graton als 8-jarige, in Kuifje 39 van 1957 (links) en Graton in 2008 (rechts)

DOOR **PHILIPPE MOUVET**

HET SPORTIEVE PARCOURS VAN JEAN GRATON

Het verhaal typeert eigenlijk de loopbaan van een hele generatie striptekenaars die zich begin jaren '50 als jonge beloften in de weekbladen *Robbedoes* en vooral *Kuifje* naar de top trachtte te werken – en dat was zelfs heel hard werken. Het verhaal van zo'n voorparcours biedt dikwijls de gelegenheid om minder bekende aspecten van iemands kunnen in de verf te zetten. In BSM 83 hadden we het al over *Frisco Kid*, een publicitair chromoalbum van Jean Graton uit 1955, dat meteen aangaf dat de auteur naast klassieke stripverhalen ook publicitaire opdrachten niet schuwde, net zoals vele collega's toen. Het loont de moeite om het verhaal van Gratons' stripcarrière vóór het succes van Michel Vaillant een keer vertellen. De rode draad in het verhaal is zijn publicitair werk en zijn medewerking aan publicaties gerealiseerd door Promoventes-Imifi (waaronder *Frisco Kid*) en aan Publiart, het publiciteitsagentschap van Uitgeverij Lombard. In BSM 157 kwam zijn rol al ter sprake in de Publiartcampagne rond Expo 58'. Het eind- en tevens orgelpunt is zijn prominente aanwezigheid in het reclamestriptijdschriftje *De Weg der Jongeren- BP* uit 1960, waarin de vrij onbekende vervolgstrip *Die wordt nog kampioen!* verscheen. Het ontstaan van dit reclameblaadje is een heel verhaal op zich.

OOM WIM

Jean Graton wordt als Bretoen in Nantes geboren in 1923. Zijn vader is voorzitter van de *Club Motocycliste Nantais*, de plaatselijke motorclub zeg maar, en organiseert aldaar lokale competities. Als kind is Jean geboeid door de sportwereld waarin zijn vader zich zo op zijn gemak voelt en hij is erg trots op diens sportieve prestaties. Hij krabbelt al heel vroeg hopen papier vol met tekeningen die dat allemaal moeten vereeuwigen. Op zijn achtste verjaardag publiceert een plaatselijke krant zijn eerste tekening, getiteld : *Papa herstelt zijn moto.* Zijn kindertijd verloopt aanvankelijk probleemloos, maar als Jean 11 jaar oud is, sterft zijn moeder. Vijf jaar later, bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, wordt zijn vader als krijgsgevangene door de Duitsers afgevoerd. Op zestienjarige leeftijd blijft hij alleen achter met zijn grootmoeder. Er moet brood op tafel komen en Jean beslist om zich als arbeider op de scheepswerf aan te bieden, waar hij een tijd in de asbest werkt. Vreselijke omstandigheden ! Smerige job, ploegbazen met vierkante koppen... hij walgt ervan. Zijn besluit staat vast : hij wil zijn eigen keuzes maken, zelf bepalen wat hij met zijn leven wil aanvangen... en is bereid om daarvoor risico's te nemen. Moeilijke tijden, slechte vrienden. Op een haar na werd Jean een plaatselijke zware jongen. Gelukkig wordt hij opgeroepen om zijn legerdienst te doen en naar Algiers gestuurd. Daar krijgt hij zijn eerste opdracht als tekenaar: het versieren van de mess.

In 1947 is Jean terug in Nantes en niet van plan om terug in de asbest te ploeteren. Hij wil graag werk vinden als publiciteitstekenaar, maar hiervoor kan hij niet in Nantes blijven. Daar zijn immers geen toekomstmogelijkheden in dat beroep. Jean besluit om naar Brussel te trekken, waar naar het schijnt op dat vlak meer kansen te rapen zijn. Hij heeft er trouwens ook nog een tante wonen die hem in het begin zou kunnen opvangen. Zo gezegd zo gedaan. In 1948 staat Jean in Brussel en schrijft hij zich in voor avondlessen publiciteitstekenen. Hij zal die twee jaar volgen. Ondertussen vindt hij ook werk in de publiciteitsafdeling van de krant *Les Sports*. Hij tekent daar automodellen en maakt allerlei illustraties voor het blad. Geboeid door al wat sport betreft, zit hij daar wel op het juiste adres. Zijn baas is Pierre Stasse, een autorenner die aan de 24 Uren van Le Mans deelneemt en op de redactie van de krant vindt hij een beetje de sfeer van zijn kinderjaren

LES SPORTS "Moteurs"
CHAMPION
DU 16 AU 27 JANVIER, DANS LES GRANDS PALAIS DU CENTENAIRE A BRUXELLES
Le Salon de l'Automobile 1954

Aankondiging voor het Autosalon van 1954 door Jean Graton, in Les Sports

terug. Jean Graton zal bijna 4 jaar deel uitmaken van de redactie van de krant. *Les Sports* wordt door de Drukkerij Imifi gedrukt en Jean komt daar regelmatig over de vloer. Over Imifi is heel wat te vertellen, we komen daar verder op terug. Om zijn inkomsten wat op te vijzelen, gaat Jean Graton in 1951 langs bij het World's Press-agentschap van Georges Troisfontaines. Daar wordt hij door Jean Michel Charlier ontvangen, die samen met hem zijn publiciteitswerk overloopt maar hem uiteindelijk vraagt of hij interesse heeft in striptekenen. Jean valt een

EN 'S AVONDS . . .
VROOP VROOP VROOP
DE WEG NAAR DE DRUKKERIJ VAN DE PUT, ALSJEBLIEF MEVROUW ?
RECHTUIT, MIJNHEER, RECHTUIT.
JULES BONNET
L EM 73 BOR

In Tocht door de nacht (Lombard, 1962) alludeert Jean Graton op de naijver tussen Kuifje en Robbedoes. Een uiterst verdachte lading wordt opgehaald in Charleroi, bij drukkerij... Van de Put, wat de letterlijke vertaling is van "Dupuis"...

beetje uit de lucht : strips had hij in jaren niet gelezen en hij had daar helemaal niet aan gedacht. Charlier stelt hem voor om een verhaal van Oom Wim te tekenen. Deze reeks waargebeurde korte stripverhalen die de World's aan *Robbedoes* verkoopt, is dat jaar net gestart en er worden tekenaars-medewerkers gezocht. Jeans eerste werk bij de World's bestaat erin enkele platen van Victor Hubinon te inkten, kwestie van de sfeer en de tekenstijl van de reeks aan te voelen. Zijn

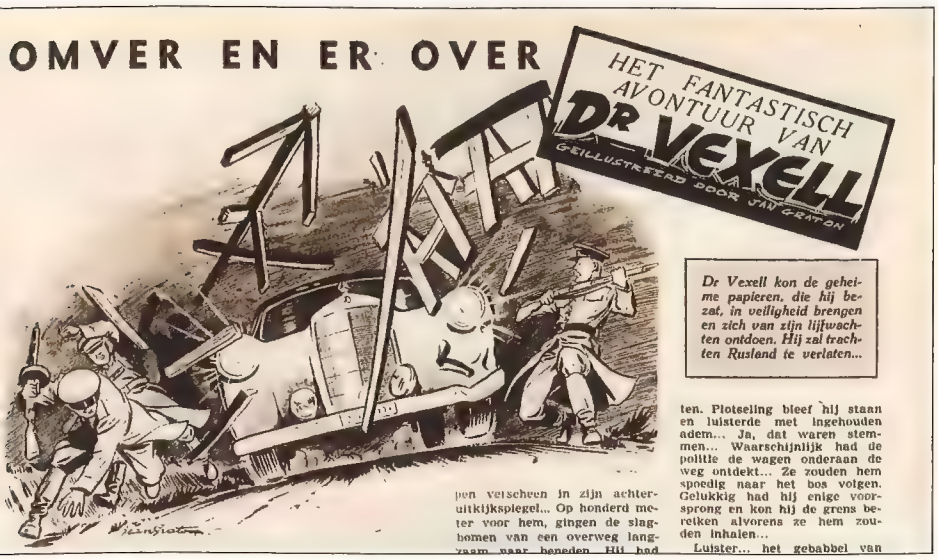
OMVER EN ER OVER
HET FANTASTISCH AVONTUUR VAN
DR VEXELL
GEILLUSTREERD DOOR JAN GRATON
Dr Vexell kon de geheime papieren, die hij bezat, in veiligheid brengen en zich van zijn lijfwachten ontdoen. Hij zal trachten Rusland te verlaten...
pen verscheen in zijn achteruitkijkspiegel... Op honderd meter voor hem, gingen de slagbomen van een overweg langzaam naar beneden. Hij had
ten. Ploteseling bleef hij staan en luisterde met ingehouden adem... Ja, dat waren stemmen... Waarschijnlijk had de politie de wagen onderaan de weg ontdekt... Ze zouden hem spoedig naar het bos volgen. Gelukkig had hij enige voorsprong en kon hij de grens bereiken alvorens ze hem zouden inhalen...
Luister... het gebabbel van

Illustratie van "Jan" Graton bij Dr Vexell in Kuifje nr. 30 van 1954

eerste Oom Wim-verhaal verschijnt in de laatste *Robbedoes* van 1951 (R 613) onder de titel *Een ! Twee ! Drie ! Vuren.*

Zijn leermeesters bij de World's zijn Victor Hubinon, Eddy Paape en Dino Attanasio die hem de knepen van het striptekenen leren. Graton maakt deel uit van de eerste *Oom Wim*-tekenaarsploeg, samen met Attanasio, Paape en René Follet. Albert Weinberg werkt op dat ogenblik eveneens bij de World's waar hij romanillustraties voor *Robbedoes* maakt. In 1952 tekent Graton twaalf *Oom Wims*, evenveel als in 1953. In 1953 komen echter nieuwe collega's de ploeg vervoegen. Er ontstaat een ruime voorraad *Oom Wim*-verhalen, genoeg om twee jaar verder te kunnen. Daardoor is Gratons medewerking plots minder gevraagd. Om zijn inkomen wat op peil te houden, gaat hij bij Uitgeverij Lombard aankloppen. In het weekblad *Kuifje* verschijnt immers ook een wekelijkse reeks kortverhalen als tegenhanger voor die uit Robbedoes. Graton is erg welkom en zo verschijnen dat jaar naast de *Oom Wim*-verhalen in *Robbedoes* vijf verhalen van zijn hand in *Kuifje*, evenals enkele didactische tekeningen.

GRATON KIEST VOOR KUIFJE

Al is Graton op dat ogenblik een « kleine » tekenaar bij *Robbedoes*, toch wordt zijn aanwezigheid in de twee concurrerende jeugdbladen blijkbaar als « not done » beschouwd. In 1954 moet hij dan ook kiezen : wil hij nu voor *Robbedoes* of voor *Kuifje* werken ? « *Het werd Kuifje*, zegt Graton, *en wel om twee redenen. Ten eerste kreeg ik de mogelijkheid om mijn eigen scenario's te schrijven en ze in beeld te brengen en ten tweede beviel de sfeer mij daar wel. Ik heb voor Kuifje veel sportverhalen uitgetekend omdat ik mij er beter op mijn gemak voelde dan in historische of wetenschappelijke kortverhalen. En in de sport was ik vooral geïnteresseerd in de mechaniek. De motorsporten dus* ». Zijn kortverhaal in *Robbedoes* nr. 739 uit 1954 is dan ook zijn laatste medewerking aan het stripblad van Uitgeverij Dupuis.

Voor *Kuifje* tekent hij in 1954 naast 13 kortverhalen ook de illustraties voor *Het fantastisch avontuur van Dr Vexell,* een vervolgroman van Roger Tesseydre. Deze knappe tekeningen vol schaduwspel verraden de praktische tips die hij bij de World's van E. Paape had gekregen. Stilaan gaat hij, waarschijnlijk onbewust, ook op zoek naar het uiterlijk van zijn toekomstige helden : Dr Vexell is een Steve Warson avant-la-lettre...

In hetzelfde jaar richt Lombard ook Publiart op, zijn publiciteitsafdeling. Publiart moet het succes van de Kuifje's Bons in goede banen leiden en de reclame en promotie voor de sponsors van deze actie verzorgen. De wet op de publiciteit, die de grenzen en beperkingen vastlegt voor reclame in jeugdpublicaties, is immers in 1954 net gewijzigd. Het toezicht op de strikte regels die deze wet oplegt wordt sinds kort door een speciaal hiervoor opgerichte controledienst waargenomen, en het is niet aangeraden om eender wat te doen! Door Publiart op te richten, wil Lombard de adverteerders voor hun jeugdbladen publiciteit « op maat » aanbieden. Hiervoor worden enkele huistekenaars ingeschakeld. Eigenlijk werkt men voor de publiciteit die in *Kuifje* verschijnt, al jaren op die manier, via de Lombardstudio. Het verschil is dat nu een apart agentschap opgericht wordt, dat zich hoofdzakelijk met dit soort werk gaat bezighouden. Guy Dessicy wordt directeur van dit agentschap.

1955 wordt voor Graton een bijzonder jaar: voor *Kuifje* tekent hij naast 11 kortverhalen ook *De Onbekende van de ronde van Frankrijk* (Kuifje

Directeur Guy Decissy in het kantoor van Publiart, met een bord waarop de namen van auteurs als Graton, Attanasio, Berck, Weinberg en anderen

Titelstrook van De onbekende van de Ronde van Frankrijk, met een voorloper van Michel Vaillant in de hoofdrol, in Kuifje nr. 27 van1955

nrs. 26 t/m 41), zijn eerste vervolgstrip. Max, de held van het verhaal ziet er met zijn zwarte haren en zijn haarlok op het voorhoofd al erg Michel Vaillant-achtig uit. Ook voor Publiart tekent Graton een eerste korte, niet gesigneerde vervolgstrip in 10 stroken voor Huret : *De geheimzinnige fietser* (nr. 42 t/m 51). De tekenstijl is meer karikaturaal en brengt een blonde Steve Warson-lookalike ten tonele. Het is voor Graton de eerste opdracht voor het reclamebureau van Lombard. In 1955 verschijnt ook als proefballon de allereerste langspeelplaat met verhalen uit het weekblad *Kuifje*, en hiervoor kiest men een verhaal van Graton uit 1954 (nr. 1): *Le virage de la peur* (*De fatale bocht*). Deze 78T-plaat wordt door Victory uitgebracht, met als hoesillustratie de cover van het Kuifjesnummer waarin het verscheen. Het wordt een succes en de plaat zal later als 45T-plaat heruitgebracht worden, met een verhaal van F. Funcken op de B-kant.

De fatale bocht, cover van Jean Graton voor Kuifje nr. 1 van 1954

LP Le virage de la peur, ill. Jean Graton, 1955

DE IMIFI-CONNECTIE

Als we alles op een rijtje zetten, kunnen we dus stellen dat tussen 1951 en 1954 vrijwel alle informatie aangaande de striploopbaan van Graton in de stripbladen *Robbedoes* en *Kuifje* terug te vinden is. Alhoewel.... wat dikwijls vergeten wordt, is dat Jean Graton vanaf 1954 ook andere publicitaire opdrachten aanvaart, buiten Publiart om, namelijk voor de reclameafdeling Promoventes van drukkerij Imifi. Ook bij Imifi hebben ze blijkbaar besloten om, wat betreft die nieuwe richtlijnen voor kinderreclame, kort op de bal te spelen. Bijgevolg vinden we daar tussen 1954 en 1956 ook de minst gekende en meest onderbelichte productie van Jean Graton terug.

De *Imprimerie Industrielle et Financière* (Imifi) was gevestigd in de Hopstraat op nr. 47 en is op dat ogenblik één van de belangrijkste Brusselse drukkerijen. Het is bij Imifi dat - zoals reeds vermeld - de krant *Les Sports* wordt gedrukt, waarvoor Graton in 1954 nog steeds

Karikatuur van Graton door Tibet, 1966

tekent. Het is daar dat Graton in 1950 eerder toevallig Tibet ontmoet, net als hijzelf een uitgeweken Fransman. Het zit zo: Imifi wordt namelijk ook vanaf oktober 1950 de uitgever en drukker van de nieuwbakken Belgische versie van Mickey-Magazine, waarvoor ook Tibet werkt, als assistent bij de pas opgerichte Brusselse Disney-studio. Om dit Mickey-project gestalte te geven en de studio op te richten, had men drie medewerkers bij het stripweekblad *Bravo!* weggekaapt (zie BSM150) : tekenaars Rali en Tenas en scenarist/redacteur André-Paul Duchâteau, die daarbovenop ook nog secretaris van de drukkerij wordt. Enkele maanden later wordt Duchâteau trouwens gepromoveerd tot commercieel directeur van de firma Imifi, een functie die hij tot mei 1955 zal blijven uitoefenen. Binnen het "speelveld" van Imifi vinden we begin jaren '50 dus drie toekomstige zwaargewichten van het weekblad *Kuifje*: A.P. Duchâteau, Tibet en Jean Graton. Zoals het goed klikt tussen Tibet en Graton, zo ook klikt het uitstekend tussen Tibet en Duchâteau. Hun fratsen bij Imifi zijn een verhaal op zich waard, maar laten we alleen zeggen dat deze goede verstandhouding de aanzet is geweest voor alles wat het duo Tibet/Duchâteau verder in stripland voor Uitgeverij Lombard heeft geproduceerd. En dat is heel wat. Net als Publiart, dat reeds heel wat ervaring heeft, over goede tekenaars beschikt en zodoende een flinke voorsprong op haar potentiële concurrenten heeft, tracht nu ook de reclameafdeling van Imifi zich vanaf 1954 te plaatsen als leverancier, in de race naar de markt van de publiciteit op kindermaat. Duchâteau stelt in de periode 1954-55 Graton voor om mee te tekenen aan Imifi-reclameprojecten.

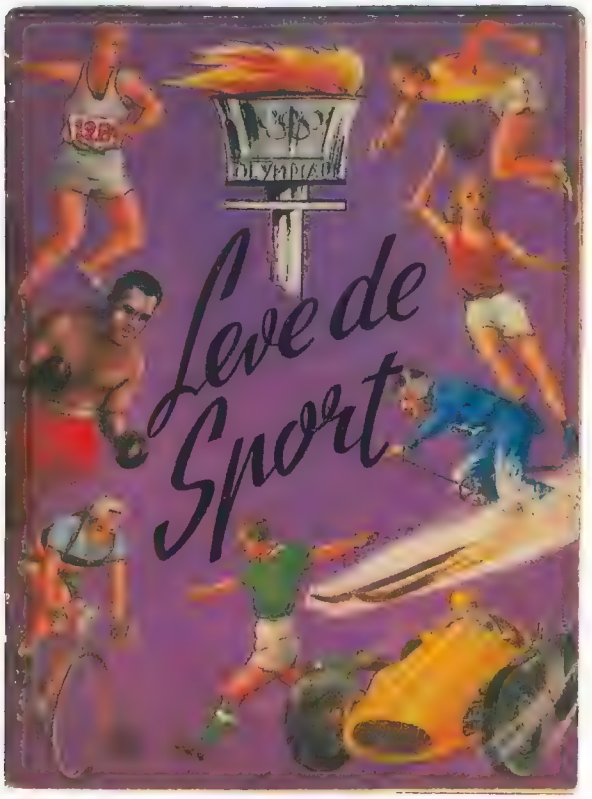

Cover Leve de sport, reclameboekje Imifi, ill. Jean Graton, 1954

RECLAMEPROJECTEN VOOR IMIFI

Van de medewerking van Jean Graton aan reclame-uitgaven van Imifi vonden we sporen terug in drie publicaties.

Leve de Sport

Een eerste merkwaardige bijdrage van Graton aan zo'n Imifi-project is het boekje *Leve de Sport* (1954?). De tittel klinkt ons bekend in de oren en ook de inhoud doet bij de Graton-fans een belletje rinkelen: het is in opzet een beetje een voorsmaakje van het stripalbum dat sportieve kortverhalen uit *Kuifje* bundelt, dat enkele jaren later, in 1957, onder dezelfde tittel in de Lombard-collectie zal verschijnen. Het eerste boekje bevat echter geen strips. *Leve de Sport* is een kleine brochure (10,5 x 14 cm, 32 blz. in kleur), vermoedelijk in 1954 uitgegeven door de Nationale Commissie voor Economische Uitbreiding (Galliërslaan 22 te Brussel) en gerealiseerd door de S.A. Promoventes-Imifi. De inleiding van deze brochure is geschreven door Auguste Van Schoore, hoofdredacteur van de krant *Les Sports*. Het boekje laat ons verder via korte teksten kennismaken met allerlei sporten, gaande van atletiek, boksen, wielrennen, schermen, judo, worstelen, zwemmen, gewichtheffen, tennissen en tafeltennis over roeien, basketball, voetbal, gymnastiek, handbal, hockey, rugby, volleyball, ski, tot uiteraard ook motorrijwielsporten en automobielwedstrijden. Deze teksten zijn geschreven door Jean Corhumel (járenlang de redacteur van de sportrubriek van het stripblad *Spirou*) en geïllustreerd door Jean Graton en Alain Perichon in uiteenlopende stijlen. Er zijn ook aanvullende teksten zoals de Code van de Sportman en een adressenlijst van de verschillende Nationale Sportbonden, maar de merkwaardigste tekst staat te lezen op de middenbladzijden van dit boekje. In deze tekst wordt het belang onderstreept van een goede voeding voor al wie aan echte topsport wil doen. Pas hier wordt duidelijk dat deze brochure eigenlijk een verdoken reclameboekje is voor de toen belangrijke Belgische bietenteelt annex suikerproductie (de bietenteelt nam in die tijd 1/50ste van de totale Belgische landbouwoppervlakte in). De boodschap was dus duidelijk: "goede voeding" staat gelijk aan "veel suiker eten", want goed voor de Belgische economie. Tandartsen zullen toen in hun handen gewreven hebben! …

DE AUTOMOBIEL

In sport niets anders zien dan een middel om de lichamelijke eigenschappen van de enkeling te ontwikkelen, als sport slechts de zuivere spieroefeningen erkennen is, menen wij, een vrij simplistische opvatting.

Inderdaad, de grondslag van de sport is het wedstrijdidee. Juist daarin onderscheidt de sport zich van de gewone lichaamsoefeningen. Om die reden is het een opvoedend middel. Want wedijver is een bron van vooruitgang, een school van wilskracht.

Uit dien hoofde behoort een autowedstrijd die de bestuurder verplicht de gedachte van gevaar te aanvaarden, dit te meten om het te overwinnen, in wezen tot de sport. Verder zou het belachelijk zijn te beweren dat voor een dergelijke wedstrijd naast een grote behendigheid en een voortdurende koelbloedigheid, geen buitengewone lichamelijke hoedanigheden vereist zijn.

Of het een Grote Prijs geldt of een lange tocht op de weg, een autokampioen moet een echte atleet zijn. Hij moet kunnen lijden en niet alleen de gevaren van de weg, maar ook zichzelf overwinnen.

Nu wij dit naar voren gebracht hebben zullen wij echter nooit genoeg kunnen herhalen dat de reden van bestaan der snelheidswedstrijden niet alleen gelegen is in het aanbieden van een eenvoudig kijkspel. Dit is slechts bijzaak. Het hoofddoel is van technische aard. Het is inderdaad niet overdreven te beweren dat de door de automobielbouwers op hun serievoegens tot stand gebrachte vooruitgang te danken is aan de lessen van de wedstrijden en dit geldt in de eerste plaats op het gebied der veiligheid. Daarom wisselt de formule van de internationale wedstrijden na een zekere tijd af : theoretisch houdt men hierbij rekening met de toekomstige voorwaarden — of welke althans als zodanig verwacht worden — van de ontwikkeling van de autotechniek.

DE CODE VAN DE SPORTMAN

GIJ ZULT EEN ECHTE SPORTMAN ZIJN:

ALS ATLEET :

1. - Wanneer gij aan sport doet uit voorliefde voor krachtsinspanningen.
2. - Wanneer gij belangloos een sport beoefent.
3. - Wanneer gij de raadgevingen volgt van hen die ervaring bezitten.
4. - Wanneer gij zonder tegenspraak de beslissingen van de jury of van de scheidsrechter aanvaardt.
5. - Wanneer gij zonder trois kunt winnen en zonder wrok kunt verliezen.
6. - Wanneer gij verkiest te verliezen liever dan op oneerlijke of niet zeer hoffelijke manier te winnen.
7. - Wanneer gij ook buiten de stadions, in geheel Uw optreden door fair play » onderscheidt.

ALS TOESCHOUWER :

1. - Door de beste toe te juichen en de verliezer aan te moedigen.
2. - Door U vrij te maken van partijdigheid voor Uw club, Uw land of andere.
3. - Door een beslissing van de jury of van de scheidsrechter, zelfs wanneer deze in tegenstrijd met Uw oordeel is, te eerbiedigen.
4. - Door op ieder oogenblik gedurende een sportwedstrijd, wanneer Uw ploeg aan het spelen is, waardig te blijven.
5. - Door U steeds in alle levensomstandigheden en ook buiten de stadions door fair-play te onderscheiden.

31

◄ ▲

Pagina en illustratie uit Leve de sport, reclameboekje Imifi, ill. Jean Graton, 1954

Cover van chromoalbum Frisco Kid. De cover van De grote match is hiervan trouwens het spiegelbeeld

Frisco Kid

Voor Finial-Frisco, Brusselse producent van roomijs, bedenkt Imifi het publicitaire chromoboekje *Frisco Kid tegen de piraten uit het Hoge Noorden* (zie BSM 83). De tekst van dit album is geschreven door A.P. Duchâteau, de cover, de 100 chromo's en de binnenillustraties zijn door Jean Graton getekend. Het boekje werd gedrukt bij Imifi (in mei 1955). De tekenstijl is, net als in *De geheimzinnige fietser*, die hij op dat moment voor Publiart tekent, vrij karikaturaal. Frisco Kid heeft echter geen blond maar zwart haar, met wat we nu een typisch Michel Vaillant-lokje zouden noemen...

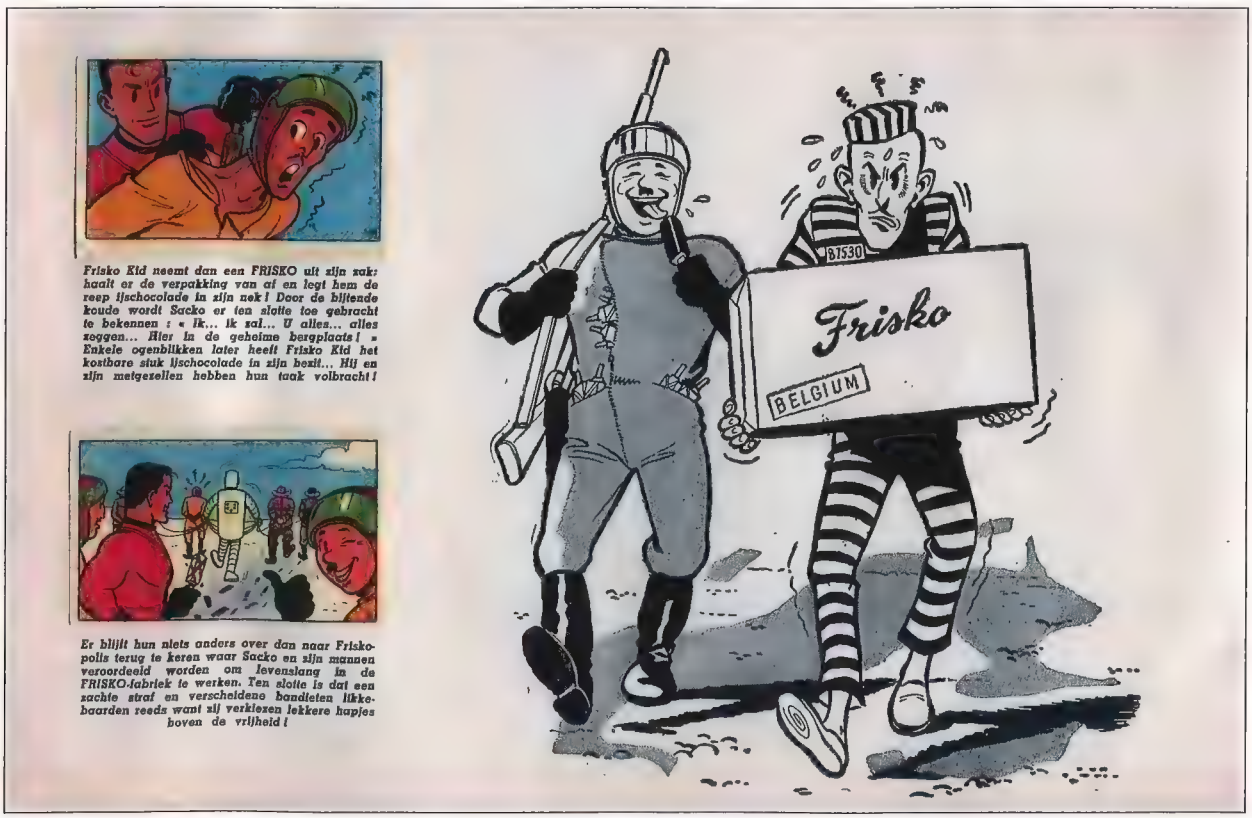
Frisko Kid neemt dan een FRISKO uit zijn zak: haalt er de verpakking van af en legt hem de reep ijschocolade in zijn nek ! Door de bijtende koude wordt Sacko er ten slotte toe gebracht te bekennen : « Ik... Ik zal... U alles... alles zeggen... Hier in de geheime bergplaats ! » Enkele ogenblikken later heeft Frisko Kid het kostbare stuk ijschocolade in zijn bezit... Hij en zijn metgezellen hebben hun taak volbracht !
Er blijft hun niets anders over dan naar Frisko-polis terug te keren waar Sacko en zijn mannen veroordeeld worden om levenslang in de FRISKO-fabriek te werken. Ten slotte is dat een zachte straf en verscheidene bandieten likken-baarden reeds want zij verkiezen lekkere hapjes boven de vrijheid !
B7530
Frisko
BELGIUM

Fragment uit Frisco Kid (p26), ill. Jean Graton, 1955

Cover Pietje's Club nr. 2, door Jean Graton

Pietje's Club

In 1956 is Spa-Monopole van plan om, in navolging van de meeste stripbladen en andere commerciële firma's in die tijd, een club op te richten voor haar jeugdige klanten. Spa wil hen ook een clubblaadje kunnen aanbieden. Het blad zal *Tijdschrift van PIETJE'S CLUB* heten (*Revue du Club Pierrot* in het Frans), verwijzend naar de beroemde harlekijn-figuur die het logo van het watermerk vormt. Het eerste nummertje verschijnt in april 1956, is getekend door Kari en gedrukt door Spa zelf. Vanaf nr. 2 schakelt Spa-Monopole Imifi in, die het project verder moet vormgeven en uitwerken. Pietje's Club nr. 2 verschijnt in september 1956 en is getekend door Jean Graton. Het is ook het enige nummertje waaraan hij zal meewerken. Voor dit nummer tekent hij een korte strip van twee pagina's dieop de middenpagina's verschijnt, evenals de cover die dit verhaal aankondigt: *Nikje, Hartje, Wiske, Dede en Pluimke op zoek naar de schat der Ardennen*. Ook maakt hij een illustratie voor een kort verhaal op pagina 2: *Een buitengewone goede daad!* Het is ook Graton die -na Kari- Pietje in een meer realistische stijl hertekent. Pietje's hoofd in de versie van Graton vinden we niet alleen terug op de nieuwe hoofding van het blad, maar ook op allerlei Spa-curiosa die via spaaracties door de clubleden konden verzameld worden. Graton bedenkt ook de hond *Pluimke*, de mascotte van het blad. Van Pluimke bestaat een plastieken 3D-popje. De nummertjes 3 tot 6 van *Pietje's Club* werden getekend door Tenas. Nummer 7 is het laatste nummer dat door Imifi wordt gedrukt. Van het blad zijn tot in 1964 nummers verschenen, maar vanaf nr. 8 werden ze elders gerealiseerd. Niets in nr. 2 is gesigneerd door Graton, maar in een extra spelboekje dat zowat gelijktijdig moet zijn gemaakt, vonden we vier reclametekeningen voor Spa, getekend in een realistische stijl, waarvan één gesigneerd Jean Graton. Met dank aan Chris Mouton, lid van BS en fameuze speurneus, die dat spelboekje gevonden heeft en ons de informatie heeft doorgestuurd.

Popje van Pluimke uit de Pietje's Club

Samengevat zijn dus het kleine *Leve de Sport*-boekje, het *Frisco Kid*-chromoalbum en het tijdschriftje *Pietje's Club* nr. 2 met aanverwante spelboekje en curiosa de opmerkelijke en erg verschillende reclameopdrachten die Graton voor Imifi in 1954-56 tekende en waaraan tot nog toe weinig aandacht besteed is. Nochtans maken ze een overzicht van zijn publicitair werk uit die jaren kompleet.

Aan het werk, vrienden!! Dieper en dieper... Wij zullen de schat opdelven, die Grootvader ons aangeduid heeft
KIJK, HARTJE! PLUIMKE ZOEKT MET ONS.
SINDS 6 UUR 'S MORGENS, DELVEN ONZE VRIENDEN ZONDER OPONTHOUD. PLOTS, ROND 10 UUR.
DÉDÉ! WISKE! NICOU!... KOMT ALLEN ZIEN! IK HEB IETS ONTDEKT!
Het is een borstbeeld...
HET MOET ZEER OUD ZIJN..
UIT DE TIJD VAN CLOVIS
OF VAN DE INVALLEN VAN JULIUS CAESAR...
MAAR BIJ HET OMKEREN...
Daar! Onder het voetstuk.. een opschrift
GIFT VAN DE JAMFABRIEKEN « SUCREFRUIT »
!?!
AH AH AH!
ARM HARTJE! JE ! BORSTBEELD IS SLECHTS VIJF JAAR OUD!
15 UUR .. NOG NIETS.. 'T IS WARM!
HA! DIE ZON!
IK... IK VOEL ME NIET GOED...
WACHT, DÉDÉ, IK GA WAT WATER HALEN!
HELAAS, DE BRON DOOR NICOU ONTDEKT BLIJFT ONBEREIKBAAR..
ONDERTUSSEN VERVOLGT PLUIMKE ZIJN OPZOEKINGEN...
PLOTSELING!
.. Hij ontdekt een onbekende die zich uitrust in de schaduw van de sparren...
GOEDEN DAG! LIEF HONDJE! HOE HEET JE?... EN WAT DOE JE, VERLOREN IN DIT BOS?...
IK HEET PLUIMKE... EN MIJN VRIENDEN ZOEKEN DE « SCHAT DER ARDENNEN »... HELAAS, ZE ZIJN HET SLACHTOFFER VAN DE WARMTE.
HEWEL, LATEN WIJ HEN HELPEN!
MIJN BESTE KINDEREN! JULLIE VERLIEZEN TIJD! DE SCHAT DIE JULLIE ZOEKEN, DIE...
...DIE BEWAAR IK. VOLGT-MIJ, IK LEID ER JULLIE HENEN!
BEN JE SOMS ONZE GROTE VRIEND PIERROT NIET?
IK BEN INDERDAAD JULLIE VRIEND PIERROT... EN ZIEHIER DE GROT MET DE SCHAT. TREEDT BINNEN!
AH ! oh!
DE SCHAT !
MAAR JA, ZIEHIER DE ZO GEWENSTE SCHAT! WAAROM ZOVEEL WAGERIJEN OM HET PARELENDE WATER DER ARDENNEN TE PROEVEN, ALS
SPA MONOPOLE
U EEN GANSE REEKS DRANKEN AANBIEDT DE ENE AANGENAMER DAN DE ANDERE!

Reclamestrip in Pietje's Club nr. 2, door Jean Graton

Reclametekeningen voor Spa door Jean Graton

Papieren hoedje van Spa met Pietje

DE GEBOORTE VAN MICHEL VAILLANT

Maar nu terug naar Uitgeverij Lombard. Na het stopzetten van zijn medewerking aan de projecten van Imifi gaat Graton, naast zijn strip- en illustratiewerk voor het weekblad *Kuifje* zelf, vanaf midden 1956 meer tekenwerk leveren voor Publiart. Onder andere voor speelgoedfabrikanten Christiaensen, Scientific, Helva, en ook een strip (1 pagina) voor Brouwerij Vandenheuvel. In 1956 wil men ook verder gaan op het succes van het eerste 45T-plaatje uit 1955 en wordt een

LP Vive la légion, ill. Jean Graton, 1956

opvolger uitgebracht. *Vive la Légion* (*De Woestijnratten*) brengt een kortverhaal van Graton uit 1954 (nr. 20) en op de B-kant van deze 45T-plaat vindt men een verhaal van F.Funcken.

Naast de vele kortverhalen tekent Graton in 1956 in *Kuifje* ook de illustraties van een vervolgroman van André Fernez: *Geheim agent S-32.* Je ziet echter duidelijk dat Graton niet met volle overtuiging aan deze illustraties werkt : de tekeningen zijn stukken minder dan het jaar daarvoor en E. Aidans moet halverwege het verhaal de job van hem overnemen. Je voelt duidelijk dat Jean meer wilt en hij bevestigt dat ook : « *... Ik had heel veel zin om autokoersen in strips te brengen. Dat lag mij echt en er waren toffe avonturen te verzinnen rond*

Aankondiging op de cover van Kuifje nr. 24 van 1957 van het eerste kortverhaal van Michel Vaillant

Formule-1-piloten. Ik heb er met André Fernez over gesproken, en hij gaf mij groen licht om het eens uit te proberen. Er werd afgesproken om eerst enkele kortverhalen te brengen. Mochten die succes hebben dan kon ik met een vervolgverhaal beginnen. Ik vond het erg stimulerend en het gaf mij ook al de mogelijkheid om renbanen te gaan bezoeken. »

In 1957 is Graton in de eerste helft van het jaar niet veel aanwezig in

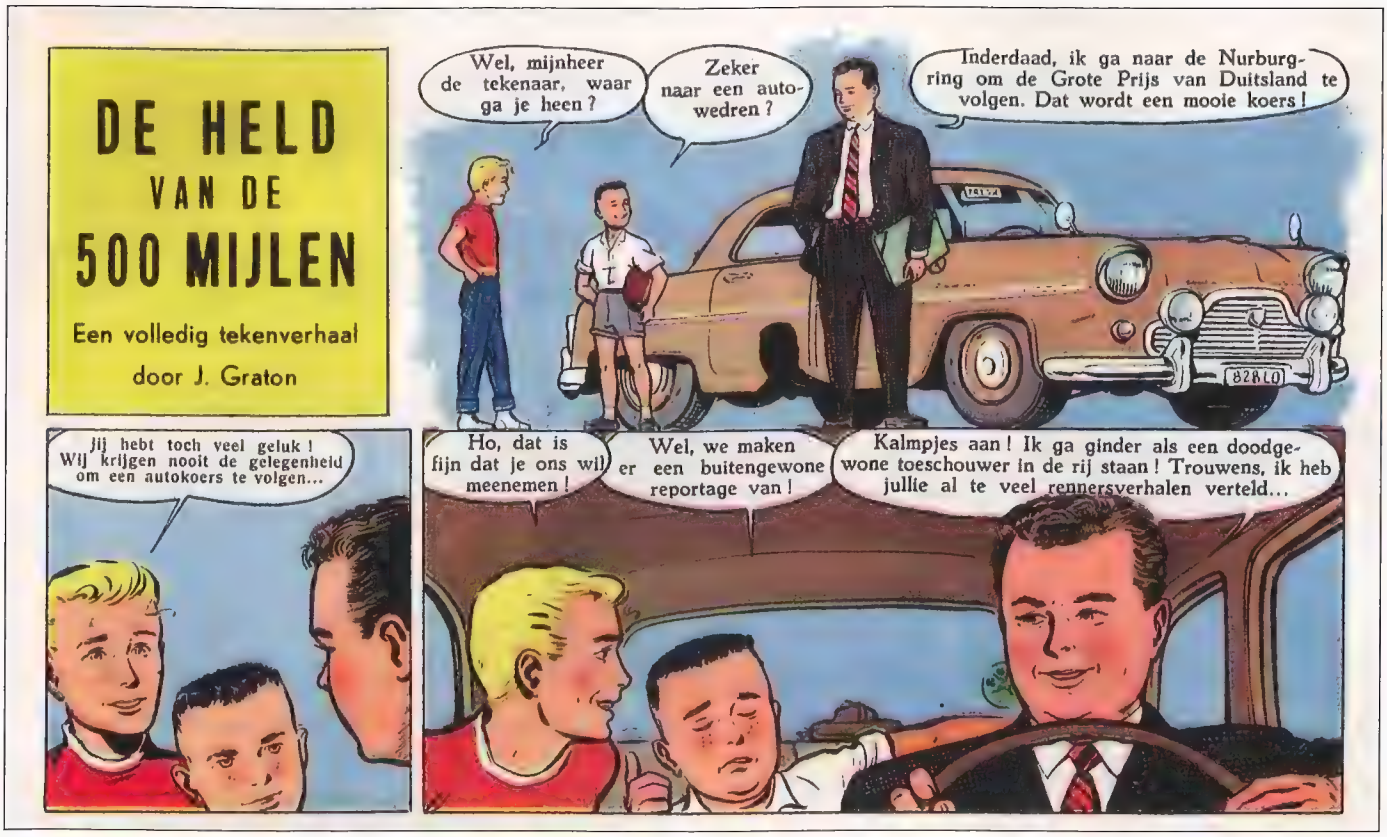
DE HELD
VAN DE
500 MIJLEN
Een volledig tekenverhaal
door J. Graton
Wel, mijnheer de tekenaar, waar ga je heen ?
Zeker naar een auto-wedren ?
Inderdaad, ik ga naar de Nurburg-ring om de Grote Prijs van Duitsland te volgen. Dat wordt een mooie koers !
Jij hebt toch veel geluk ! Wij krijgen nooit de gelegenheid om een autokoers te volgen...
Ho, dat is fijn dat je ons wil meenemen !
Wel, we maken er een buitengewone reportage van !
Kalmpjes aan ! Ik ga ginder als een doodgewone toeschouwer in de rij staan ! Trouwens, ik heb jullie al te veel rennersverhalen verteld...

Jean Graton zelf in beeld in een kortverhaal in Kuifje nr.37 van 1957
▼ *Publiciteit Publiart in Kuifje nr. 41 van 1956, ill. Jean Graton*

het blad, op enkele tekeningen voor Publiart na, waaronder een publicitaire vervolgstripje voor Ajax, *Een bewogen achtervolging,* dat in zes afleveringen verschijnt van nr. 10 t/m 15. Het is duidelijk dat Graton al zijn energie in dit project steekt!
In nr.24 verschijnt dan het allereerste kortverhaal van Michel Vaillant, *Het 24ste uur*. En het mag gezegd worden : de strip is uitermate verzorgd, heel dynamisch en boeiend gebracht. Graton heeft eindelijk uitgemaakt hoe zijn held er uit moet zien : donker haar met een lokje. De 'blonde bros'-variant wordt even in de mappen opgeborgen.
Wie dat jaar de nummers van Kuifje doorbladert, zal in nr. 39 iets merkwaardigs opmerken. Op de middenpagina vind je een groot familieportret met alle officiële helden uit het weekblad. Ook Michel Vaillant staat er tussen, al is er dan nog maar één kortverhaal verschenen. Het was toen blijkbaar al een uitgemaakte zaak : Michel Vaillant zou een « grote » worden ! Het moet ook gezegd worden dat de sportieve

DE KUIFJE'S BON
Je zult een maan vinden!
IN DE KUIFJE'S WINKEL
LOMBARD-STRAAT, 24, BRUSSEL
IN HET WEEKBLAD KUIFJE
IN ALLE ALBUMS VAN DE LOMBARD-COLLECTIE
OP DE VERZENDINGSBANDJES VAN « KUIFJE » VOOR DE ABONNEES
IE VINDT DE KUIFJE'S BONS OP DE PRODUKTEN
VICTORIA • PILSBERG • PALMAFINA • MATERNE
GRIMARD-BORSA • PROSMANS • HORTON • PANA
SKI & FRANCO-SUISSE • JUCY & WHIP • NOSTA
TOSELLI

OM
Sint Niklaas!
TE HELPEN !...
Zeg hem dat de mooiste geschenken komen van
Scientific
Verkleinde modellen van vliegtuigen, van schepen, van treinen, van auto's...
... wat de auto's aangaat, vertel hem ook dat voor elke aankoop van 200 F. SCIENTIFIC een gratis ticket aanbiedt voor de PARKING 58. Hij zal tijd en benzine sparen !... Hij zal goedgehumeurd zijn en daarvan heel je beslist profijt...
Zend onderstaande bon terug en je krijgt GRATIS het speciale nummer van SCIENTIFIC MAGAZINE « TREINEN ».
GRATIS BON
voor
SCIENTIFIC MAGAZINE TREINEN
NAAM : .....
VOLLEDIG ADRES : .....

Illustraties bij het verhaal Geheimagent S-32 door Jean Graton, in Kuifje, 1956

Publiciteit Publiart, wedstrijdfolder voor Vins de France, supplement bij het weekblad Kuifje nr. 51 van 1956, ill. Jean Graton

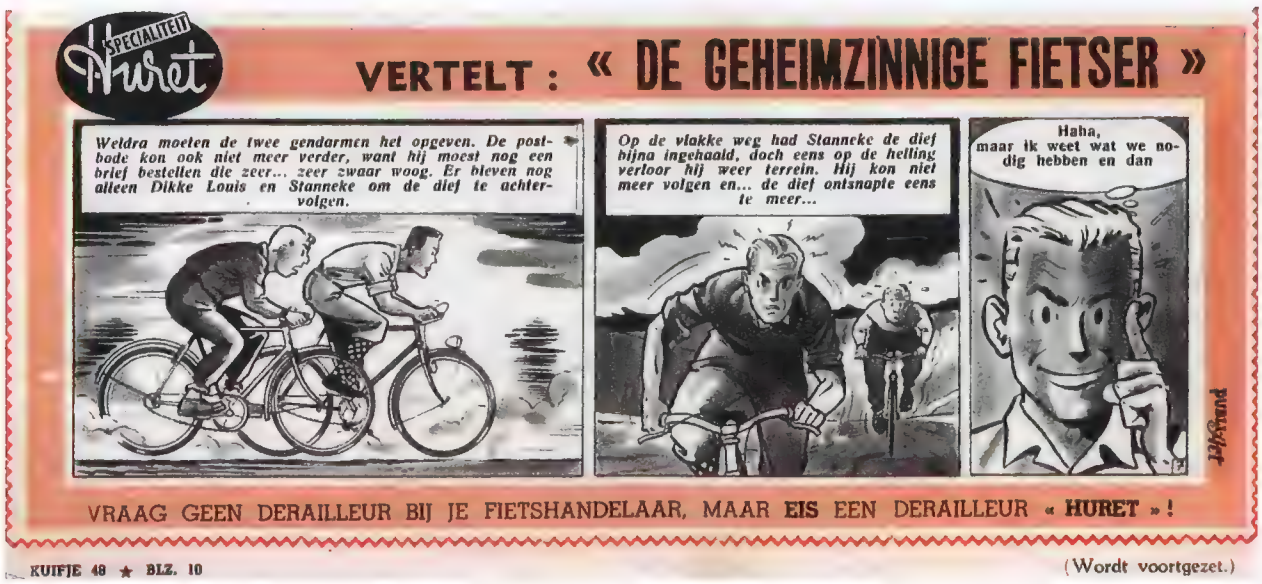
SPECIALITEIT Huret
VERTELT : « DE GEHEIMZINNIGE FIETSER »
Weldra moeten de twee gendarmen het opgeven. De postbode kon ook niet meer verder, want hij moest nog een brief bestellen die zeer... zeer zwaar woog. Er bleven nog alleen Dikke Louis en Stanneke om de dief te achtervolgen.
Op de vlakke weg had Stanneke de dief bijna ingehaald, doch eens op de helling verloor hij weer terrein. Hij kon niet meer volgen en... de dief ontsnapte eens te meer...
Haha, maar ik weet wat we nodig hebben en dan
Publiart
VRAAG GEEN DERAILLEUR BIJ JE FIETSHANDELAAR, MAAR EIS EEN DERAILLEUR « HURET » !
KUIFJE 48 ★ BLZ. 10
(Wordt voortgezet.)

Publiciteit Publiart, reclamestrip voor Huret, De geheimzinnige fietser met Steve Warson-achtige figuur, in Kuifje nr.48 van 1955
◀ *Publiciteit Publiart in het weekblad Kuifje nr. 47 van 1957, ill. Jean Graton*

kortverhalen van Graton heel erg geapprecieerd worden door de lezers. Dit wordt ook datzelfde jaar beloond door het bundelen van enkele van die verhalen in een album voor de prestigieuze Lombard-collectie, *Leve de Sport !* Het is de enige bundeling van kortverhalen uit *Kuifje* die door Lombard uitgegeven werd.
Na nr. 24 herneemt Graton zijn productieritme en levert hij naast allerlei illustraties voor artikels en vertellingen ook uiteenlopende kortverhalen.... en natuurlijk ook drie kortverhalen van zijn gloednieuwe held (in nr. 44, 45 en 51). Ook voor Publiart doet hij uitermate zijn best om kwaliteit te leveren. In nr. 47 tekent hij een kleurenillustratie voor Scientific-speelgoed waarop Sinterklaas achter het stuur zit. Het zal je als Sint maar overkomen.

voor de liefhebbers van SPORTWAGENS
DINKY TOYS
présenteert de PORSCHE 1500
Om gratis de geïllustreerde catalogus te verkrijgen, stuur je deze bon met je naam en je adres naar: FREMINEUR & FILS, 1, Bogardenstraat, BRUSSEL
N.182. PORSCHE (MET RUITEN)
Dit populair en snel coupé is getrouw nagebootst in alle bijzonderheden, windscherm en ruiten inbegrepen.
Leverbaar in lichtblauw of creme.
Lengte: 89 mm.
DINKY TOYS
BON N° 18
BEN JE REEDS LID VAN DE DINKY TOYS CLUB ?

Publiciteit Publiart voor Dinky Toys, in het weekblad Kuifje nr. 32 van 1958, ill. Jean Graton

1958, HET JAAR VAN DE GROTE DOORBRAAK

Bij Publiart is men ook druk bezig met het uitwerken van de attractie die het blad op de Wereldtentoonstelling van 1958 te Brussel wil aanbieden. De laatste drie jaar heeft Graton hard gewerkt om de autosport in de kijker te brengen en de lezertjes ervoor te boeien. Uit peilingen blijkt duidelijk dat het hem aardig gelukt is. Het is zelfs een beetje een top-item uit *Kuifje* geworden. Men kiest dus voor een autorenbaan op de Expo en van Graton wordt dan ook verwacht dat hij dat mee grafisch ondersteunt en stimuleert (zie BSM 157).

Foto van Jean Graton en Tibet in ware Ravottersclub-stijl, met verlof in De-Haan-aan-zee in de jaren '50

1958 wordt niet alleen het Expojaar, het is ook hét Michel Vaillant-jaar. *De Grote Match*, het eerste vervolgverhaal van Michel Vaillant, start meteen in het eerste nummer van het jaar. In dit verhaal haalt Jean Graton het blonde bros-typetje weer uit de tekenmap. Zwarte-haar-bos-met-lokje vecht nu een sportieve strijd uit tegen Blonde-bros. Heeft Graton spijt van zijn keuze voor het uiterlijk van Michel Vaillant en heeft hij heimwee naar een meer blonde bink-achtige held? Michel Vaillant staat voor de ideale Fransman, Steve Warson voor de stereotiepe ideale Amerikaan. Hoe dan ook staan ze nu als concurrenten tegenover elkaar. Eind goed al goed : de twee piloten worden beste maatjes en Graton kan zijn beide typetjes voor járen broederlijk naast elkaar tekenen! Hoekstenen van deze strip zijn fair-play, vergevingsgezindheid, gezonde competitie en het feit dat « bad boys » nooit helemààl slecht zijn. Van vijanden kun je vrienden maken en van familie en vrienden moet je het hebben. Kortom, het is de verpersoonlijking van de waarden waarvoor het Kuifje's Weekblad wil staan.

Verder brengt Graton in 1958 nog een tiental kortverhalen, waaronder een kortverhaal van onze held (in nr. 47) en enkele illustraties voor artikels en novellen. Zijn activiteiten voor Publiart zijn ook niet min. Graton tekent, naast allerlei publiciteit voor o.a. Dinky Toys, Christiaensen en Meccano, een vervolgstrip voor Fiat, *De confidenties van een Fiat 1100*, van nr. 2 t/m 17 (16 volledige stripplaten dus!) Het wordt een druk jaar voor Jean Graton. *De Grote Match* blijkt een instant succesverhaal te zijn. De lezertjes zijn enthousiast en men vraagt Jean als medewerker voor het redactiecomité van het blad. Al wat « mechaniek » is, wordt hem toevertrouwd en dat is niet weinig. Zo zal hij ervoor zorgen dat Paul Frère, een bekende Belgische renbaankampioen, een vaste rubriek in het blad krijgt.

Eind 1958 worden de eerste kampioenschappen voor mini-racewagens gehouden. Deze competities voor de kids worden door Publiart georganiseerd en als specialist ter zake zal Graton dan ook extra aangesproken worden om deze activiteiten in de verf te zetten. Het wordt een succes en er wordt besloten om het jaarlijks over te doen. BP, hoofdsponsor van het gebeuren, wil ook een publicitair striptijdschriftje uitgeven dat deze activiteiten extra kan ondersteunen.... en op wie kan men daarvoor beter beroep doen dan op Jean Graton?

Hoe dat verhaal verder afloopt, lees je in een volgend artikel...

De twee rivalen uit De grote Match schudden elkaar de hand : sportiviteit is een belangrijk thema in Kuifje in de jaren vijftig

KOFFIE KLETS

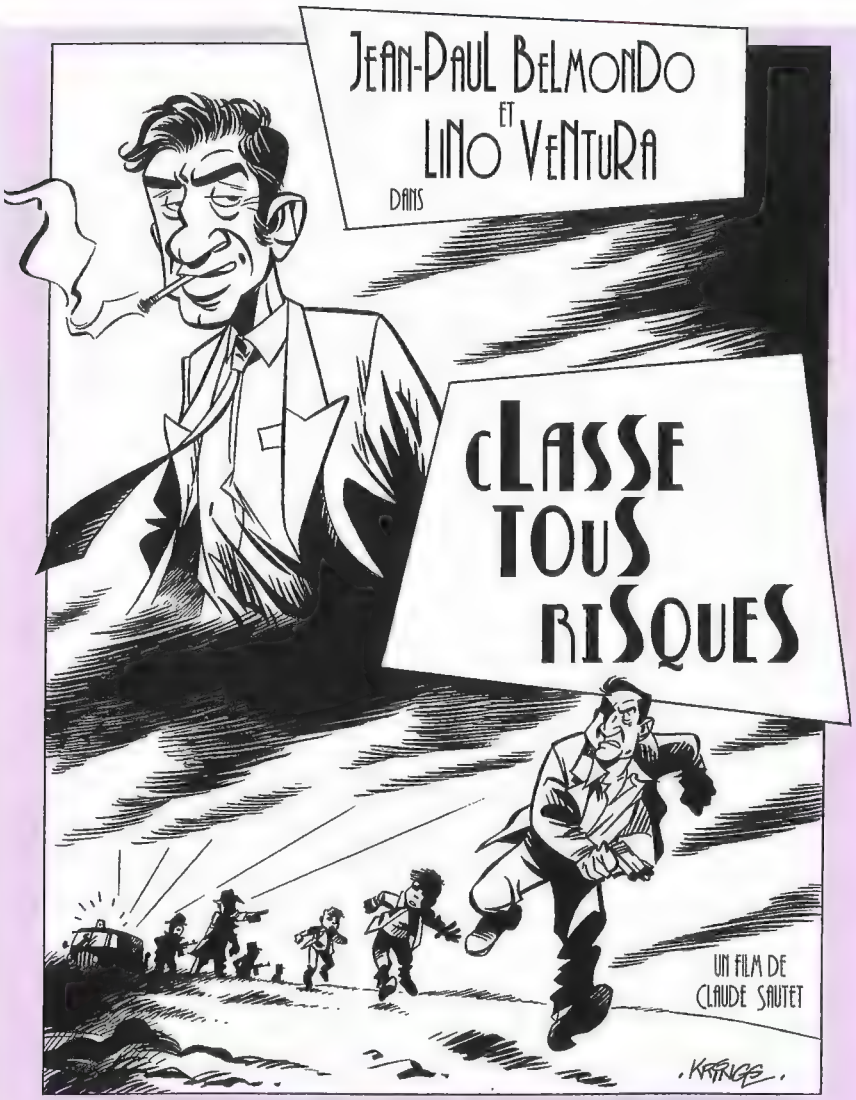

Krings in de film

Tekenaar Jean Marc Krings heeft heel wat in petto, en werkt graag mee aan één of ander project. Het volgende is er zo eentje waar hij met hart en ziel aan deelnam. *"Ik heb net de laatste hand gelegd aan een filmaffiche van Jean-Paul Belmondo."* Die tekening wordt met een hele reeks andere gepubliceerd in een album dat een hommage is aan Jean-Paul Belmondo. De uitgever is *Lombard* en je kunt het album eind december 2008 bij je striphandelaar kopen. "*Lombard heeft mij een tijdje geleden gevraagd of ik aan dit leuke project wil meewerken. Geweldig, want Belmondo is één van mijn favorieten. Er werd aan de diverse auteurs gevraagd om op onze eigen manier een affiche van één van de vele films van Belmondo te interpreteren. En dat is veel meer dan eenvoudigweg 'knippen en plakken'. Dit is mijn interpretatie van de filmaffiche voor Classe tous risques, een productie uit 1960".*

Geef ons maar een goeie Kriek

Erik Kriek (°1966, Amsterdam) is de verdiende laureaat geworden van de Stripschapprijs 2008, een onderscheiding die Het Stripschap hem toekende voor zijn ganse oeuvre. De Stripschapprijs is de belangrijkste Nederlandse prijs op stripgebied en werd dit jaar voor de 35ste keer uitgereikt. De auteur nam de onderscheiding in ontvangst tijdens de Stripdagen in Houten op 27 september jongstleden. Bekendheid verwierf Kriek vooral met de ietwat rebelse stripheld Gutsman, waarvan reeds 10 albums op comicformaat verschenen, en die hij ontwierp tijdens zijn studietijd aan de Rietveld academie in Amsterdam. Gutsman is een heerlijke parodie op de Amerikaanse superheldenstrips van de jaren vijftig en zestig, maar dan zonder woorden...

De figuren "spreken" weliswaar in ballons, maar die bevatten tekeningen, geen dialogen. Dat maakt van Gutsman een strip die overal begrepen kan worden. Anti-superheld Gutsman is een aan lager wal geraakte superheld.Zijn grote liefde is Tigra, het in een leuk tijgerpakje gestoken meisje, geïnspireerd op het model dat vroeger op de pakjes van het gelijknamige Belgische sigarettenmerk stond afgebeeld. De tekenaar speelt zelf ook

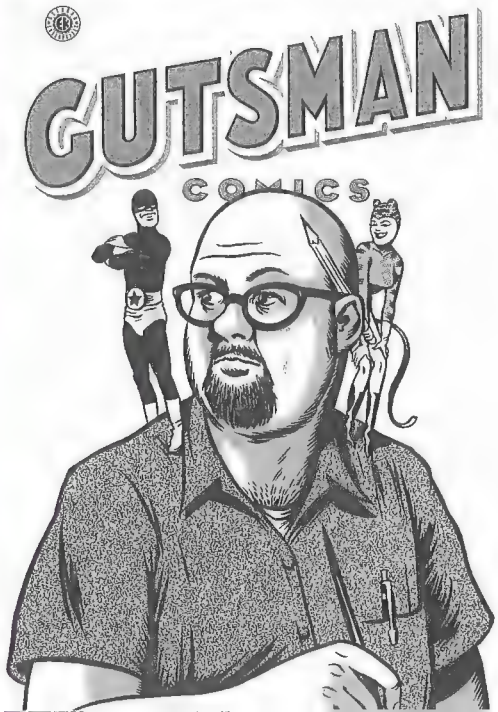

geregeld een rol in de strip. Behalve strips maakt Erik Kriek ook affiches en illustraties voor tijdschriften en ontwerpt hij platenhoezen en skateboards. De jury van de Stripschapprijs noemt Erik Kriek een 'een tekenaar die een klein stripoeuvre heeft, maar van wie nog veel wordt verwacht in de toekomst'.

Macherot overleden

Op 26 september 08 overleed in Verviers Raymond Macherot (°1924). Hij maakte zijn eerste cartoons voor het satirisch weekblad *PAN* onder de naam ZARA. In 1953 gaat hij werken voor de tekenstudio van *Le Lombard* De eerste strips van zijn hand zijn een aantal korte verhalen die verschijnen in het weekblad Kuifje/Tintin (*Lombard*). Het is ook de bedoeling om hem een middeleeuws vervolgverhaal te laten tekenen maar uiteindelijk gaat de opdracht voor het tekenwerk van De Witte Ruiter naar Fred Funcken. Macherot gaat daarop strips met dieren tekenen. Chlorophyl verschijnt voor het eerst in 1956. Later volgen Kapitein Grijzebaard en de erg Britse detective Clifton .(1959). In 1964 stapt Macherot over van Kuifje naar het weekblad *Robbedoes* (*Dupuis*) omdat (zegt zijn vriend André Franquin) daar meer lol wordt getrapt. Macherot stapt er definitief over naar het humoristische genre met Poezekat, Snoesje (1965), Pantoffel (op scenario van René Goscinny) en Minnolt (1970, op scenario van Raoul Cauvin).Veel van zijn personages uit *Kuifje* werden overgenomen door andere tekenaars en Macherot concentreerde zich op Snoesje hoewel hij ook samenwerkte met Yvan Delporte voor de scenario's van Mulligan (tekeningen van Berck, 1969) en aan Isabel (Will, André Franquin en Yvan Delporte, 1970). De verhalen van Raymond Macherot werden altijd gekenmerkt door een erg persoonlijke poëzie.

Stichting Roba

Het oeuvre van de tekenaar van Bollie en Billie, Jean Roba is beschermd in een privéstichting, naar de wens van de Belgische kunstenaar die twee jaar geleden overleed. De weduwe van Roba richtte de juridische structuur op. De stichting Roba bevat onder meer 1.200 platen, 450 tekeningen, brieven en foto's. Dankzij de stichting kunnen de werken van Roba bewaard worden zonder dat de hele verzameling versnipperd raakt. In de statuten van de stichting is ook opgenomen dat de nodige middelen worden ingezet om het geheel van het oeuvre van Jean Roba te promoten. De stichting zou ook tentoonstellingen en conferenties organiseren en de werken beschikbaar maken via het internet.

Vallee

Tekenaar SylvainVallee kennen we vooral van *De avonturen van Gil St. André* (*Spoorloos* Arboris) op scenario van Jean-Charles Kraehn. Maar ondertussen werkt hij naarstig aan *Il était une fois en France* op scenario van Fabien Nury. Verschijnt deze reeks ook in het Nederlands? *"Er is bij mijn weten voorlopig geen Nederlandstalige versie voorzien van Il était une fois en France (waarvan het tweede deel in het Frans in oktober verschijnt). Maar indien de vraag groot genoeg zou zijn, zou de Nederlandse uitgever (Arboris die regelmatig met Glénat samenwerkt) en die reeds de Nederlandstalige versie van Gil St. André publiceert), er waarschijnlijk wel interesse voor hebben. Ik vind dat jullie als stripmagazine een rol zouden kunnen spelen om de verschillende Nederlandse uitgevers of zelfs Glénat te laten weten dat er inderdaad een vraag is naar Nederlandse versies van deze strips. Wat betreft Gil St. André komt er zeker een vervolg. We zijn momenteel volop in bespreking met Jean-Charles Kraehn over deze zaak en we zijn het er over eens dat er in de nabije toekomst nog enkele albums zullen verschijnen van deze serie."* Meer op: http://sylvainvallee.canalblog.com/

Disneylab

Disney/Pixar, de Amerikaanse filmmaatschappij die vernieuwende animatiefilms als *Toy Story* en *Finding Nemo* in de bioscoopzalen bracht, is naar nog meer technisch vernuft op zoek. Daarvoor heeft ze de hulp ingeroepen van twee gerenommeerde technische universiteiten, één in Europa (de Eidgenössische Technische Hochschule in Zurich) en één in de VS (de Carnegie Mellon-universiteit in Pittsburg). Het is de eerste grote samen-

werking tussen Disney en wetenschappelijke onderzoekers sinds Walt Disney in 1955 ruimtevaartpropagandafilms maakte met raketwetenschapper Wernher von Braun. Het Disneylab in Zurich ging in oktober van start met twintig personeelsleden. Het lab krijgt van Disney voldoende werkingsgeld om vijf jaar lang onderzoek te doen naar driedimensionale computersimulatie, computationele cinematografie en speciale effecten, en ook naar intelligentie en robotica. (*Standaard* 04/09/08)

Smurfen en Unicef

Om alle kinderen te laten meegenieten van de verjaardag van de smurfen, werd *Partner van het goede doel* partner van Unicef. Met de opbrengst van de veiling van de Beroemdheidssmurf en de verkoop van de smurfenbeeldjes zal Unicef het dagelijkse leven van kinderen over de hele wereld kunnen verbeteren. De Smurfen komen, net als Unicef overal ter wereld op voor het respect voor het recht op overleving, ontwikkeling, bescherming en inspraak van kinderen. Hoewel er al heel wat vooruitgang is geboekt op het vlak van kinderrechten, zijn er jammer genoeg in vele landen nog steeds problemen met deze rechten. Jaarlijks sterven er nog 9,7 miljoen kinderen vóór hun vijfde verjaardag. 93 miljoen kinderen gaan niet naar school en 158 miljoen kinderen moeten werken om te kunnen overleven. Omdat elk kind het recht zou moeten hebben om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen, steunen de Smurfen de onderwijsprogramma's van Unicef. Het is mogelijk een Smurffiguurtje te kopen voor 10 euro ten voordele van Unicef. In Nederland: unicefshop.nl (kindercadeaus), in Frankrijk :http://boutique.unicef.fr (jeux & jouets – kids) en in België: unicefshop.be.

Waar is de tijd?

Ad Los benutte de afgelopen zomervakantie voor het nabouwen van de Chronoskaaf, de ruimte-tijdmachine uit de klassieke stripreeks Blake en Mortimer. De plaatjes uit het van 1960 en '61 daterende avontuur werden nauwkeurig bestudeerd voor het maken van een nieuwe attractie voor het planetarium-museum Johannes Post (Nederland). De versie van Los heeft een diameter van drie meter en biedt plaats aan acht personen. *"Van alle projecten die ik tot nog toe heb gedaan, is dit toch wel het leukste. Het is een beetje het realiseren van een jongensdroom"* zegt de maker. Ad Los ziet zijn Chronoskaaf als een eerbetoon aan de strips van Edgar P. Jacobs, die met zijn sciencefiction verhalen sterk tot zijn verbeelding sprak. De sfeer van die verhalen hoopt hij zoveel mogelijk terug te brengen in het lokaal (de vroegere museumwerkplaats) dat voor de tijdmachine is vrijgemaakt. *"Het wordt een laboratorium met apparatuur uit de jaren vijftig en zestig. Er komt ook een levensgroot beeld van professor Mortimer in zijn ruimtepak te staan. Ik heb ook al dingen uit het laboratorium van professor Septimus nagemaakt. Om in de sfeer te blijven zullen de mensen die de Chronoskaaf bedienen altijd witte jassen dragen"*, vertelt Ad Los enthousiast. De tijdmachine zal in het museum meer zijn dan alleen een fantastisch stripdecor. Er kan straks daadwerkelijk mee gereisd worden. Weliswaar komt het 750 kilo wegende gevaarte nimmer echt los van de grond, maar men zal met levensechte driedimensionale beelden ruimtereizen en rondvluchten kunnen maken. Het wordt volgens Los nog mooier dan de 3D-producties die nu in zijn planetarium vertoond worden. *"Er zullen zestig beelden per seconde vertoond worden. Dertig voor het linker- en dertig voor het rechteroog. Met een speciale bril zal men echt de diepte kunnen zien. In die projecties is altijd een stukje van de ringen van de Chronoskaaf verwerkt, zodat het lijkt alsof dat ding echt omhoog gaat en de ruimte inschiet."* Naar verwachting zal de unieke uitvoering van de Chronoskaaf vanaf februari 2009 in bedrijf zijn. Met de eerste 3D-film zal men een ruimtereis van ongeveer zeven minuten maken. Ook de andere producties zullen steeds zo'n zeven tot acht minuten duren.

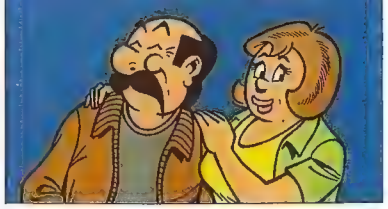

Aya

In augustus 2008 verscheen het derde album in de trilogie *Aya uit Yopougon*, Bij aanvang zou het bij een trilogie blijven. Maar door het succes is er ondertussen door Marguerite Abouet (scenario) en Clément Oubrerie (tekeningen) besloten om een een nieuwe trilogie in beeld te brengen. Met als resultaat, omstreeks 15 november zou in Frankrijk *Aya 4* verdeeld worden (in 2009 in het Nederlands bij *L*).
Ondertussen zijn er eveneens plannen voor een animatiefilm omheen Aya, maar volgens beide ontwerpers is dit heel wat werk. De film zou naar verluidt, als alles goed gaat, omstreeks 2011 aan het grote publiek voorgesteld worden. Meer info over de animatie is te vinden op: autochenille-production.com. Ondertussen wordt er nog ijverig gewerkt aan een donker thrillerverhaal omheen een Afrikaanse politieambtenaar, waarbij naar verluidt Gregory Mardon de tekeningen voor zijn rekening neemt (*Lijf om Lijf,* Vrije Vlucht Dupuis 2004). Het verhaal draait omheen Commisaris Kouamé, een speurder die buitenissige methoden gebruikt, die wel heel doeltreffend blijken te zijn. Maar wanneer dit project in album zal verschijnen is voorlopig nog een raadsel. Naar verluidt onderhandelt Clément Oubrerie eveneens met Lewis Trondheim over het tekenen van een Donjon-verhaal. Meer info op http://clementoubrerie.blogspot.com of clementoubrerie.com

De val van het kapitalisme

Jérôme Kerviel, de voormalige Societé Générale-medewerker, ziet zijn fraude bij de Franse grootbank vereeuwigd in een eigen strip. *Het Dagboek van Jérôme Kerviel* ligt in de boekhandels in Frankrijk en is een grote hit. Volgens de auteurs zou er al belangstelling bestaan van uitgevers uit het buitenland. De uitgeverij laat nu zelfs twee keer meer albums drukken om de vraag te kunnen bijhouden In de strip legt Kerviel stap voor stap uit hoe hij te werk ging tijdens zijn werkperiode bij de *Societé Générale*. Hij vertelt over de totale vrijheid die hij kreeg, en hoe hij die later misbruikte om 4,9 miljard

PARIS, 15 JUILLET 1942.
T'AS VU LES RAMASS, CE MATIN ?
J'AI VU.
IL FAUDRAIT PAS QU'ILS EMBARQUENT NOTRE PETIT COPAIN DE CLICHY...
JOSEPH ? IL EST PROTÉGÉ.
N'EMPÊCHE, TU SAIS COMMENT ÇA SE PASSE... IL SUFFIT QU'UN FONCTIONNAIRE PASSE DU ZÈLE, ET PAF ! LE PETIT FERRAILLEUR, ON LE REVOIT PLUS.
T'AS RAISON, FRIENDS DE CHOI ÉCRIRE.
DE: HAUPTSTURMFÜHRER... BETR.: TH. WETS MON GRADE. À: MONSIEUR LE COMMISSAIRE GÉNÉRAL ALAIN QUESTIONS JUIVES

euro in rook te laten opgaan door ongeautoriseerde handelspraktijken. Feiten en fictie lopen in het stripboek door elkaar en de auteurs geven veel kritiek op het kapitalistische systeem. De publicatie komt op een opmerkelijk moment, juist nu aandelenbeurzen overal ter wereld zware verliezen lijden door de kredietcrisis. De strip wordt uitgegeven bij *Thomas Editions*.

Gestolen en teruggevonden

Ophef in het strip- en verzamelaarswereldje. Begin oktober stuurde Erwin Cavens deze mededeling de wereld in: *"Woensdag 01/10/08 was me nog gevraagd om het nieuws niét te melden 'in de hoop dat de dief de platen terug zou brengen', maar nu is het nieuws toch officieel. Van het het pas verschenen Blauwbloezenalbum zijn zes originele platen 'ribbedebie'. En, dat maakt het dramatischer, er zijn er al opgedoken in Parijs. De platen zijn verdwenen uit studio L. in Marcinelle, waar de strip wordt ingekleurd. In eerste instantie leek de verdwijning me niet zo'n probleem, want ik kom wel eens in die studio en mij verbaast het telkens weer dat er überhaupt iets teruggevonden wordt. De mensen daar werken letterlijk dag en nacht en voor opruimen is dus geen tijd. Maar de platen zijn dus weg, en het land uit. En nu begint de ellende: de verzekering komt niet tussenbeide, want er is niet ingebroken en Lambil wil niets tegen de studio ondernemen, 'want het zijn vrienden'. En het heeft vermoedelijk ook nog wat te maken met pottenkijkers die bij de belastingen werken. Mocht je iemand kennen die met gegapte platen rondloopt, sla 'm de hersens in..."*
Ondertussen heeft tekenaar Lambil de laatste acht originelen die gestolen waren, terug. In totaal werden er negen illustraties gestolen, zes van het vorige album *De Blauwen in de mist* en drie illustraties van het volgende album dat in september volgend jaar zou uitkomen. De diefstal werd op 15 september vastgesteld, waarop twee klachten ingediend werden bij de politie van Charleroi. Er werden geen sporen van inbraak vastgesteld.

Depp als Mad Hatter

Naar verluidt is er een zevende samenwerking tussen Johnny Depp en Tim Burton op til in de nieuwe motion-capture film Alice in Wonderland. Depp zal de rol van de Mad Hatter op zich nemen, de krankzinnige theekransjes organisator uit Wonderland. En ook de hoofdrol is ondertussen toebedeeld aan de 17-jarige Australische actrice Mia Wasikowska. De twee castings plaatsen het droomproject van Burton weer een stapje dichter bij realisatie. De regisseur heeft al

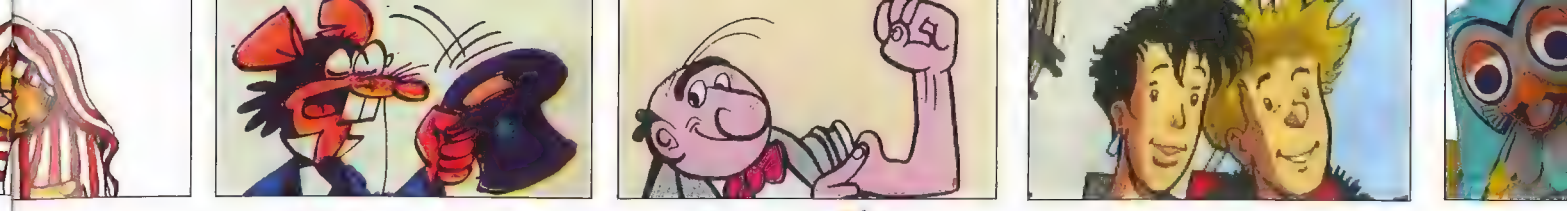

jarenlang plannen om Alice in Wonderland, het boek uit 1865 van Lewis Caroll, te verfilmen maar wachtte steeds op een fortuinlijke sponsor. Nu Disney met hem in zee wil gaan, is geld geen probleem meer. Alice in Wonderland wordt opgenomen in 3D en combineert live-action met motion-capture. Alice in Wonderland komt op 5 maart 2010 uit in Amerika. Een datum voor de lage landen is nog niet bekend.

Holland Animation Film

Van 5 t/m 9 november 08 loopt in Utrecht het *Holland Animation Film Festival* (haff,nl) De affiche van het komende festival 2008 is gemaakt door illustrator, schrijver, vormgever, ontwerper en animatiefilmmaker Richard McGuire, onder andere bekend van de film *Peur(s) du Noir.* De typografie is verzorgd door Joost Swarte, ontwerper van het festivallogo. Richard McGuire is tijdens het festival in Utrecht jurylid van de internationale competitie voor de onafhankelijke anima-

tiefilm. Het Holland Animation Film Festival heeft een traditie opgebouwd met festivalaffiches. De voorgangers van Richard McGuire waren de minstens zo befaamde artiesten Joost Swarte (1989), Mariscal (1992), Charles Burns (1994), Chris Ware (1996), Art Spiegelman (1998), Mark Beijer (2000) en Stanislas (2002). Het affiche van 2004 was een coproductie van tien kunstenaars: Blexbolex (Frankrijk), Dave Cooper (Canada), Han Hoogerbrugge (Nederland), Francesca Ghermandi (Italië), Tanaami Keiichi (Japan), Mariscal (Spanje), Ever Meulen (België), Art Spiegelman (USA), Chris Ware (USA) en Joost Swarte (Nederland). In 2006 was Dave Cooper de ontwerper van het affiche.

Rascar Capac is terug

Al ruikt het maar een zweempje naar stripheld Kuifje, dan nog wordt er aandacht aan besteed, dat blijkt uit het volgende. Het dierenpark Paradisio nabij Ath heeft een mummie aangekocht die lijkt op de mummie van Hergé in de strip *De zeven kristallen bollen*. Ook een Canadees museum was geïnteresseerd, zo meldt het dierenpark. De Peruviaanse mummie maakte tientallen jaren deel uit van de indrukwekkende tribale kunstverzameling van Graaf Boudewijn De Grunne en werd in de Twintigste Eeuw slechts eenmaal aan het publiek getoond. Dat was ter gelegenheid van de tentoonstelling *Het imaginair museum van Kuifje* in het Brusselse Museum voor Schone Kunsten in 1979", aldus Parc Paradisio. De mummie lag namelijk aan de basis van Hergés Kuifjesalbums, *De zeven kristallen bollen* en *De Zonnetempel*, en was het pronkstuk in de openbare verkoop van een bekend Australisch veilinghuis dat gespecialiseerd is in tribale kunst. Toen de directie van Paradisio lucht kreeg van de verkoop, stelde ze alles in het werk om de mummie in haar bezit te krijgen. De mummie, een getuige van de verdwenen Paracas-beschaving (200 V.C.), krijgt een plaats binnen een project van Paradisio dat de fauna, flora en Indiaanse cultuur van het Zuid-Amerikaanse continent samenbrengt. Bovenstaande viel echter niet in goede aarde bij de Peruviaanse ambassadeur, die boos is op het dierenpark. Een 22 eeuwen oude mummie zomaar tentoonstellen tussen slangen en vleermuizen toont geen respect voor de Peruviaanse voorvaderen. Sterker nog, ambassadeur Valdeze stelt dat de mummie is opgenomen in een lijst van bedreigde Peruviaanse archeologische stukken. Als de herkomst van de mummie niet kan bewezen worden, stapt hij naar de rechter. Patzwahl, de directeur van Paradisio maakt zich geen zorgen. *"Wij zijn legaal in het bezit gekomen van de mummie. En we kunnen dat bewijzen."*(DeMorgen.be)

Superman weer naar af

Warner Bros was niet echt tevreden over de film *Superman Returns* uit 2006. In die film werd er sterk gerefereerd naar de eerdere Superman films met Christopher Reeve in de hoofdrol. Men wou zo een update van Supermans verhaal brengen. Maar de filmbazen van Warner Bros willen de serie herbronnen, zoals ook werd gedaan met Batman in de film *Batman Begins*. *"Het zou beter zijn om weer compleet van nul te beginnen"*, zegt een medewerker. Er is nog geen schrijver ingehuurd voor de volgende film, maar Bryan Singer zou opnieuw willen regisseren. Ook Marvel nam een gelijkaardige stap met *The Incredible Hulk*, waarvan het verhaal niets te maken had met de adaptatie van Ang Lee uit 2003.

Melendez overleden

Animatiefilmmaker Bill Melendez, de enige die toelating had om de figuurtjes uit *Peanuts* van Charles Schulz over te nemen, is op 91-jarige leeftijd overleden in het Californische Santa Monica (02/09/08). Melendez tekende gedurende jaren aan een stuk de wereldbekende stripfiguren Snoopy, Charlie Brown en andere karakters uit *Peanuts*. Samen met zijn partner Lee Mendelson produceerde Melendez in 1965 de eerste Peanuts-tekenfilm *'A Charlie Brown Christmas'*. Die baarde filmstudio

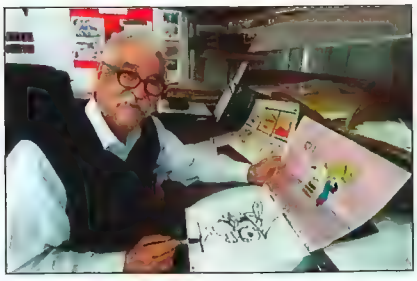

CBS aanvankelijk zorgen, want er was geen lachband, de stemmen werden ingesproken door echte kinderen en het achtergrondgeluid was jazz. Maar de 30 min. durende animatiefilms (70 in totaal) groeiden uit tot echte televisieklassiekers bij de kinderen in de Amerikaanse voorsteden. In 1971 werd hij vereerd met een Oscar voor zijn bijdrage aan de special *A boy named Charlie Brown*.

Hij begon zijn carrière in 1938 bij de *Walt Disney Studio* en werkte er mee aan tekenfilms als *Pinocchio* en *Fantasia*. Bij *Warner Bros* werkte hij later aan onder meer *Bugs Bunny Porky Pig* en *Daffy Duck*. en de tv-specials over *Garfield* en *Babar*.

Zwarte humor

Een cartoon van ZAK in *De Morgen* (22/08/08) heeft kwaad bloed gezet in Frankrijk. De cartoon toont twee mannen die voorbij de doodskisten van de gesneuvelde Franse soldaten in Afghanistan stappen. *"Zelfs uit Afghanistan komen de Fransen met medailles naar huis"*, luidt de bijgaande tekst, die een allusie is op de Olympische Spelen. Senator Loueckhote uit Nieuw-Caledonië, een Franse archipel voor de oostkust van Australië, vindt de cartoon beledigend voor de families van de overleden soldaten. De man is zelf een oom van een van de gesneuvelden. *"De persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting geven de cartoonist niet het recht ons land op zulke wijze te beledigen"*, vindt de senator. Hij heeft Sarkozy een brief geschreven, waarin hij vraagt een klacht wegens laster in te dienen tegen *De Morgen*. Yves Desmet, politiek hoofdredacteur van *De Morgen*, vindt dat Zak de grenzen van het fatsoen niet heeft overschreden. *"Ik vind de cartoon totaal niet beledigend"*, reageert hij. *"Hij straalt eerder een geval van melancholie uit, van sympathie voor de Franse soldaten"*. De chef politiek heeft geen idee op welke manier de senator de krant in handen heeft gekregen, maar vermoedt dat de cartoon op het internet circuleert. *"Ik heb intussen vernomen dat Loueckhote de oom is van een van de overleden soldaten"*, zegt Desmet. *"Ik kan zijn emotionele reactie dus best begrijpen, maar de krant blijft achter Zak en zijn cartoon staan."*

Geen sant in eigen land

Een waarheid als een koe. De animatie *Fly me to the moon*, de meest succesvolle Belgische film ooit, krijgt in eigen land nauwelijks aandacht, maar is goed om in het buitenland *Batman* van de troon te stoten. Het is de allereerste 3D-film die niet in Hollywood ontworpen werd, maar in Brussel. Met een budget van 17,3 miljoen euro meteen ook de duurste Belgische film ooit. Creatief brein Ben Stassen kan er alleen maar blij mee zijn. De film brengt het verhaal van drie rebelse tienervliegjes die als verstekeling op de Apollo 11 de eerste reis naar de maan meemaken. De film werd in 38 landen uitgebracht, met enorm succes. In de VS meer dan 1 miljoen kijkers, in Rusland 700.000 kijkers en in Mexico in amper drie zalen 400.000 kijklustigen. In België waar de film liep van eind januari tot begin april in 13 Kinepoliszalen amper 105.000 bezoekers. Gelukkig krijgt de film in België een herkansing. In november verschijnt hij namelijk op dvd. Enig nadeel bij het bekijken van de animatie is dat men om een 3D-illusie te krijgen een groen-rood brilletje nodig heeft. Ondertussen is nWave Pictures het productiehuis van Ben Stassen druk aan het werk aan *Rond de wereld in 50 jaar,* een nieuwe 3D-animatie die verschijnt in 2009.

Verdwenen tekenwerk?

Iedere tekenaar heeft wel ergens tekenwerk dat voor eeuwig en altijd verloren is gegaan. Dat ontdekte tekenaar/inkleurder Jorg de Vos, medewerker aan de strip Storm, toen hij bezig was met het oppoetsen van foto's, die geplaatst worden op zijn blogspot (http://jorgdevos.blogspot.com.) Wat bleek? Ongeveer een tiental jaar terug ontwierp hij zeven schilderijen in acryl op linnen, twee en een half bij drie meter verplaatsbare decoratie voor op Schiphol. Tijdens verbouwingen aan de gates naar de vliegtuigen werden er tijdelijke (witte) wanden geplaatst om de bouwputten af te schermen. "In totaal heb ik zeven doeken geschilderd waarvan er twee zo'n 10 meter lang zijn. Ik weet niet of de doeken nog steeds op Schiphol wor-

den gebruikt, ik denk eigenlijk van niet omdat ze toch al zo'n tien jaar oud zijn en na de eerste paar maanden is één doek waarschijnlijk (per ongeluk) al bij het grof vuil beland. Ook takelden zij af omdat ze bij het monteren op de schotten vastgeniet werden en bij het demonteren werden zij weer schoongesneden. Kleiner en kleiner en kleiner."

Hans G Kresse

Nog tot en met 30 november 2008 kan je terecht in het *Het Nederlands Stripmuseum* (stripmuseum.nl) in Groningen voor de expositie *De vele gezichten van Eric de Noorman* . Hierbij wordt stilgestaan bij het werk van tekenaar Hans G. Kresse. De tentoonstelling toont unieke werken van Kresse waaronder recent gevonden pagina's met aantekeningen' van de man die Eric de Noorman creëerde. Pronkstukken van de tentoonstelling worden de aantekeningenpagina's van Kresse. Volgens het museum geven ze liefhebbers inzicht in het verloop van de verhalen van zijn beroemdste karakter Eric de Noorman. Hans Georg Kresse (1921-1992) wordt door het museum gepresenteerd als de Rembrandt van de Nederlandse stripkunst. Museummanager Albert Kraai: *"Het grote publiek kent Kresse als de maker van Eric de Noorman, de Norenkoning die naast Kapitein Rob en Kick Wilstra in de jaren '50 de opgroeiende jeugd voorzag van leesvoer en zodoende bij kon*

dragen aan hun vorming". Volgens kenners bereikte Kresse met zijn tekeningen een onwaarschijnlijk hoge kwaliteit. *"Hij maakte mensen van vlees en bloed"*, aldus Kraai. *"Maar Hans Kresse was meer dan een striptekenaar. Voor diverse uitgevers leverde hij een kast vol boekomslagen die nog even fris en uitdagend ogen als toen."* Meer Eric de Noorman op ericdenoorman.nl.

Eric Heuvelt blogt

De fans van Eric Heuvel kunnen op beide oren slapen. Via de site eric-heuvel.nl kom je heel wat te weten over de strips van Eric Heuvel, zijn creativiteit en kijk op de maatschappij. De website is nog in ontwikkeling. Op dit moment is de inhoud nog zeer beperkt. De komende maanden wordt de site aangepast een aangevuld met informatie over de strips van Eric Heuvel. Ook zal Eric een eigen weblog gaan bijhouden die binnenkort van start gaat. Erik Heuvel: *"Ik verwacht dat de website (met blog) eind deze, of begin volgende maand online gaat. Ik heb altijd al een website willen hebben. Ik wilde die ook zelf maken (om dat hele proces te leren), maar (je begrijpt het al) het*

kwam er maar niet van. Uiteindelijk ben ik ingegaan op het voorstel van een vriend die het voor me wilde doen. Ook over January Jones is er nieuws, zij zal met twee korte verhalen (van 8 pag. per keer) in Eppo verschijnen. Op die manier kunnen Martin en ik er weer in komen en beantwoorden we aan verlangens van fans. Een eerder plan om meteen met een volledig verhaal van zo'n 44 pagina's te komen is naar de toekomst verschoven aangezien ik mijn handen al vol heb aan een derde educatieve strip."

Kill Mickey Mouse

Sjeik Muhammad Munajid vindt dat alle muizen en cartoonafbeeldingen van muizen moeten worden vernietigd. De Saoedische geestelijke beweert dat alles wat het dier aanraakt, onrein wordt. Satan zelf zou het dier opdrachten geven en het aansturen. Hij stelt dat het uitzenden van cartoons als Tom en Jerry en Mickey Mouse kinderen juist leert van het dier te houden. *"Volgens de Islamitische wet is de muis een walgelijk en bedorven dier. Hoe denk je dat kinderen muizen zien na het zien van muisvriendelijke cartoons?"*, vindt de Sjeik. *"Mickey Mouse moet worden vermoord"*, aldus Munajid.

Maakt Bourgeon ons blij?

Japanners aan de drank

Een Japans stripfiguur heeft gezorgd voor een enorme stijging in de Aziatische wijnverkoop. Fans kopiëren het gedrag van hun getekende held om de internationale wijnmarkt te ontdekken. De verkoopcijfers schieten de lucht in. De cartoon is verzonnen door een Japanse broer en zus, die het boek uitbrachten onder de schuilnaam Tadshi Agi. De hoofdpersoon Shizuku Kanzaki, wordt na de dood van zijn vader op een missie gestuurd. Als hij de twaalf apostelen opspoort zal hij worden beloond met de sleutels naar zijn vaders wijnkelder. De wijnen die daar liggen zijn van onschatbare waarde. Zijn vader was een bijzondere wijnverzamelaar en wilde alleen de beste exemplaren. De avonturen in het stripboek *Kami no Shikuzu* zorgen voor een enorme stijging van de verkoopcijfers op de Aziatische wijnmarkt. Opvallend is wel dat alleen de wijnsoorten die worden genoemd in de cartoon worden gekocht door de fans. Het stripboek wordt wekelijks door meer dan 500.000 Japanners gelezen en verspreidt zich in rap tempo over Azië. Waar men het leest, stijgt de vraag naar wijn. Zo zorgden Koreaanse vertalingen voor een verkoopverhoging van 30 naar 70 procent. Opmerkelijk is dat 35 procent van de Aziaten niet tegen alcohol kan. Dit door een genetische afwijking van het gen dat alcohol afbreekt bij de Oosterlingen. Een einde aan de rage is nog niet in zicht: de Zuid-Koreaanse filmster Bea Yong Joon werd al gevraagd om de hoofdrol voor rekening te nemen in de verfilming van het boek. (*De Telegraaf* 11/09/08)

Rode Ridder luxe

Tijdens het Rode Ridder jubileumjaar 2009 pakt *Standaard Uitgeverij* met de volgende knaller uit: van elk van de vier te verschijnen albums verschijnt gelijktijdig een democratisch geprijsde luxe! Deze luxes zullen een linnen hardcover kaft hebben, waarschijnlijk van zilvergrijze kleur. Dit volgens hetzelfde principe van de Suske en Wiske rode hardcover linnen kaft bij de recente luxes van die reeks. Dus ook met een kleine kleurenafbeelding op de cover. Die afbeelding is niet dezelfde als de cover van de gewone uitgave, maar een plaatje uit het verhaal. Benevens de 32 reguliere pagina's bevat elke luxe achteraan 8 extra pagina's met daarop schetsen van scenarist Martin Lodewijk voor het verhaal. Daar bovenop zit er bij elke luxe een losse zwart-wit ex-libris van de cover van de gewone uitgave. De prijs per luxe is 49,95 euro en de oplage bedraagt 350 exemplaren, allen genummerd én gesigneerd. Tevens zal elke uitgave nog 35 met Romeinse cijfers genummerde auteursexemplaren tellen. Mocht de verkoop een succes blijken dan bestaat de mogelijkheid dat men in de toekomst dit initiatief ook voor volgende delen zal toepassen. (roderidder.be)

Men herinnert zich wel dat, toen François Bourgeon de redactie van *Casterman* verliet, hij enkele afleveringen van *De Cyclus van Cyann*, samen met Claude Lacroix, liet uitgeven door *Vent d'Ouest* dat toen onder de hoede stond van Dominique Burdot. Het klikte meteen tussen François Bourgeon en Dominique Burdot. Men kan nu met quasi zekerheid zeggen dat zijn nieuwe uitgeverij *12 Bis,* die hij met de exmedewerker van *Glénat*, Laurent Muller stichtte, het volste vertrouwen heeft van eerstgenoemde. Het zou dus best kunnen dat "12 Bis" de exclusieve uitgever wordt van François Bourgeon, ook van de reeksen die nu door *Casterman* uitgegeven worden zoals *De kinderen van de wind, De gezellen van de schemering,* maar ook de episodes van *De Cyclus van Cyann* die gepubliceerd werden door een bijhuis onder leiding van Louis Delas. De albums die onlangs door "Vent d'Ouest" uitgegeven werden, komen echter wel bij het hoofdhuis *Glénat* terecht. Als kers op de taart zou François Bourgeon het vervolg van de *De kinderen van de wind* moeten opleveren, een legendarische reeks waarvan iedereen dacht dat hij ze al lang had laten varen, zoals hij het zelf dikwijls verklaarde. Er zou zelfs een eerste album verschijnen in september 2009 en het volgende in de eerste zes maanden van 2010. Veel fans van deze grootmeester uit de stripwereld zouden natuurlijk héél blij zijn indien deze inlichtingen juist zouden blijken te zijn.

Kuifjefestival

In mei 2009 vindt in Namen het Kuifje-festival plaats. Het festival palmde eerder al Brussel (2005) en Lausanne (2007) in. Het festival komt er in aanloop naar de opening van het Hergémuseum in Louvain-la-Neuve volgend jaar. Een documentaire over de bouw van het museum zal voor het eerst vertoond worden op het festival.

Op 8, 9 en 10 mei zullen tal van evenementen georganiseerd worden waarin de stripheld van Hergé centraal staat, zoals een brocante, een rally, een muurschildering en filmvertoningen. Er komt ook een Kuifjealbum in het Naamse dialect. Minpunt in het hele Kuifjes gebeuren, is dat de ambitieuze verfilming van de avonturen van de Belgische stripheld Kuifje nog niet voor morgen zal zijn. De grote filmiconen Steven Spielberg en Peter Jackson hadden zich achter het project geschaard, maar Universal, de Amerikaanse filmstudio die ze hadden gecontacteerd ziet het hoge budget niet zitten en haakt af. De geplande opnames in oktober 2008 zijn voorlopig opgeschort.

Studio Max
Op 30 augustus 08 werd in de bibliotheek van Jette 10 jaar Studio Max uitgebreid gevierd. Een studio vooral bekend van de succesreeks omheen de Brusselse Ketjes *Stam & Pilou,* een creatie van De Marck en Dewulf zelf geboren en getogen Brusselaars. Stam en Pilou zijn ooit ontstaan als de mascottes van het jeugdhuis *Stampilou.* Uiteindelijk is uit die toevalstreffer een hele reeks stripverhalen voortgekomen die het goed doen in de stripwereld. "*We vinden het belangrijk om Brussel te verwerken in de verhalen van Stam & Pilou. We zijn zelf op straat opgegroeid en door Brussel als begin- en eindpunt te nemen, toen we dat we trots zijn op onze afkomst".* De strips van Stam & Pilou verschijnen in het Frans, Nederlands en in het Duits. Het verhaal *De Maabuum es gepikt* verschijnt zelfs in het Brusselse dialect. *"In de toekomst zullen we ook met Jette werken aan een strip over de gemeente ".* Uniek aan De Marck en Dewulf is, dat ze allebei tekenen en schrijven. "*We werken zoals een quatre-mains en zo leiden we ook onze medewerkers op, zodat die polyvalent zijn".* Intussen telt Studio Max vijf medewerkers en zijn er al 51 stripproducties. (*De Standaard* 01/09/08)

Vlaamse tekenaars in het buitenland
Wie op 21 september ging kijken naar de Historische stoet in Gent t.g.v. het 200-jarig bestaan van de Gentse Floraliën, wist waarschijnlijk niet dat tien van de eenentwintig praalwagens ontworpen werden (ontwerptekeningen plus maquettes) door Gilbert Declercq (tekenaar van *Ruud Hart* en *Oliver Twist* –zie BSM 121). *Ik vond het een heel fijne opdracht...weliswaar geen (historische)strip, maar toch...",* aldus Gilbert. En er is meer. Onlangs haalden enkele jonge Vlaamse tekenaars het nieuws, omdat ze door een privé-initiatief én sponsoring van het VFL, hun werk hebben tentoongesteld in Illustration House te New-York. Je zou denken dat het de eerste maal was, dat het werk van Vlaamse tekenaars tentoongesteld werd in The Big Apple. "*Misschien mag ik er even op wijzen",* zegt Gilbert Declercq,
"dat ik reeds verschillende malen mijn werk heb mogen tentoonstellen in het Museum of American Illustration te New-York en dit sinds medio de jaren '80. Ook heb ik sinds die tijd contacten met Illustration House en heb vooral héél veel waardering voor het pionierswerk dat deze mensen hebben verricht om de Illustratiekunst een groter bekendheid en ook aanzien mee te geven. Toen de Society of Illustrators honderd jaar bestond werden de leden gevraagd een keramiektegeltje te beschilderen. De tegeltjes werden achteraf gebakken en als één lappendeken ingemetseld in de muur van het Museum. Ik ben wel een tikkeltje fier om er als enige Belg bij te horen... Mijn stripfiguur Enzi doet trouwens nog altijd dienst als mascotte voor de nog steeds lopende tentoonstelling in Hamburg, die als thema de emigratie naar Amerika heeft. De tentoonstelling wordt gehouden in het Museumschip dat in de haven ligt. De organisators hebben van de stripfiguur Enzi een zeven meter hoog metalen 'beeld' gemaakt dat dienst doet als blikvanger op het dek van het schip." Meer op gilbert-declercq.be.

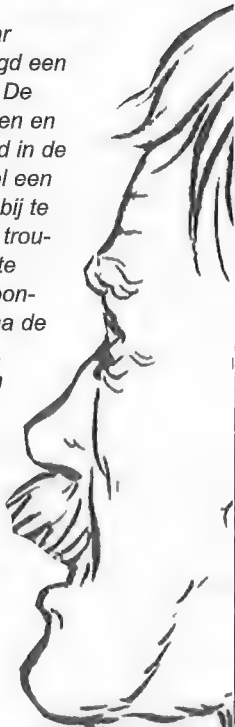

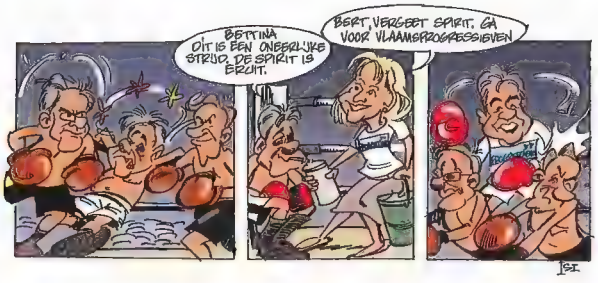

Politieke strip

Jawel, je leest het goed. Bettina Geysen en Bert Anciaux zijn vanaf 18/09/08 een mooi afgeleid figuurtje in een stripverhaal. Politieke partij *Vlaams Progressieven* (vroeger Spirit) wil hiermee niet alleen een frisse noot plaatsen in het vaak dorre politieke landschap, maar ook op een visueel aantrekkelijke manier haar keuze voor een sociaal én efficiënt beleid bekend maken. *"Het is de bedoeling dat de strips in onze eigen krant verschijnen, maar we plaatsen ze ook op onze website, zodat iedereen er kan van genieten, "* kondigt voorzitter Bettina Geysen aan. Dat een stripverhaal een wat atypische manier is om te communiceren spreekt voor zich. Maar dat is volgens voorzitter Bettina Geysen ook een doelbewuste keuze. *"Wij gaan alle voorstellen die we de komende weken en maanden lanceren toetsen aan twee kernbegrippen. Sociaal én efficiënt. Zo pleiten we voor gratis kinderopvang. Dat is niet alleen sociaal, maar tegelijk ook efficiënt omdat er daardoor heel wat jonge moeders zijn die daardoor wel beschikbaar blijven voor de arbeidsmarkt."* In de eerste strip is te zien hoe Bert Anciaux een ongelijke strijd voert tegen Kris Peeters en Yves Leterme. Maar net op het moment dat hij murw geslagen lijkt, brengt Bettina redding. De stopstripjes van tekenaar Isi met Bettina Geysen en Bert Anciaux in de hoofdrol moeten het programma van Vl.Pro vaker onder de aandacht van de kiezers brengen. De strip is te bekijken op: vlaamsprogressieven.be

Strip en TV

Van de series Plankgas en Plastronneke en Mieleke Melleke Mol, verschenen respectievelijk in iedere reeks vijf albums. Volgens geruchten zou *Standaard Uitgeverij* deze reeksen onderbrengen in een nieuwe reeks met name *Urbanus vertelt*. Johan De Smedt van *Standaard Uitgeverij* bevestigde het bericht.*"De informatie is inderdaad juist. Maar enige duiding is natuurlijk aangewezen. Stallaert en Urbanus staan altijd garant voor uitstekende albums, maar de verkoop zit nog niet op het niveau dat de serie verdient. Mieleke Melleke Mol en Plankgas en Plastronneke zijn zonder meer het ontdekken waard en blijven dus verschijnen, zij het onder een andere noemer : Urbanus vertelt: Mieleke Melleke Mol en Plankgas en Plastronneke. Deze albums zijn een bundeling van 18 gags MMM en 18 gags P&P. Voor de duidelijkheid: dit zijn wel telkens nieuwe gags. Er wordt dus niets hergebruikt. Het album wordt los aangeboden maar ook in een versie met dvd waarop dan weer filmpjes van de serie, die te zien was op Ketnet.Verder staat er een quiz op en is de dvd rijkelijk voorzien van audio-grappen van Urbanus. Heel wat kinderen kennen deze vrolijke personages van de verhalen op tv en ze zijn er dol op maar ze leggen toch iets moeilijker de link met de strip. Op deze manier proberen we de twee met elkaar duidelijker te verbinden."*

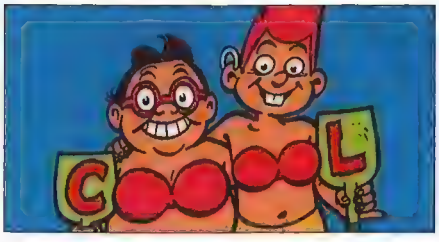

Suikerklontjes

Zou **Giraud** ooit nog een *Blueberry* tekenen? *Ik wil dolgraag dat er nog een volgend album van Blueberry komt en één van Stel et Atan (De wereld van Edena) en een volgende De Wereld van de Hermetische Garage. Dat zal allemaal afhangen van mijn vermogen om te blijven produceren. Als ik zie wat de nieuwe generatie Japanse, Europese of Amerikaanse tekenaars doen, dan weet ik dat de lat heel hoog ligt****By the way, *Silvester* zal **Bone** van Jeff Smith vertalen in 9 integralen in kleur en met hardcover. Iets waar Nederlandse en Vlaamse stripverzamelaars waarschijnlijk al jaren op wachten, In 1996 verscheen er bij *Les Editions Lambiek* een eerste Nederlandstalig Bonealbum in zwart-wit. Na dit album was het meteen uit met de pret*****Jessica Blandy** komt terug. Er zijn alvast nog drie oneshots gepland, waarvan het eerste in 2009 moet verschijnen. Geen idee of er een hardcover komt. Renaud is zowat klaar met het verhaal in direct colour, de techniek waarvan hij bij Venus H. de smaak te pakken kreeg***Op zondag 26 april zal te Kalmthout de **Suske en Wiske stripmuur** officieel ingehuldigd worden. Het wordt een nog nader te bepalen tekening waarin Suske en Wiske en de Kalmthoutse heide centraal staan. Tevens zullen er ook een aantal activiteiten doorgaan in de nabijheid van de stripmuur. Ook enkele handelaars zullen Suske en Wiske materiaal aanbieden. Luc en Peter zullen signeren en ook de Suske en Wiske luchtballon is aanwezig. Noteer nu alvast zondag 26 april van 14 -17 uur. Locatie bevind zich op 15 m loopafstand van het station Kalmthout***Als alles goed gaat kunnen we van auteur **Meynet** in 2009 twee albums van *Karaat* verwachten. Eentje in maart en eentje in oktober***Nee geen **Agent 327** dit najaar bij *uitgeverij L* . Het album is doorgeschoven naar volgend jaar i.v.m weekblad Eppo. Naar alle waarschijnlijkheid krijgen we in 2009 dan twee albums van deze koele Agent 327. Van Stephen King kunnen wij eveneens voorjaar 2009 de tweede Donkere Toren verwachten bij bovenstaande uitgever***

Met medewerking van Wallie Hakkens, Alex Benoit, Huysmans Jeannine, Joop Schreurs, William Poortmans, Stripelmagazine.be, gobelijn.be & hbl.be

Ook een leuk item gevonden, stuur het als de bliksem naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

Een kijk op...

reclamestrips

1

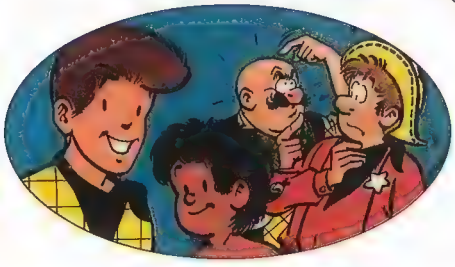

In de loop der jaren leverde ook Tibet heel wat reclamewerk af, onder andere nogal wat reclamestripjes die terug te vinden zijn in *Kuifje*.

Er valt voor de geduldige zoeker ook heel wat curiosa te rapen – zowel puur publicitair materiaal als gelegenheidsuitgaven – waarvan we in deze reclamespecial een staaltje geven.

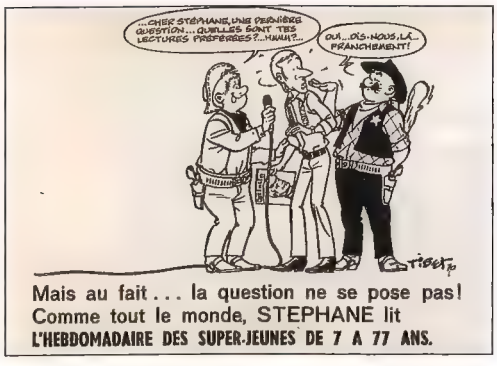
...CHER STÉPHANE, UNE DERNIÈRE QUESTION... QUELLES SONT TES LECTURES PRÉFÉRÉES?...MMMH?...
OUI...OUI...NOUS LA... FRANCHEMENT!
Mais au fait . . . la question ne se pose pas!
Comme tout le monde, STEPHANE lit
L'HEBDOMADAIRE DES SUPER-JEUNES DE 7 A 77 ANS.

2

3

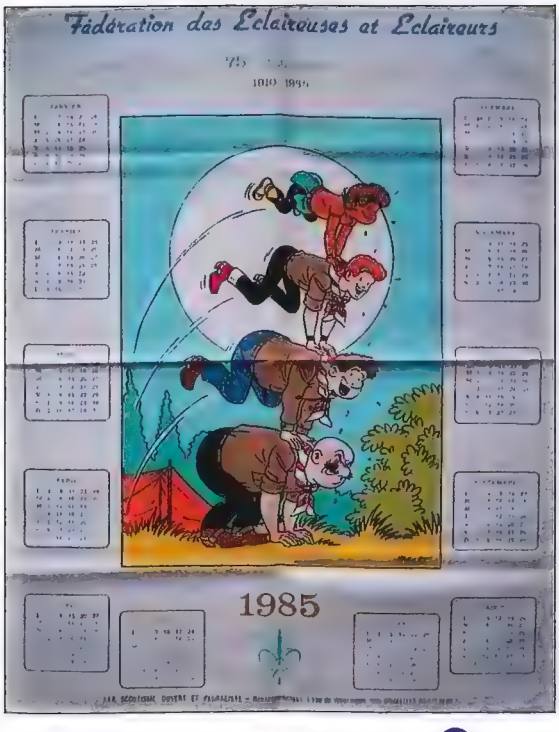

4

5

6

7

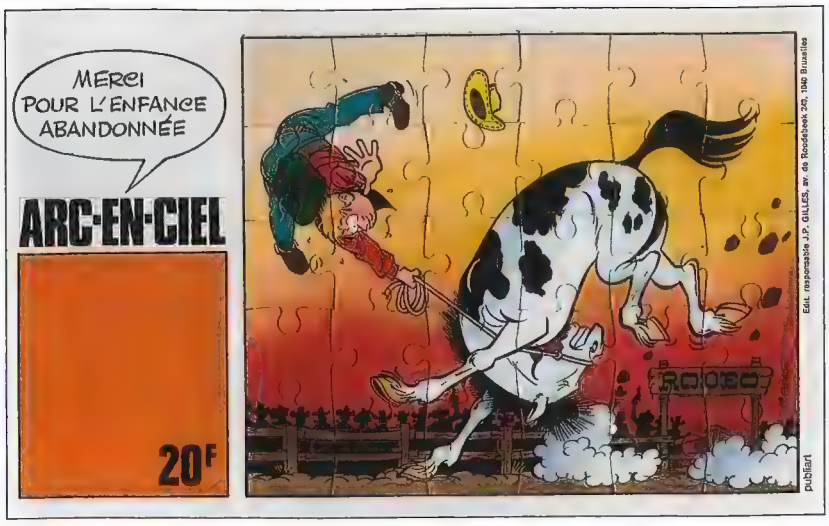
MERCI POUR L'ENFANCE ABANDONNÉE
ARC-EN-CIEL
20F
RODEO
Publigart

8

OPERATION
"JE VEUX PARLER"
20 f.
SI ON POUVAIT DEVINER DE QUEL CÔTÉ VA VENIR LE PROCHAIN TRAIN, CHEF? HISTOIRE DE RIRE UN PEU, EN ATTENDANT!..
« JE VEUX PARLER »
A. S. B. L.
260, rue Van Soust
1070 Bruxelles
Téléphone 521.87.34
6 et 7 mars 1976
Autorisé par la Députation Permanente
Compte de l'Opération :
C. G. E. R. 001-0407190-60

9

PLUS RICHE RIJKER
RIJKER

10

EEN FABELACHTIG LEVEN

11

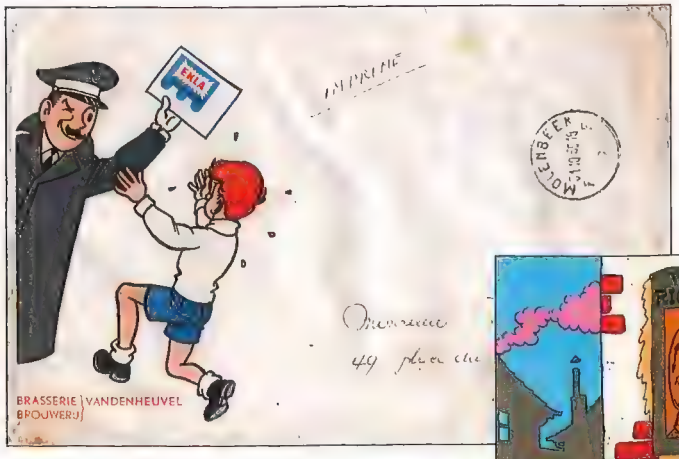
BRASSERIE VANDENHEUVEL
BROUWERIJ

12

RIC HOCHET
CHICK BILL

RIK RINGERS
WIE HEEFT DE KERSTMAN ONTVOERD?
TIBET + A.P. DUCHATEAU
WAT IS DAT?
HET LUKT WEL... DE MANJO VAN DE KERSTMAN... SPOREN VAN EEN WORSTELING... HIJ IS ONTVOERD!
COMMISSARIS BAARDEMAKERS IS ER NIET!... DAN GA IK MAAR ALLEEN OP ONDERZOEK!
SPOREN VAN SNEEUWKETTINGEN... DIE MOETEN VAN DE WAGEN VAN DE ONTVOERDER ZIJN! HIJ HEEFT NIET ERG VEEL VOORSPRONG.
IK MOET HEM GRIJPEN!
VROOOM
5BRK75
DAAR! DE WAGEN VAN DE ONTVOERDER. DE EIGENAAR KAN NIET VER ZIJN!
HIJ KAN ALLEEN MAAR HIER ZIJN! DAT KOMT GOED UIT. IK HEB OOK WEL EEN BEETJE TREK...
Q
DAAR! DAAR IS HIJ!
EEN SNEL ONDERZOEK VAN ONZE VRIEND RIK RINGERS. WEET JIJ OOK WIE DE ONTVOERDER VAN DE KERSTMAN IS?
WIE HEEFT DE KERSTMAN ONTVOERD?
kom hier op speurtocht...

Heb je de dader gevonden? Goed zo!
Schrijf het overeenstemmend nummer in het eerste vakje en beantwoord ook de vraag over Rik Ringers en de schiftingsvraag. Deponeer het ingevuld deelnemingsformulier in de urne. In elke Quick, geeft Rik Ringers iedere dag aan de 3 beste detektives 5 stripalbums weg. In totaal zijn er zo maar eventjes 18.000 te winnen! Veel speurdersgeluk!

Gedrukt op basis van inl. geschikt voor levensmiddelen

VRAAG 1
De dader is:
Duid het overeenstemmend nummer aan van het strip-personage

VRAAG 2
Hoe heet de kommissaris, vriend van Rik Ringers?

SCHIFTINGSVRAAG:
Hoeveel deelnemingsformulieren zullen er vandaag gedeponeerd worden, als je weet dat een Quick gemiddeld 1.000 bezoekers per dag krijgt.

Het reglement van deze wedstrijd is verkrijgbaar op eenvoudige aanvraag.
Version française : voir verso.

ANTWOORDFORMULIER
Naam: .....
Adres: .....
Telefoonnummer: .....
Leeftijd: .....

van 24 november tot 29 december
iedere dag
500 STRIPALBUMS TE WINNEN

13

1. Stickers voor OLA – 1972
2. Promokaart voor het weekblad Kuifje (op de achterkant Stéphane Steeman) – 1970
3. Affiche Pilsberg Kuifje Punten – 1952
4. Scoutskalender F.E.E. – 1985
5. Diverse stickers
6. Nep-bankbiljetten voor Operation 48 81 00 - 1982 (gehandicapten steunactie)
7. Puzzel Arc-en-Ciel – 1977
8. Puzzel 'Je veux parler' – 1976
9. Reclame voor DREFT (op karton) – jaartal onbekend
10. Reclamestrip voor BATA – 1979
11. Enveloppe met reclame en logo voor Brouwerij Vandenheuvel – 1955
12. Sticker Operation 48 81 00 – 1972
13. Rik Ringers – reclamestrip voor Quick – 1984
14. Stéphane Steeman – 1970
15. Reeks van 4 stickers voor OLA met de figuren van Rik Ringers –1973

14

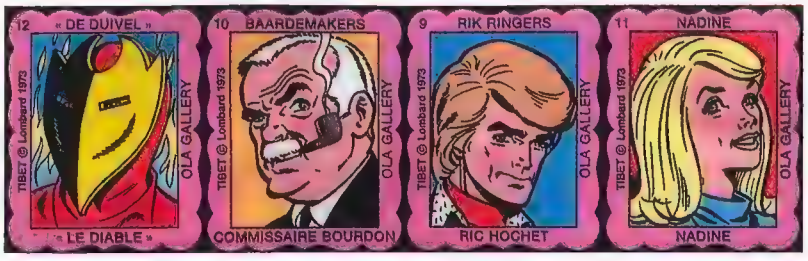

15

De Tibet- en Gratonartikels kwamen tot stand met medewerking van Philippe Mouvet & Joppe Broeckhoven.

De Striepclub

www.striepclub.be, de actieve site vol promoties, acties, activiteiten, speciale uitgaven, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via De Striepclub.

Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be

www.striepclub.be

De Nederlandse strip informatie site

Nieuws
Agenda
Links
Strip info

StripplazaTV
QUIZ
Stripsterren

www.STRIPPLAZA.nl sponsort:

Strips op de Markt Stripdag in Gouda

Zondag 4 mei

Meer dan 300 meter stripmarkt
Ongeveer 20 tekenaars
met Luc Morjaeu, Peter van Gucht, Hendrik J. Vos, Erwin Suvaal Eric Heuvel, Marc Verhaegen en vele andere.
Suske en Wiske tentoonstelling
Stripveiling - Boekpresentaties
Suske en Wiske kinderplein
en veel meer.

Van 10.00 tot 18.30 in het centrum van Gouda

Kijk op: www.StripsopdeMarkt.nl

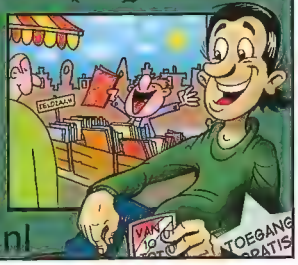

www.StripsopdeMarkt.nl

STRIPWINKEL WONDERLAND

wonderland productions

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,
Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

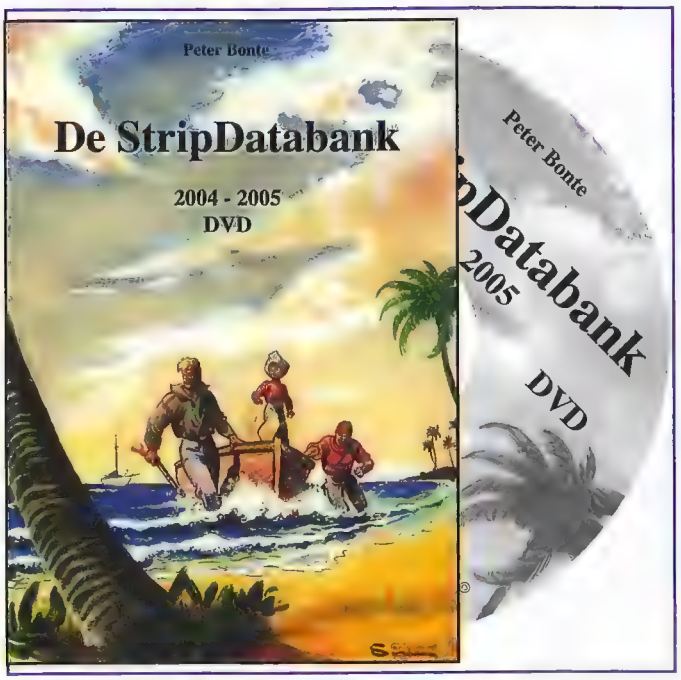

Gobelijn

GOBELIJN STRIPS

* biedt het volledige gamma Nederlandstalige strips, een uitgebreide Frans- en Engelstalige afdeling, tal van tweedehandsstrips, koopjes, gadgets, T-shirts, posters, zeefdrukken en nog veel meer...
* organiseert signeersessies, stripvoorstellingen & workshops voor alle leeftijden.

Bestel nu uw strips online
www.gobelix.com

Mechelsestraat 35 - 3000 Leuven - 016/23 55 86 - www.gobelijn.be

film/dvd

DOOR
JOOP
SCHREURS

Vrees niet, mens of dier, ***Underdog*** is hier! Na een ongeluk in het mysterieuze lab van de krankzinnige wetenschapper Dr. Simon Barsinister, verandert de doodgewone beaglehond Shoeshine onverwachts in een hond met superkrachten. En dat is nog niet alles, hij kan nog praten ook! Underdog, uitgerust in een superheldenkostuum, belooft dat hij de burgers van Capital City zal beschermen, en in het bijzonder de beeldschone spaniël Polly Purebred. Wanneer een duister plan van Barsinister en zijn uit de klauwen gegroeide handlanger Cad Capital City dreigt te verwoesten, kan alleen Underdog de stad nog redden. De komische actie-, avonturen-, familiefilm Underdog is gebaseerd op de gelijknamige tekenfilmserie uit 1964. In deze live action film, die op 13 augustus uitkwam op dvd, zijn het echte honden die de hoofdrollen spelen. Als extra op deze dvd onder andere de eerste Underdog-cartoon *Vrees niet*.

Mickey Mouse Clubhuis, Mickey's Feest is ook op dvd verschenen. Op deze dvd nieuwe computeranimatie filmpjes van Mickey en zijn vrienden. Iedereen is uitgenodigd voor het grote feest van Boris Boef. Onze vriendjes gaan er naar toe en moeten de feesttoren zien te bereiken voor het volle maan is, anders sluiten de hekken zich en zal het feest over zijn voordat het zelfs maar is begonnen. Hun reis gaat door de mistige bossen, door het snoepveld en over een ophaalbrug. Help ze mee op hun reis... Wederom een leuke dvd! Eerder verscheen *Het Vrolijke Verhalenboek* met drie vrolijke verhalen over Mickey en zijn clubhuisvriendjes Minnie Mouse, Donald Duck en Goofy. Bij deze interactieve dvd's is het de bedoeling dat je samenspeelt met de populaire characters uit de serie.

Mijn vriendjes Teigetje en Poeh, Het Honderd Bunderbos Mysterie is een ook een dvd met computeranimaties. En het blijft wennen, geen handgetekende animaties meer van de bruine beer.

En waarom is Janneman Robinson vervangen door Tessa? Het is herfst en dus de tijd om spookachtige leuke mysteries op te lossen. Kunnen Knorretjes vrienden hem helpen om over zijn angst voor onweer en bliksem heen te komen door het spel Bliksemschicht Bevriezen te spelen? En als er een stuk van de maan afbreekt, zal Leoor een reis in een raket moeten maken om dit te repareren... Ook dit is een interactieve dvd waarin het Super Speurneuzenteam jouw hulp kan gebruiken. Eerder verscheen *Vriendelijke Verhalen*. Of ze nou op zoek zijn naar een piratenschat, een vermiste puppy opsporen of Teigetje's hik genezen, alles is mogelijk wanneer ze samen met jou het avontuur opzoeken op de dvd.

Duik in Ariel's nieuwste tekenfilm avontuur. Naast alle favoriete figuren uit de Disney Classic De Kleine Zeemeermin zorgen nu ook een aantal nieuwe vriendjes voor een onvergetelijk verhaal voor jong en oud. Keer terug naar de jeugdjaren van Ariel, een periode voordat ze prins Eric ontmoette. Een tijd dat zij met haar zes prinsessen zusjes – Attina, Alana, Aquata, Adella, Arista en Adriana – diep onder water in het koninkrijk Atlantica woont, in de tijd dat muziek verbannen is uit het koninkrijk, de periode net na de dood van hun moeder. Omdat de jonge zeemeermin Ariel in tweestrijd staat tussen haar familieverplichtingen en haar liefde voor muziek, moet ze de moeilijkste keuze van haar leven maken. Zal het haar lukken om met de hulp van haar vrienden, de krab Sebastiaan en het visje Botje en haar zes zussen, muziek, vriendschap en liefde naar het koninkrijk Atlantica terug te brengen? En hoe reageert de boze kinderoppas Marina daarop? ***Ariel, hoe het begon*** is de derde animatiefilm over de zeemeermin en slechts tijdelijk verkrijgbaar op DVD. Absoluut een aanrader.

Batman the animated serie is omgezet naar een computerspel, maar dan geheel in lego stijl: ***Lego Batman: The Videogame***. De meest notoire criminelen van Gotham City's zijn uit Arkham Asylum ontsnapt en het is de taak van het dynamische duo om hen te stoppen. Het spel bevat vijftien levels waarin je kan spelen als Batman of Robin, en vijftien schurkenlevels waarin je speelt als de Joker, Harley Quinn, MR. Freeze of bijvoorbeeld Two Face. Lego Batman: The Videogame is een adventure game voor fans van 10 jaar en ouder en verkrijgbaar op PlayStation 2 en 3, PC, Nintendo Wii en DS, PSP en Xbox 360. Een aardig spel, maar alle levels zijn min of meer steeds hetzelfde, helaas…

Flipje en de geschiedenis van Brabant

In BSM 134 kon je al van alles lezen over de ontstaansgeschiedenis van Flipje, het fruitmannetje dat reclame maakte voor lekkere jam. Sinds 2002 verschijnen er weer nieuwe avonturen van dit fruitbaasje, nu getekend door Arie van Vliet. Onlangs kwam deel vier in de winkels.

DOOR **JOOP SCHREURS**

Er is een nieuw Flipje stripboek verschenen, *Tiels Flipje en de Snikkende Sleutel*, van een nieuwe scenarioschrijfster.
Ja, Alexandra heeft het stokje over genomen van Mia Verbeelen. Mia, de schrijfster van de eerste drie Flipje stripboeken, is verhuisd naar Antwerpen en had ook geen tijd meer om een nieuw Flipje te schrijven. Alexandra van Steen is de directeur van het Flipje en Streekmuseum en heeft heel veel parate kennis over de geschiedenis van Gelderland en Tiel. Zij vond het erg leuk om een nieuwe Flipjestrip te schrijven. Er waren al langer ideeën om Flipje eens terug in de tijd te sturen, in dat opzicht was het ook handig dat zij al heel snel met dingen aan de slag kon, zonder zich echt in te moeten lezen… Terug in de tijd gaan was eigenlijk al een plan dat we bij boek twee hadden. Bij boek drie lag het plan er weer, maar toen kwam het thema 'overgewicht' aan bod. Nu bij boek vier is het dan toch echt opgepakt en uitgewerkt.

Wordt in ieder album met opzet een apart thema behandeld?
Je hoeft niet echt een bepaald thema te hebben voor een boek. Boek één was een leuk verhaal over een lentefee en een nachtvorst, onder het schrijven kwam het idee om het thema 'zinloos geweld' erin te verwerken, met ook de stoeptegels met de lieveheersbeestjes daarop. Boek twee heeft niet echt een duidelijk thema erin zitten maar gaat over het fruitcorso.[1] Boek drie had weer wel een heel duidelijk thema, dat was 'overgewicht' en boek vier had niet echt een thema, alleen 'geschiedenis' en 'de reis door de tijd'. Er is wel voor gekozen om dit te koppelen aan de Canon van Tiel en die van Gelderland. Een Canon is een opsomming van de 50 belangrijkste punten uit de geschiedenis. De Canon van Tiel is er inmiddels en de Canon van de provincie Gelderland komt er aan. Dit in navolging van de landelijke Canon. Ik denk dat inmiddels elke plaats wel zijn eigen Canon heeft... In het Flipje en Streekmuseum in Tiel is nu ook de hele Tielse Canon uitgebeeld en daar hebben we nu de nieuwe Flipje aan gekoppeld. Zo zijn Flipje en zijn vrienden in het verhaal getuige van het historische moment waarop hertog Jan II van Brabant de Brabantse stad Tiel in 1339 omruilde voor een Gelderse stad, om vrede te sluiten met Gelderland. Sinsdien is Tiel dus Gelders gebleven.

Schetsen van de cover van Tiels Flipje en de Snikkende Sleutel

In dit boek komt een geheimzinnige sleutel voor.
Ja, dat is een bestaande sleutel. Deze is gevonden tijdens opgravingen bij nieuwbouwwijk Passewaay door Alexandra van Steen en haar man zelf! De archeologen waren klaar en een dag voor het asfalt zou komen, zijn zij nog met een metaaldetector over het terrein gegaan. Zij vonden deze unieke sleutel van brons met zilver titaan ingelegde ogen! Die komt uit de Romeinse tijd, 150-200 na Christus, en er zijn zeker in Europa geen hele exemplaren van bekend. Er is wel een exemplaar waarvan de baard is afgebroken, maar een compleet en gaaf exemplaar zoals deze is nergens te vinden. Het is een vrij grote sleutel, 12 cm lang, en er zitten drie figuren op de kop van de sleutel. Minerva aan de bovenzijde, zij staat voor de Goddelijke macht van het verstand. Aan de zijkant een wild zwijn, symbool van de wellust. En aan de onderzijde Silenus, halfdronken oude man, bijgod Bacchus. Van de zwijnenkop hebben wij Zwentibold gemaakt, dat is een bestaande koning geweest. Waar de sleutel precies voor heeft gediend, weten we niet. We vermoeden

dat het de sleutel is van een bewaarkist. In die tijd had je kisten die als kluis dienden en we denken dat de sleutel van zo'n kist is geweest. Ook weten we niet waarom die drie figuren erop staan maar deze sleutel was een mooie aanleiding om Flipje en zijn vrienden naar het verleden te sturen.

Waarin verschilt het nieuwe verhaal van de vorige drie Flipjealbums?
Een andere schrijfster en dus ook andere ideeën. Het verhaal is iets volwassener geworden, iets ingewikkelder. De delen één tot en met drie werden erg gewaardeerd, zowel door volwassenen als door kinderen. En ook dit boek is weer voor alle leeftijden. En er zit nu minder rijm in. Dat er minder rijm in zit, viel mij eigenlijk pas op toen ik er al bijna mee klaar was. Misschien komt het in een volgend album wel weer terug? Het is wel iets dat van oudsher bij Flipje hoort. Er zit bijna drie jaar tussen dit Flipje-album en het vorige verhaal, omdat ik tussen deze twee albums in, nog een ander album getekend heb, *Het Goud van Kampen*. Dat is vorig jaar verschenen en we zijn nu bezig met een vervolg daarop. Hoe dat verhaal gaat heten weet ik nog niet. Verder maak ik illustratiewerk, de krantenstrip *Peerke*, en reclamewerk. Van strips alleen is niet te leven. Commercieel werk hoort erbij.

Flipje en Hero. Nog steeds een combinatie?
Hero is nog steeds de rechthebbende van de figuurtjes, dus we hebben wel weer toestemming moeten vragen. Voor de rest doen zij er niks mee. Eind vorig jaar heeft Hero ineens nog wel een Flipje boekje uitgegeven, gemaakt door een andere tekenaar: *Flipje en de tovenaar die zijn toverkracht kwijt was*. Voor uitgeverij PrimaMedia en mijzelf kwam die uitgave als een complete verrassing. Eerlijk gezegd een onaangename verrassing, want we vonden het kwalitatief erg tegenvallen. Het boekje werd ook niet echt gewaardeerd door het publiek. Er is volgens mij weinig promotie voor gemaakt. Zelfs op de website van Hero heb ik er destijds niets over kunnen vinden. Daarvoor heeft Hero nog een boekje uitgegeven geschreven en getekend door Hennie Vaessen: *Nieuwe avonturen van Flipje: een ongenode gast in Fruitopia*. Dat was meer een voorleesboekje en daar heb ik zijdelings nog even aan meegewerkt. En dat was het laatste wat Hero aan Flipje heeft gedaan...

Ook nu zijn er weer verschillende versies van dit album verschenen.
Net als bij de vorige delen is er ook nu weer een softcover en hardcover versie en een versie op groot A2 formaat, luxe uitgevoerd in een beperkte oplage van 250 stuks, genummerd en gesigneerd. Hierin staat een voorwoord van Erik van Muiswinkel. Het boek heeft een linnen omslag en de titel in goudopdruk. Voor Erik hebben we gekozen omdat hij een leuk artikel had geschreven over de taal van Flipje in het blad *Onze Taal*. Hij roemde de rijmregels van Flipje waarin met weinig woorden veel werd gezegd. Toen wij hem met het idee voor een voorwoord benaderden, was hij meteen heel enthousiast.

Gaan jullie door met de reeks?
Na deel drie is er al meteen over een Flipje deel vier gesproken en eind vorig jaar is de knoop doorgehakt om er ook echt mee aan de gang te gaan. De uitgever gaf het groene licht. Net als altijd kijken we ook nu al naar een deel vijf, maar echte concrete plannen zijn er nog niet. Qua tekenen raak ik steeds meer thuis in het tekenen van Flipje en je zal ook een ontwikkeling in de tekenstijl zien, maar qua werkwijze werk ik nog steeds net zo als de vorige delen.

1. Meer informatie over het fruitcorso vind je onder andere op www.fruitcorso.nl/nl/over-het-fruitcorso

EN ? HEBBEN JULLIE NOG WAT GELEERD VAN DE OPGRAVINGEN ?
NOU, VROEGER WAS ECHT NIET ALLES BETER !
ZE HADDEN NIET EENS PANNENKOEKEN.

EN ? HEBBEN JULLIE NOG WAT GELEERD VAN DE OPGRAVINGEN ?
NOU, VROEGER WAS ECHT NIET ALLES BETER !
ZE HADDEN NIET EENS PANNENKOEKEN.

Van schets naar plaatje

Prijsvraag

Nieuwsgierig geworden naar het nieuwe Flipje stripboek? Beantwoord onderstaande vraag en maak kans op een leuke prijs! De eerste prijs is een gesigneerde hardcover met daarbij een speciale Flipje-pen, -bladwijzer, -sleutelhanger en -winkelwagenmuntje! De tweede prijs is een gesigneerde hardcover, en de derde prijs een gesigneerde softcover.

Vraag: Welk jam-merk was vroeger onlosmakelijk verbonden met Flipje?

Stuur jouw antwoord, met jouw adres gegevens, voor 5 december op naar joopjes@hotmail.com o.v.v BSM's Flipje. Over de uitslag wordt verder niet gecorrespondeerd. Met dank aan PrimaMedia en het Flipje en Streekmuseum te Tiel.

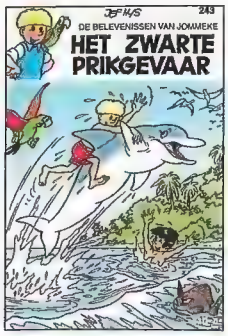

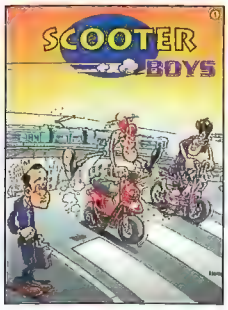

Ballon Comics

De Belevenissen van Jommeke 57: *Het geheim van Macu Ancapa,* tek & scen: Jef Nijs, sc 4,20, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

De Belevenissen van Jommeke 58: *De Strijd om de* Incaschat, idem

De Belevenissen van Jommeke 149: *De Grote Puzzel,* idem

De Belevenissen van Jommeke 153: *Het Hoofd van Samos, idem*

De belevenissen van Jommeke 243: *Het zwarte prikgevaar,* tek & scen: Jef Nijs, sc 4,20, kleur, genre: avontuur. Wanneer dolfijnen belaagd worden door zwarte prikvisjes staan Jommeke en compagnie paraat. Hun opdracht dreigt te mislukken als Gobelijn, prof Schelvis, Filiberke en Flip geprikt worden door de giftige visjes.

Boemerang (De)

Scooterboys 1, tek & scen: Hemji, sc 5,95, kleur, genre: humor. Wat een scooterbezitter lijden kan. (pretentieloze grappen)

Bonte

Alles heeft een begin, tek & scen: Herbert Staljanssens, sc 12,00, kleur, genre: small press.

Bonte Magazine 1: Een avontuur van Pits en Kaliber: *De poppen van Kastopoulos,* tek & scen: Bob Mau, sc 10,00, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Deze druk is gebaseerd op de oorspronkelijke tijdschriftpublicatie in het weekblad *Iris* (gratis bijvoegsel van *Ons Land*) nr 8-24 feb 1962 tot en met nr 27-7 juli 1962.

Bries

De Furox 2: *Terra Nova,* tek & scen: Simon Spruyt, hc 14,50, kleur, genre: fantasy. Slot van het tweeluik, waarin de Furox, een soort van draak de hoofdrol voor zich opeist.

Het jaar van de olifant 7: *Euforie,* tek & scen: Willy Linthout met medewerking van Theo Linthout, sc 5,00, zwart-wit, genre: verwerking. Een strip waarin Willy Linthout de zelfdoding van zijn zoon een plaats wil geven als vorm van verwerkingsproces. Beklijvend verhaal.

Casterman

Achter de schermen van de macht 8: *De roofdieren,* tek & scen: Richelle & ininkting 2ric Schiavinato, hc 9,80, kleur, genre: detective.

De wandelaar, tek: Jirô Taniguchi & scen: Masayuki Kusumi, hc 14,50, zwart-wit, genre: hedendaags.

Exterminator 17: De trilogie van Ellis: *Tranen van bloed,* tek: Igor Baranko & scen: Dionnet naar de personages van Bilal, cover: Enki Bilal, hc 14,95, kleur, genre: sciencefiction. Met als extra 6 pagina's schetsen van Laurent Theureau & Serge Clerc,

Giuliano Nero 3: *De leerling,* tek: Andrea Mutti & scen: Alex Crippa, sc 5,75, kleur, genre: detective. Giliuano Nero wordt na zijn inzinking opnieuw ingezet als onderzoeker. Zijn opdracht: een moordenaar opsporen, die op de plaats der misdaad steeds een schoppenaas achterlaat.

H.M.S. His Majesty's Ship 4: *Het geheim van de Pearl,* tek: Johannes Roussel & scen: Roger Seiter, sc 5,75, kleur, genre: maritiem. Ondanks een klopjacht blijven de moorden op de Pearl verder gaan. Scheepsarts John Fenton ontdekt de ware dader, die op zijn sterfbed het hoe en waarom verduidelijkt van zijn moordaanslagen.

Pol 6: In het Land van de Slaap, tek & scen: C & V Hansen, sc 4,25, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

Pol 16: en de Krokotuf, tek & scen: C & V Hansen, sc 4,25, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

Red Bridge 1: *Mister Joe and Willoagby,* tek: Gabriele Gamberini & scen: Maryse & Jean-François Charles, hc 12,50, pag 9, 20 & 48 gedeeltelijk zwart-wit, overige kleur, genre: thriller. In het rustige stadje Red Bridge gebeuren kort achter elkaar een aantal raadselachtige sterfgevallen. Het rare is dat alle slachtoffers gestudeerd hadden in dezelfde klas.

Catullus

De bètacanon van Fokke & Sukke, tek & scen: Reid & Geleijnse & Van Tol, sc 8,85, zwart-wit, genre: humor/cartoons.

Daedalus

Cogitatio: Codex Angelicus 1: *Izaël,* tek: Mikaël Bourgouin & scen: Thierry Gloris, hc 15,95, kleur, genre: horror/ bovennatuurlijk. Een seriemoordenaar heeft reeds 17 slachtoffers op zijn geweten, Het volk komt in opstand. Maar dit alles laat Thomas onverschillig. Hij stelt meer belang in het experiment, dat zijn oom uitvoert op zijn moeder: haar weer tot leven wekken na een hartaanval.

Collectie Hodiernus: Thomas Silane 1: *Dodelijke flits,* tek: Yves Lécossois & scen: Patricia Buendia & Philippe Chanoinat, sc 7,95, kleur, genre: thriller. Wanneer Thomas Silane een fototoestel toegestuurd krijgt, belandt hij in een nachtmerrie. Iedere foto die hij neemt van een gewelddadige gebeurtenis voert hem terug naar het verleden.

Collectie Inquisito: Mandalay 2: *De jungle van ijs,* tek: Butch Guice & scen: Philippe Thirault & inkting: Butch Guice &Mike Perkins, hc 15,95, kleur, genre: avontuur.

Kind van het onweer 2: *Kruispunt der winden,* tek: Didier Poli & scen: Manuel Bichebois, hc 15,95, kleur, genre: fantasy.

Dargaud

Blake en Mortimer 2: *Het Geheim van de Zwaardvis 2,* tek & scen: Edgar-Pierre Jacobs, sc 7,95, kleur, genre: avontuur. Herdruk

Blake en Mortimer 3: *Het Geheim van de Zwaardvis 3,* tek & scen: Edgar-Pierre Jacobs, sc 7,95, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

Blake en Mortimer 17: *De Zaak Francis Blake,* tek: Ted Benoit & scen: Jean Van Hamme, sc 7,95, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

De Adelaars van Rome 1, tek & scen: Enrico Marini, sc 5,75, kleur, genre: historisch. Herdruk

De jonge jaren van Blueberry 16: *100 dollar om te sterven,* tek: Michel Blanc-Dumont & tekst François Corteggiani, sc 5,75, kleur, genre: western. Eerste deel van een tweeluik. Een afgezant van de Rotschildbank is als het ware van de aardbodem verdwenen. Aan Blueberry om het zaakje op te lossen.

Een Avontuur van Philip en Francis 1: *Schaduw over het Britse Rijk,* tek: Nicolas Barral & scen: Pierre Veys, sc 7,95, kleur, genre: parodie. Herdruk

Kenya 1: *Verschijningen,* tek: Leo & scen: Leo & Rodolphe, sc 5,75, kleur, genre: avontuur. Herdruk.

Kenya 3: *Hallucinaties,* tek: Leo & scen: Leo & Rodolphe, sc 5,75, kleur, genre: avontuur. Idem.

Kenya 4: *Interventies,* tek: Leo & scen: Leo & Rodolphe, sc 5,75, kleur, genre: avontuur. Idem.

Mano en Mano, tek: Ana Mirallés & scen: Emilio Ruiz, sc 7,95, kleur, genre: hedendaags.

Dupuis

De Blauwbloezen 52: *De blauwen in de mist,* tek: Willy Lambil & scen: Raoul Cauvin, sc 5,25, kleur, genre: humor/avontuur. Een dichte mist hangt over het strijdtoneel. Toch besluit Kapitein Hooker de Zuidelijken aan te vallen. Een ramp, de soldaten verdwalen en beschieten mekaar.

Spotlight Dupuis: Ethan Ringler Federal Agent 4: *De man die twee keer is gestorven,* tek: Gilles Mezzomo & scen: Denis-Pierre Filippi, sc 5,75, kleur, genre: western. Ethan, in dienst van de federale overheid, is geïnfiltreerd bij een bende boeven. Alhoewel hij tot de wet behoort, bekruipt hem soms de zin om zich aan de zijde der boeven te plaatsen.

Tamara 6: *Ik zie je,* tek: Darasse & scen: Zidrou, sc 5,25, kleur, genre: humor.

Tamara wil jongens versieren, maar volslank past niet in de visie van jongens. Dus wordt het vermageren. Maar dat is makkelijker besloten dan gedaan.
Vrije Vlucht integraal: *De eeuwige oorlog,* tek & scen: Marvano naar het boek van Joe Haldeman, hc 27,00, kleur, genre: sciencefiction. Bundeling van de drie eerder verschenen albums.

Glénat

Battle Angel Alita 4: tek & scen: Yukito Kishiro, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: sciencefiction.
Berserk 4: Kentaro Miura, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: fantasy.
Hoshin 1: *Start van het Hoshin project,* tek & scen: Ryu Fujisaki, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: mythen. Eerste album van een 23-delige serie. Hoshin een fabel die uit diabolische samenzweringen en verbijsterende gevechten bestaat.
Marmalade Boy 2, tek & scen: Waturi Yoshizumi, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: familiedrama.
Nausicaä van de vallei van de wind 3: tek & scen: Hayao Miyazaki, sc 11,95, bruinwitte pagina's, genre: verre toekomst. Derde album uit een zeven delen tellende cyclus.
One Piece 4: *Halve maan,* tek & scen: Eiichiro Oda, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: humor/avontuur.
Speurwerk: Diamanten 2: *Goelagtranen,* tek: Bernard Kölle & scen: Agnès & Jean-Claude Bartoll, hc 11,50, kleur, genre: avontuur. In 1929 bouwde Charles van Berg, een diamantair een gigantisch imperium op. Dit dit bedrijf bestaat nog steeds, maar diverse organisaties willen dit imperium kost wat kost in handen krijgen. De erfgenamen laten niet zomaar begaan.
Titeuf 6: *Het mirakel van het leven,* tek & scen: Zep, sc 6,95, kleur, genre: humor.
Titeuf 11: *De zin van het leven,* tek & scen: Zep, sc 6,95, kleur, genre: humor. Titeuf stelt zich allerlei levensvragen. Gelukkig voor ons worden ze met een sausje humor overgoten.
Vinci 1: *De gebroken engel,* tek: Gilles Chaillet & scen: Didier Convard, hc 15,50, kleur, genre: historisch.

Interstat

Swamp Thing verscheurkalender 2009, tek & scen: Comic House, sc 13,50, zwart-wit, genre: scheurkalender. Verpakt in krimpfolie.
Zusje scheurkalender 2009, tek & scen: Gerrit de Jager, sc 13,50, zwart-wit, genre: scheurkalender. Verpakt in krimpfolie.
Zusje familieplanner 2009, tek & scen: Gerrit de Jager, sc 9,95, kleur, genre: weekplanner. Met 52 Zusje strips.

Kana

Shonen Kana: Detective Conan 7, tek & scen: Gosho Aoyama, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: detective.

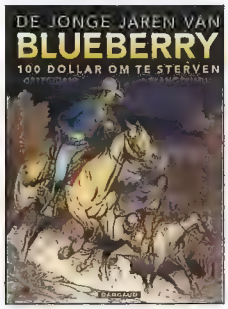

De weg van het geld

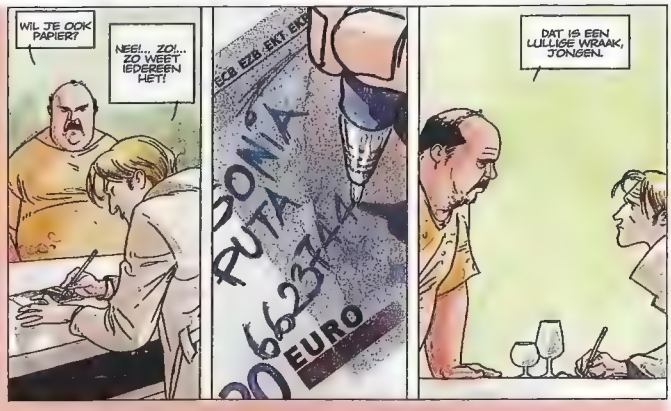

Sinds de invoering van de euro als uniforme munt, klagen de meeste Europeanen steen en been. Net alsof het de schuld is van de munteenheid dat prijzen van voeding, huizen, auto's, en dies meer alsmaar stijgen. Toch heeft de hierna volgende strip binding met ons hedendaagse betaalmiddel, met name de reisweg van een simpel bankbriefje van twintig euro. Voor de hedendaagse mens onmogelijk om volgen, maar voor een scenarist en tekenaar een fluitje van een cent. Zij laten deze flap een schijnbaar onmogelijk avontuur beleven. Nieuw opgeduikeld uit een betaalautomaat, begint het bankbriefje niets vermoedend aan een lange reis. Geen zinnig mens in dit verhaal zal deze twintig euro weigeren. Zelfs niet als het briefje, nadat het van hand tot hand gegaan is, verworden is tot een vormeloos vod. Vuil, beschreven, met tape aan elkaar geplakt (het gezegde luidt toch : geld stinkt niet?) met als afsluitend einde (waarschijnlijk voorgoed) ingekaderd boven het bed van een verzamelaar van prullaria. Klinkt goed? Is ook goed getekend door Ana Mirallés, je weet wel, de tekenares van *Djinn* en *Eva Medusa,* respectievelijk op scenario van Jean Dufaux en Segura. Scenaristen die doorgaans een broeierige sfeer weten op te roepen, vaak pure magie. Niets van dit alles echter in dit verhaal. Het verhaal, hoe goed het ook getekend is, loopt voor geen meter. Moeilijk te zeggen wat er echt scheelt, maar er ontbreekt iets. Is het de sfeer, het te gewone alledaagse scenario, of komt het briefje van twintig euro niet echt avontuurlijk over? Toch kan zoiets werken, scenaristen Bocquet en Franz bewezen het eerder met hun verhaal Kaliber .38, getekend door Fromental (Arboris 1991). In die strip wordt wel met succes de reisweg van een revolver verteld. Vlot geschreven, leuk om lezen, in een woord, boeiend. *Mano en Mano* kan gelezen worden als een tussendoortje, maar kan geen ogenblik bekoren. Het is een strip die niet beklijft en die waarschijnlijk na lezing ergens in een donker hoekje van je verzameling zal belanden. Om nooit meer geopend te worden. Jammer.
WILLEM

Mano en Mano
Ana Mirallés
& Emilio Ruiz
Dargaud, sc 7,95.

Zin, onzin en andere dingen

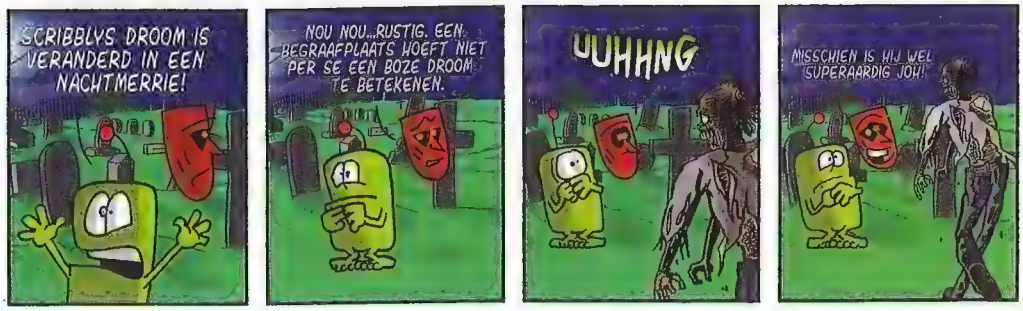
SCRIBBLYS DROOM IS VERANDERD IN EEN NACHTMERRIE!
NOU NOU...RUSTIG. EEN BEGRAAFPLAATS HOEFT NIET PER SE EEN BOZE DROOM TE BETEKENEN.
UUHHNG
MISSCHIEN IS HIJ WEL SUPERAARDIG JOH!

Yeeh! Scribbly is er weer!! Ken je Scribbly niet, dan miste je zeker de zeven voorgaande albums. Echt een schande. Tijd dus om je cultuur flink wat bij te schaven. Scribbly, is een ietwat schriel figuurtje met een bolrond hoofd, waarop welgeteld één hoofdhaar prijkt. Waar hij vandaan komt, hoe hij werkelijk is en waar zijn toekomst naartoe leidt, zal hoogst waarschijnlijk een raadsel blijven. Scribble zelf herinnert zich namelijk bovenstaande dingen niet. Hij is en blijft reeds acht albums lang een psychiatrisch patiënt met als vaste verblijfplaats *De inrichting voor aparte gestoorden.* Deze instelling, onder leiding van Doctor Psilo (ook niet de normaalste), wordt verder bevolkt door Scribbly's vrienden met name Quibus, Zark, Draakje Doe-ran en huisrobot V-252. Wat valt er nu in een instelling te beleven? Heel wat, want net als normale aardbewoners (?) hebben ze heel wat wensen. Ze dromen van erkenning, de vrouw van hun leven, een job als Superman (ja, die uit de bekende strips) en bouwen via de computer virtuele vriendschapsbanden uit. Wat is er dan mis met deze persoontjes? Op het eerste zicht niets. Helaas lopen bovenstaande goede bedoelingen bijna steeds rampzalig af. Scribbly's dromen ontaarden in nachtmerries. Super Psychotron blijkt niet bestand tegen een regenbui. De vrouw van je leven klopt aan je deur, maar blijkt een Jehova's getuige. Het enige voordeel is, dat je urenlang met haar kan babbelen. Zo gaat het maar door, pagina's lang. De ene gagstrook is uiteraard al grappiger of meliger dan de andere. Maar Jean-Paul Arends, de bedenker van de strip, weet zijn publiek te bespelen. Al lees je het boek in één ruk uit, nergens slaat de verveling toe. Wat bij andere cartoon- of gagalbums wel eens anders loopt. Jean-Paul Arends en Scribble, een niet stuk te krijgen duo. WILLEM

Scribbly 8: Het is maar een droom, jongen
Jean-Paul Arends
Silvester, sc 9,99.

Shonen Kana: Naruto 13, tek & scen: Masashi Kishimoto, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: ninja-avontuur.
Shonen Kana: Shaman King 16, tek & scen: Hiroyuki Takei, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: fantasy/avontuur.
Shonen Kana: Yu-Gi-Oh 16, tek & scen: Kazuki Takahashi, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: duel.

Kippenvel (stripindex.nl)

Ratjetoe 16, september 2008, samenstelling André Wijntjes en medewerkers, sc 4,00, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over Minck Oosterveer, Fred De Heij en Eric Heuvel.
Ratjetoe 17: *Het grote Flo nummer,* oktober 2008, samenstelling André Wijntjes & Paul Fles, sc 4,00, zwart-wit, genre: informatief. Index 1998-2008 Floor De Goede.

Le Lombard

Bakemono 2: *De erfgenames van Okura,* tek & scen: Jean-Luc Sala, sc 7,95, kleur, genre: oosterse fantasy. De witte koning is dood, de horden van de zwarte koning rukken op. Toch zijn er drie erfgenamen van de witte koning. Met name Jade, Kling en Zijde. De Tengu neemt deze drie meisjes in bescherming tegen de zwarte koning.
De legende van het wisselkind 1: *Het buitenbeentje,* tek: Xavier Fourquemin & scen: Pierre Dubois, sc 7,95, kleur, genre: fantasy. Scrubby is een elfenkind dat gewisseld werd voor een mensenbaby. Zijn jeugd brengt hij door op het platteland, gevuld met mystiek en een toegang tot de sprookjeswereld, Toch verlaat hij deze vredige omgeving om naar de grote stad te trekken. Zal hij overleven in het 19de-eeuwse Londen?
Dokus 14: *De beste van de klas (maar niet heus),* tek: Godi & scen: Zidrou, sc 5,25, kleur, genre: humor. Niet iedereen kan de primus zijn. Maar Dokus verslaat alle anderen als het om spieken of een dikke nul op zijn rapport gaat.

Oog & Blik

Sterven weggaan en weer terugkomen Zwaluwenspel, tek & scen: Zeina Abirached, sc met flap 22,50, zwart-wit, genre: familieverslag.

PrimaMedia

Tiels Flipje 4: *De snikkende sleutel,* tek: Arie van Vliet & scen: Alexandra van Steen & Menno van Vliet, sc 7,50, kleur, genre: avontuur.
Tiels Flipje 4: *De snikkende sleutel,* tek: Arie van Vliet & scen: Alexandra van Steen & Menno van Vliet, hc 10,50, kleur, genre: avontuur.
Tiels Flipje 4: *De snikkende sleutel,* tek: Arie van Vliet & scen: Alexandra van Steen & Menno van Vliet, luxe 145,00, kleur, genre: avontuur. Oplage 250 exemplaren, De special edition heeft een formaat van 50 x 35 cm is in linnen gebonden en werd gesigneerd door de tekenaar en auteurs en met de hand genummerd (1 t/m 250).

Saga Uitgaven

Collectie Bamboe: Catherine cyclus1 1/3: *Dringend ergens anders willen zijn,* tek & scen: Thierry Bouüart, sc 7,95, kleur, genre: hedendaags.
Collectie Bamboe: Catherine cyclus1 2/3: *Het egoïstisch plezier van het delen,* tek & scen: Thierry Bouüart, sc 7,95, kleur, genre: hedendaags.
Collectie Bamboe: Catherine cyclus1 3/3: *Het volmaakte parfum,* tek & scen: Thierry Bouüart, sc 7,95, kleur, genre: hedendaags. Bij aankoop van de drie delen samen setprijs 19,95.
Collectie Bamboe: Messenger cyclus 2 1/3: *Morgen de geschriften,* tek: Mig & scen: Hervé Richez, sc 7,95, kleur, genre: godsdienstige thriller. Met als extra een door de auteur gesigneerde ex-libris. Een kwantumcomputer wordt op punt gesteld. Als test laat men deze gesofisticeerde machine de geheime code van de bijbel decoderen, met noodlottige gevolgen.
Collectie Stribbel: Dag en Heidi 1: *Het vulkaaneiland,* tek: Jef Broeckx & scen: Maria De Winter, sc 7,95, zwart-wit, genre: avontuur. Met als extra een door de auteur gesigneerde ex-libris.

Sanoma

Donald Duck weekblad 1959 nr 1, diverse tekenaars & scenaristen, hc 34,95, kleur, genre: facsimile bundeling van het weekblad.

Donald Duck weekblad 1959 nr 2, diverse tekenaars & scenaristen, hc 34,95, kleur, genre: facsimile bundeling van het weekblad.

Donald Duck scheurkalender 2009, diverse tekenaars & scenaristen, sc 11,95, zwart-wit, genre: scheurkalender. Verpakt in krimpfolie.

Sherpa

Arman & Ilva: *Het poppenhuis,* tek: Thé Tjong-Khing & scen: Lo Hartog van Banda, hc 24,95, zwart-wit, genre: sciencefiction. Met voorwoord van Martin Lodewijk. Is het vijfde verhaal uit de reeks Arman & Ilva. De eerste uitgave in boekvorm verscheen in 1979 (Brabantia Nostra) Voor de huidige editie van *Het poppenhuis* zijn de originele pagina's opnieuw gescand en geretoucheerd. De teksten zijn hier en daar herwerkt op spelling en woordkeuze. Het album bevat eveneens een achtergronddossier met commentaren en schetsen.

Storende verhalen: *Marilyn was here,* tek & scen: Thé Tjong-Khing, hc 24,95, zwart-wit, genre: kortverhalen. Met voorwoord van Patty Klein. Marylin was here bevat verhalen uit *De Vrije Balloen* (1975-1976) en *Rijam Agenda 1976/1977* alsook voorstudies die de auteur voor deze strips maakte. De meeste van de opgenomen stripverhalen werden eerder in boekvorm gebundeld onder de titel *Storende verhalen* (diverse uitgaven in 1979 en 1981) Voor de huidige editie van *Marylin was here* zijn de originele pagina's opnieuw gescand en geretoucheerd.

Silvester

Een opdracht voor de Havik (1): *Yann De Kermeur, spion van de koning,* tek & scen: Patrice Pellerin, sc 5,50, kleur, genre: historisch. Een nieuw avontuur van De Havik in drie afleveringen. Ieder deeltje wordt aangevuld met schetsen en tekeningen en een interview met Pellerin.

Sombrero

Zwarte Reeks 152: Twenty 3, tek & scen: Eric von Götha & Bernard Joubert, sc 7,95, zwart-wit, genre: erotiek

Zwarte reeks153: Graaf Vlad 1: *De echte Dracula,* tek & scen: Tejlor, sc 7,95, zwart-wit, genre: erotiek

Standaard Uitgeverij

De avonturen van Urbanus 130: *De slungel van de jungle,* tek: Linthout & scen: Linthout & Urbanus,met assistentie: Steven De Rie, sc 4,75, kleur, genre: humor. Waarin Urbanus zijn oorspronkelijke vorm weerkrijgt als in 1983 bij zijn eerste verschijning als stripfiguur. Geinig.

De familie Doorzon 31: *Viva! Vinex,* tek & scen: Gerrit de Jager, sc 5,95, kleur, genre: familiestrip. Na bijna 30 jaar staat deze familie er nog steeds. Al vonden we ze vroeger veel leuker.

De geverniste vernepelingskes 5: tek: Jan Bosschaert & scen: Urbanus, sc 5,95, kleur, genre: humor. Of hoe worden bekende personages weer flink in hun blootje gezet.

De geverniste vernepelingskes 4: tek: Jan Bosschaert & scen: Urbanus, luxe groot formaat, 59,95, zwart-wit, genre: humor. Oplage 350 exemplaren.

De geverniste vernepelingskes 5: tek: Jan Bosschaert & scen: Urbanus, luxe groot formaat 59,95, zwart-wit, genre: humor. Oplage 350 exemplaren.

De Rode Ridder 73: *De Moloch,*tek & scen: Karel Biddeloo, sc 4,75, kleur, genre: historisch. Herdruk

De Rode Ridder 160: *Het gouden masker,* idem

De Rode Ridder 166: *De drakenmeester,* idem

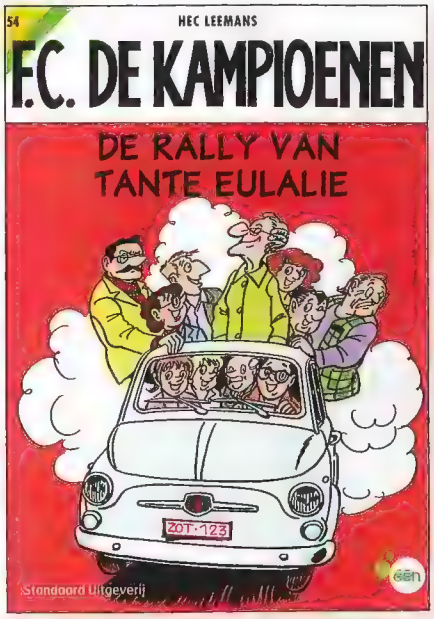

F.C. De Kampioenen 54:
De rally van tante Eulalie
Hec Leemans
Standaard Uitgeverij, sc 4,99

De bijna rammelende rally

Bijna net als friet met biefstuk en een stevig streekbier zijn F.C. De Kampioenen niet weg te denken uit onze cultuur. Tijdens de voorbije zomermaanden werden we dagelijks om de oren geslagen met schier eindeloze herhalingen op televisie. En hoewel iedereen (van horen zeggen) de buik vol heeft van dit feuilleton, werd er toch weer massaal gekeken. Meesurfend op dit succes, hoewel niet gebaseerd op de gelijknamige televisieserie, is er de stripversie. Net als de bronversie is ze een succes. Wat maakt de Kampioenen zo populair? Is het hun herkenbaarheid? Waarschijnlijk wel. Eenieder kent wel een bazig vrouwmens (Carmen) een sloor (Doortje) of een levensgenieter (Xavier). Aangevuld met nog enkele types waar wel één of ander draadje los aan is, vormen ze een uitstekend niet te kloppen team. Buiten het feit dat er achter elkaars rug flink wordt geroddeld, is er argwaan en nijd. Gelukkig is er steeds weer eentje het pispaaltje (Fernand) waar ze zich met zijn allen flink kunnen op afreageren. Zo ook in dit album. Tante Eulalie, een tante van Doortje, stelt de helft van haar puissante erfenis ter beschikking van diegene, die als eerste de eindstreep bereikt van een door haar georganiseerde rally. Niet zomaar een rally, maar eentje met heuse, oude karretjes. Karretjes waarvan de houdbaarheidsdatum reeds lang overschreden is. Milieuvervuilers bij uitstek. Uiteraard worden naar goede gewoonte, onze vrienden weer flink in de luren gelegd. Is het niet door onderlinge sabotage, of eigen domheid, dan is er wel weer een illustere, in het zwart geklede geheimzinnige deelnemer die meer dan eens het reglement van de rally, zo dat al bestaat, met de voeten treedt. Uiteraard is dit niet naar de zin van de overige deelnemers. Meer dan eens vervloeken zij deze rustig voorttuffende zwarte schim. Hec Leemans weet de populariteit van De Kampioenen feilloos uit te buiten. De lezer kan naar goede gewoonte genieten van een leuk in elkaar gestoken album. Goed voor een aangename rustpauze in een steeds drukker wordende wereld. Meer moet dat niet zijn. WILLEM

Tegen de avond, in de buurt van Luik, rijdt de geheimzinnige deelnemer als enige over de eindstreep...
AANKOMST
ARRIVÉE
MANGEZ LES BO

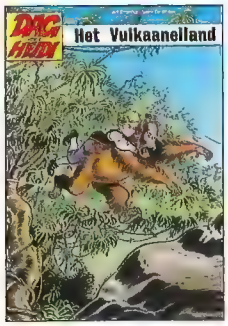

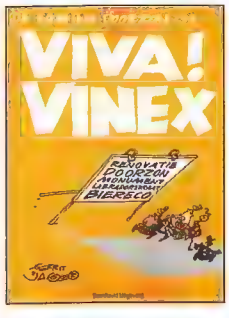

Een hondenleven

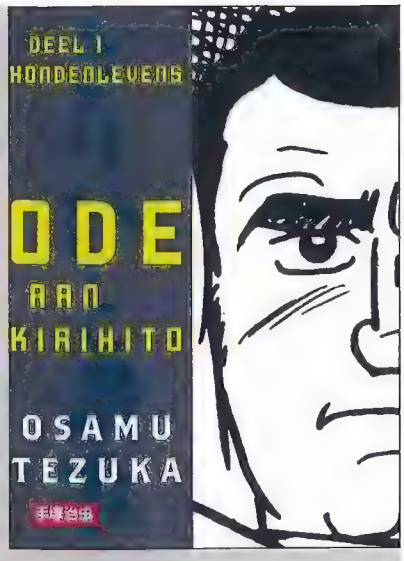

Met het werk van grootmeester Osamu Tezuka (1928-1989) maakten we reeds eerder kennis bij *Standaard Uitgeverij*. Inderdaad *Standaard Uitgeverij*! Deze uitgever bracht van april 2002 tot en met november 2002, toen de manga nog maar pas aan zijn opmars begon in Nederland en Vlaanderen, zes deeltjes Astroboy op de markt. In het zesde album overleed de held en werd hij gedumpt in een rivier, waar hij tot op heden rust. Daarna viel een doodse stilte over de auteur, tot *Uitgeverij L* in 2006 besliste om Boeddha op de markt te brengen. Een voltreffer, die na acht kloeke albums werd afgesloten in 2008. De fans echter bleven niet lang op hun honger zitten. *Uitgeverij L* bracht al snel *Ode aan Kirihito* op de markt. Als constante in alle verhalen van Osamu Tezuka vinden we de liefde voor de mens en de natuur terug, onder de noemer: alle leven is heilig. Hoe groot ook de tegenslag, telkens opnieuw worstelen zijn figuren zich terug naar boven. Zij geven nooit de moed op, kijken uit naar een nieuwe toekomst. Zo ook Osanai Kirihito, een jonge wetenschapper, die in teamverband mensen bestudeert die lijden aan een geheimzinnige ziekte. Alle besmette personen veranderen na verloop van tijd in een soort van hondachtige wezens. Volgens Kirihito's mentor, professor Tatsugaura, een erg besmettelijke ziekte, iets wat Kirihito tegenspreekt. Vooral als blijkt dat bijna alleen mensen uit afgesloten gebieden de ziekte krijgen. Omwille van zijn tegenspraak wordt hij naar één der dorpen gestuurd. Al snel blijkt dat onze wetenschapper vakkundig opzij werd geschoven door zijn mentor, die in de hoogste wetenschappelijke kringen wil scoren met zijn onderzoek naar de hondmensen. Ook Kirihito wordt besmet met de ziekte maar ontdekt eveneens de oorsprong van de besmetting. Toch kan hij niet terug naar zijn leefwereld. Zijn uiterlijk wekt afschuw, niemand, of toch bijna niemand wil iets met hem te maken hebben. Slechts een vriend en zijn verloofde gaan op zoek naar onze held. Of zij ooit opnieuw Kirihito in de armen kunnen sluiten blijft de vraag. En hoe loopt het verder af met onze wetenschapper? Vervolg en slot in deel twee. WILLEM

Ode aan Kirihito 1:
Hondenlevens
Osama Tezuka
Uitgeverij L,
hc 18, 95.000

De Rode Ridder 176: *Het drakengraf,* idem
De Rode Ridder 188: *Het putmonster,* idem
De Rode Ridder 204: *De rode gezant,* idem,
De Rode Ridder 219: *De Zwaardbroeders,* tek Claus & scen: Martin Lodewijk, sc 4,75, kleur, genre: historisch. Johan is op zoek naar Rupert, de zoon van de man die Johan's leven redde. (218 Doodbrenger) Rupert zelf is lid van de Zwaardbroeders, een kleine groepridders die niet wilden toetreden tot de Teutoonse Ridderorde.
De Smurfen 27: *Het boek dat alles weet,* tek & scen: Studio Peyo, sc 4,99, kleur, genre: humor. Tijdens een poetsbeurt bij Grote Smurf ontdekt Brilsmurf een magisch boek. Eentje dat alle vragen kan beantwoorden. Al snel willen alle Smurfen vragen stellen. Maar zoals altijd zit er een addertje onder het gras.
F.C. De Kampioenen 54: *De rally van tante Eulalie,* tek & scen: Hec Leemans met medewerking van Ward De Graeve & Tom Bouden, sc 4,99, kleur, genre: humor/avontuur. De steenrijke tante Eulalie, bezitster van enkele oldtimers wil met deze oude wagentjes een rally organiseren. Wie de rally wint, erft de helft van haar fortuin. Maar tante speelt geen eerlijk spel.
Kiekeboe 34: *De Zaak Luc Raak,* tek & scen: Merho, sc 4,99, kleur, genre: humor/avontuur. Herdruk.
Kiekeboe 59: *De Kus van Mona,* idem
Kiekeboe 60: *Het Gat in de Kaas,* idem
Kiekeboe 99: *Mona, de Musical,* idem
Kiekeboe 118: *Kort en bondig,* tek & scen: Merho, sc 4,99, kleur, genre: humor/avontuur. Dit album bevat reeds twee eerder verschenen kortverhalen. 1/ *De methode Matopeh,* 2/*Het goede doel.*
Suske en Wiske 301: *De dartele draak,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Wanneer Suske, Wiske en Lambik per toeval in het oude China belanden, worden zij door de streekbewoners aanzien als hun redders. Zullen onze vrienden de streekbewoners kunnen helpen?
Suske en Wiske 301: *De dartele draak,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, luxe 39,95, kleur, genre: humor/avontuur. Oplage 500 exemplaren, rode linnen band, album met wikkel, verpakt in krimpfolie. Met een gesigneerde e-libris en 4 extra pagina's met schetsen en tekeningen.

Een raar boevenduo

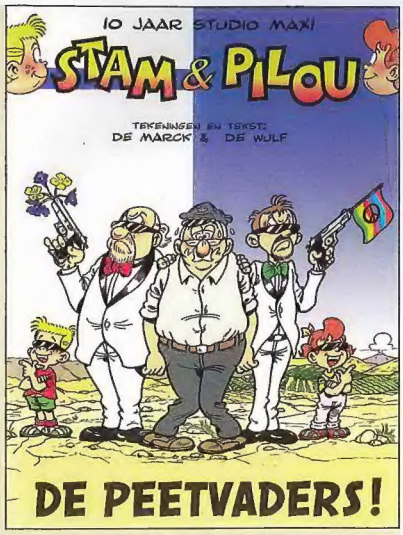

Stam & Pilou 20: De peetvaders
De Marck & De Wulf
Uitgeverij Van Halewijck,
sc 5,00, luxe 300 ex 15,00.

Stam en Pilou zijn er weer, een schijnbaar onverslaanbaar duo, steeds bereid tot de gekste fratsen en de spannendste avonturen. Want De Marck en De Wulf weten hun figuurtjes alle richtingen uit te sturen. Hun geesteskinderen lijken wel broer en zus, kunnen niet zonder elkaar. Waar de één gaat, gaat de ander. Toch zoeken ze nooit zelf het avontuur. Het is net het omgekeerde, het avontuur weet hen steeds te vinden. Want geef nu toe: wat is er gemoedelijker dan winkelen? Zelfs Opa Fons waagt zich aan deze rustgevende bezigheid. Los van dit alles zijn er twee vluchtende boeven op pad. Met name Marco en Ricco, wiens namen ons niet onbekend in de oren klinken. Ze vertonen zelfs diverse overeenkomsten met de geestelijke vaders van Stam en Pilou. Waarschijnlijk zijn hun avonturen achter de tekentafel minder avontuurlijk. Toch slepen ze onze vrienden mee in een onvergetelijk avontuur. Wie had ooit verwacht dat onze helden hun woonplaats zouden omruilen met het bloedhete Sicilië? Niet uit vrije wil uiteraard. Sterker nog, samen met ons boevenduo worden ze met zachte dwang en met behulp van slaapgas ontvoerd en netjes afgeleverd bij Belladonna Rina. De gevreesde Capo Di Capi van de F.A.M.I.A. Je weet wel een bureau dat zich bezig houdt met lucratief zakendoen, waarvan moord en doodslag onderdeel uitmaken. Maar Stam, Pilou en De Fons ontvoeren, hadden ze beter niet op hun palmares geschreven. Nog maar net uit hun verdoving ontwaakt, nemen onze helden het heft en de mitrailleurs in handen. Wat de gangsters zuur opbreekt en onze vrienden, met in hun kielzog Marco en Ricco, de vrijheid oplevert. Wat er verder gebeurt, en hoe het afloopt, dat verklappen we lekker niet. Maar net als bij alcoholgebruik geven we volgende raad mee: Een overdaad Stam en Pilou kan uw lachspieren zeer ernstig schaden.

WILLEM

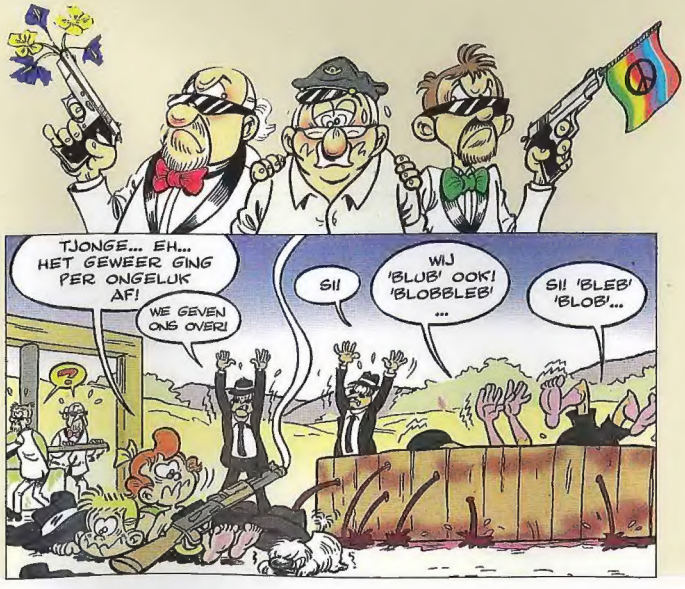

Standaard Uitgeverij
i.s.m. Brabants stripspektakel

De treiterende trien, tek: Luc Morjaeu & scen: Peter van Gucht, hc 49,95, kleur, genre: humor/avontuur. Deze luxe-uitgave werd gerealiseerd t.g.v. Het 23ste Brabants stripspektakel in Valkenswaard op 30 & 31 augustus 2008 en verscheen in een oplage van 500 genummerde exemplaren en 20 auteurs- en uitgeversexemplaren van A t/m T. Met als extra 8 pagina's tekeningen en schetsen.

Standaard Uitgeverij
i.s.m. stripboekgeschenk.nl

Suske en Wiske: *De energieke guiten,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, gratis bij aankoop van strips ter waarde van 12,50 euro, zonder aankoop 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Met als extra een 20 pagina's tellend dossier onder de noemer: *Suske en Wiske Dossier Vertrouwelijk*

Standaard Uitgeverij
i.s.m. suskeenwiskeshop.nl

Suske en Wiske 301: *De dartele draak,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, hc 16,45, kleur, genre: humor/avontuur. Verschijnt in een gelimiteerde oplage van 2000 stuks en is voorzien van een serienummer.

Stichting Rotown Magic

Zone 5300, 15e jaargang, nummer 82, zomer 2008, diverse tekenaars & scenaristen, sc 5,75, kleur & zwart-wit, genre: strips & informatief.

Uitgeverij L

Ythaq 5: *De laatste toevlucht,* tek: Adrien Floch & scen: Christophe Arleston, hc 7,90, kleur, genre: fantasy. Verscheen eerder in hc.

Van Gennep

DirkJan Scheurkalender nr 5 editie 2009: *Elke dag humor van absolute wereldklasse,* tek & scen: Mark Retera, sc 14,95, zwart-wit, genre: scheurkalender. De woensdagen worden gevuld met de cartoons van Hara Kiwi. Het weekend wordt opgefleurd door cartoonist Nozzman.

Van Halewijck

Stam & Pilou 20: *De peetvaders,* tek & scen: De Marck & De Wulf, sc luxe oplage 300 genummerde en gesigneerde exemplaren 15,00, kleur, genre: humor/avontuur. Uitgegeven t.g.v. 10 jaar Studio Max. Met andere kleur van voorplaat dan de reguliere uitgave.

Waldo Van Gheluwe
(uitgave in eigen beheer)

Kish, tek & scen: Waldo Van Gheluwe, sc 9,95, zwart-wit, genre: sciencefiction.

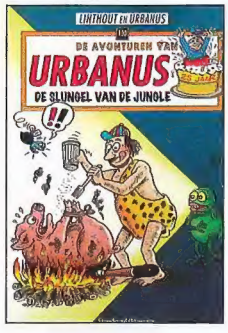

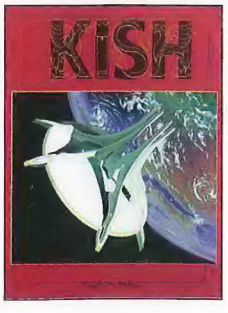

AIRPORT STRIP GALERIE
LUCHTHAVEN OOSTENDE
CLUB 75

VERKOOPSTENTOONSTELLING

MIG VANAF HEDEN

TEKENAAR VAN MESSENGER EN SAM LAWRY, STELT ZIJN NIEUW ALBUM VOOR TER PLAATSE OP EEN BEPERKTE OPLAGE VAN 75 EX MET EEN NOOIT VERSCHENEN PAGINA VAN ALBUM 3, MESSENGER .

MIG SIGNEERT OP 4 EN 5 OKTOBER
INFO 0496/ 058211

2008

4 nieuwe albums van

Berck · Lowietje
Hachel · Benjamin
Mazel · De Musketiers
Tibet · De Ravottersclub

VRAAG ONS INFOKRANTJE EN TEKEN NU REEDS IN

ARCADIA vzw

ROZENLAAN 12
B 3128 TREMELO-BAAL
INFO • TEL 0473 85 96 55

INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

WWW.STRIPSENZO.NL

Strips,
Poppetjes,
Posters,
2e Hands
enzo...

stripwinkel 'PAULUS'
Verdronkenoord 62, 1811BG Alkmaar

Stripwinkel TISTJEN DOP

www.tistjendop.be

Patersstraat 96 - 2300 Turnhout
tel. 014/42.88.29 - info@tistjendop.be

Ook ruime keuze in Engelstalige strips:
graphic novels, klassiekers, humor,
manga's en underground.

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.
PIERKE
F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL: 09 227 70 86

- ALAIN VAN NEYGHEN +32(0) 475/81.75.10 -

WWW.UTOPIA-GALLERY.COM

Utopia-Gallery

AANKOOP-VERKOOP EXPERTISE

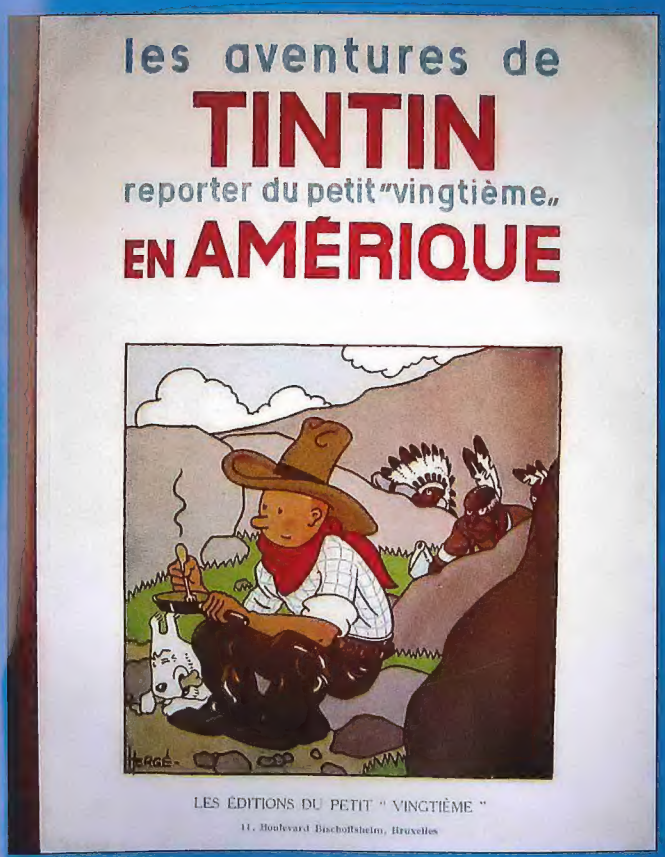

Ik betaal de hoogste prijs voor :
Kuifje in het Frans en Nederlands
Tintins zwartwit, kleur, Petit Vingtième
Originele tekeningen en platen
van Hergé, Franquin, Morris, Roba,...
Oude en recente objecten.

Lid van de Koninklijke Belgisch-Luxemburgse Kamer van Veilingzalen
Specialist stripverhalen veilingzaal Horta Brussel
Gratis schatting ifv nalatenschap of veiling

http://www.catawiki.be

catawiki

Catalogus | Mijn Verzamelingen | Mijn Shop | Mijn Profiel

Lombard Collectie | Zoek

Let's build the best collector's catalog *together*

Het geheim van de Zwaardvis
1950 € 650,00

De fantastische avonturen
1950 € 650,00

De nieuwe avonturen
1952 € 350,00

Geheim van de Zwaardvis II
1953 € 600,00

Het geheim van de Grote
1954 € 400,00

Het sein staat op rood
1954 € 400,00

Tegen de Onzichtbare
1954 € 400,00

De Kat zit in de zak
1954 € 400,00

De Grote Pyramide II
1955 € 400,00

Doorbraak naar het westen
1955 € 350,00

Het eigenaardige geval van
1955 € 400,00

De petroleumkoorts
1955 € 350,00

Het gele teken
1956 € 650,00

Kid Ordinn komt in opstand
1956 € 350,00

De onversaagde
1956 € 350,00

Bij de roodhuiden
1956 € 275,00

De zonderlinge Casy Moto
1956 € 275,00

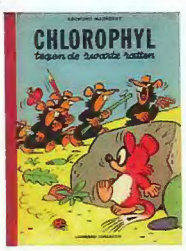

Tegen de zwarte ratten
1956 € 200,00

De samenzweerders
1956 € 200,00

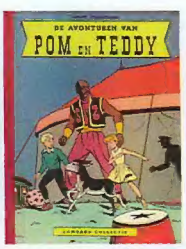

De avonturen van Pom en
1956 € 150,00

De raadselachtige mr. Barelli
1956 € 200,00

De Witte Ruiter
1956 € 150,00

De gouden sfinx
1956 € 300,00

De Pijpekop
1957 € 250,00

Geen salami voor Philomeen
1957 € 250,00

www.catawiki.be

- stripcatalogus (110.000 titels)
- beheer je eigen verzameling
- je eigen webwinkel
- ontmoet mede-verzamelaars
- is en blijft 100% gratis

N.B. Deze cataloguswaarden gelden voor eerste drukken in goede staat. Zie de website voor strips in andere drukken en condities.